BIANCA PREDOI

POVESTIRI

pentru plimbări în barcă

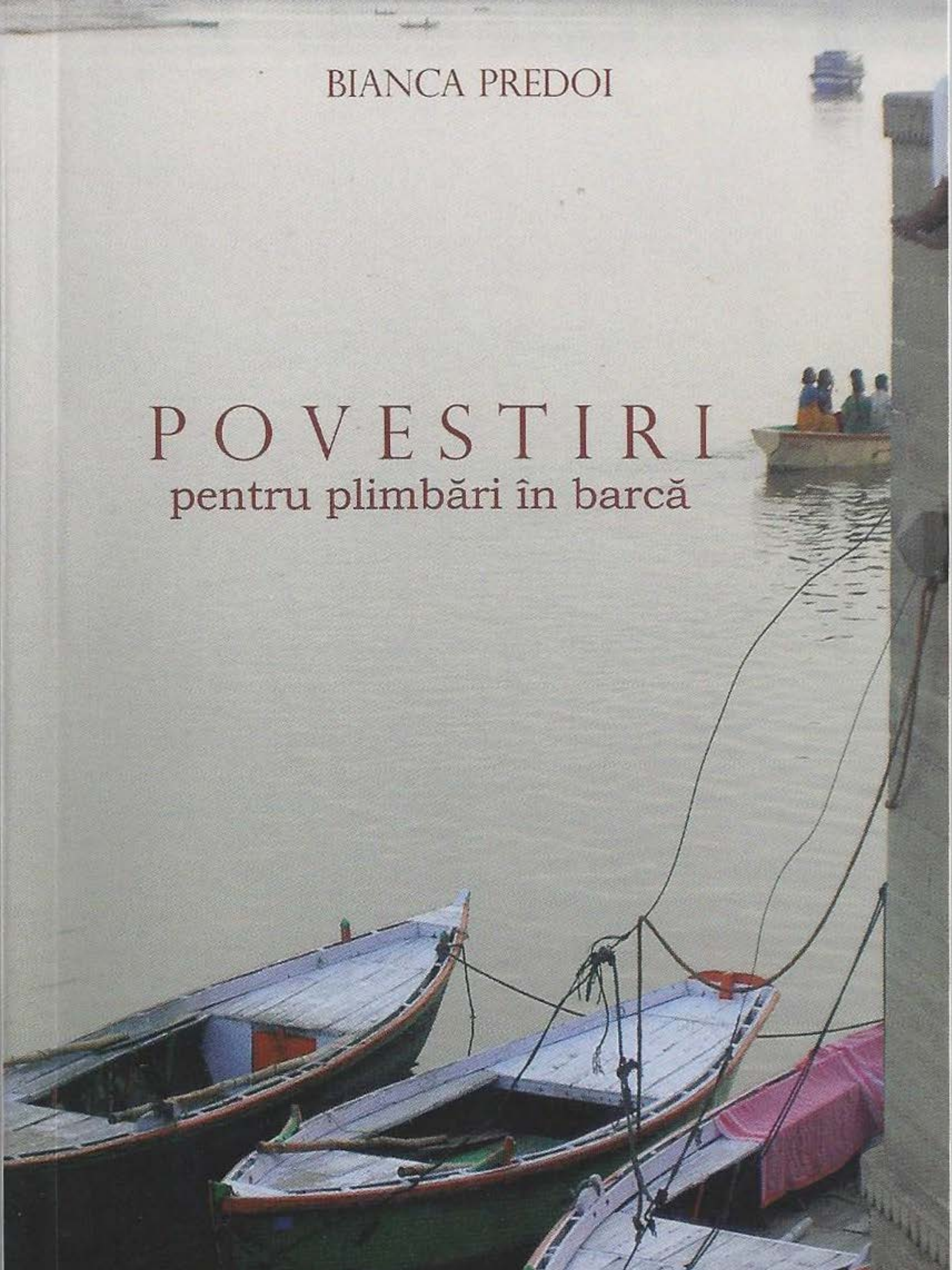

Bianca Predoi

POVESTIRI
pentru plimbări în barcă

In amintirea Ancăi Arbănaș

Miss Marisa mi-a spus că vine să ne ia mătușa ta.

- Așa ți-a spus Marisa? Ei bine, e o mincinoasă. Șiitul se uita stingher la cele două femei care purtau o discuție înfocată cu voce joasă, retrase la câțiva pași. Marisa se înroșise brusc, de ciudă sau defurie, nu se știe, timp în care Anna luă o atitudine organizatorică.

- Bagajele tiimit să le aducă, iar noi, în cabrioletă. Tu vii cu mine în față, o să-ți placă la nebunie. E obijuterie zburătoare. Noah, băiete... (avea o memorie slabă a numelor), pliază te rog căruciorul și pune-l în portbagaj. Ce-i cu eticheta asta prinsă aici? 947. E de la avion?

- Nu doamnă, e de la clinică. Anna o smulse înfuriată și îi se adresă Marisei:

- Draga mea, va trebui să te înghesuim puțin, nu-i cu supărare. întorcându-se din nou spre mine spusecu o expresie comică și malițioasă:

- Ce păcat, nu l-am adus pe Max, rottweilerul acela micuț, ți-l amintești? Acum s-a făcut un dulău detoată frumusețea. Pe vremuri, când le-am cunoscut, erau buneprietene. Eu frecventam cursurile de arte frumoase, căpătasem o bursă de studiu printr-un program de la Andreescu. Aplicația mă-nnebunea, detestam birocrația cărnoasă, dar trebuia să o înving, sătul fiind de anturajul zăbăuc al celor de seama mea, colegi, stagiari, profesorii prea boemi, înfrățiți la bețiile lungișidese până și cu aurolacii de pe lângă crâșmele undene beam mințile. Mă făcusem valiză, iar plimbările nocturne din-

pădurea Feleacului, unde copacii nu au umbră,certurile interminabile dintre ai mei, soldate cu divorțultrist și costisitor, mă goneau departe, nehotărât, înspreținuturile însorite ale Mediteranei. Sau înspre țărmurilefantastice ale Irlandei sau oriunde altundeva, însperanța transformării: dintr-un novice sortit ratării,într-un ratat sortit devenirii într-ale artelor. Nu măderanja gândul de a face din pescuit, de pildă, o artă,numai artă să fie. Desenam tot timpul, în așteptareapasivă a unui semn supranatural, a unei iubirisalvatoare, a vreunui ozeneu programat pentrurefertilizarea planetei Pământ, smochinită, epuizată desurse de energie și fecunditate. Și a apărut bursa. Un plic alb decupat în lateralcu o ferăstruică transparentă lăsa la iveală numele meu,ca promisiunea unui tărâm al succesului, al abundenței,un El Dorado. După divorț, părinții mei renăscuseră, fiecare pecontul său, afaceri de proporții îl promovau pe tata,delegații în țailande, indonezii, filipine, mama însă,cadru universitar Ia Balyai, întâlnise un domn de vârstaei, mai tânăr decât tata, un pilot utilitar avansat înaviația civilă. Călătoreau și ei, mereu. Rămăsesem unpui de cuc, hrănit cu covrigi ungurești și adăpat cu tone1011Bianca Predoisuplimentare de terapie, uneori terapie de grup.Singura motivație care mi-a dat încredere și forța -pentru că filmam, asistam platoul, filmam, conciliantnebunii, filmam, linișteam orgolii - singura motivațieera lupta de a te ști mulțumit. Am avut însă destinul luiMazarin. Dacă m-ai vedea în gara asta murdară,încărcată de bagaje, doi trepiezi, lunetele mari șiaparatul de filmat, în așteptarea unui tren care a fostanunțat cu o întârziere de nu știu câte ore, m-aiîntreba pentru ce am făcut un asemenea efort. Pentruacelași motiv. De atunci ploua fără încetare. Eram vlăguită,extenuată, derutată și plină de bagaje inutile, pe carele-aș fi aruncat departe, în triaj, să nu le mai găsescniciodată, să nu mai fie nevoie să mă gândesc că-mivor fi de folos cândva. Nu înțelegeam nici măcar de cenotam amănunte legate de mine, știind că nu-linteresează. Pentru a nu dobândi gustul sublim alsingurătății, cred. O

clipă de singurătate m-ar fideconectat definitiv de la delirul din platouri. Aș ficăzut doborâtă de dorul unui pat moale, al unei seri delectură tihnită, al unui pahar de vin roșu în companiaRitei. Rita este setterul meu irlandez. Așteptam trenul acela întârziat dintr-o inerție la capătulcăreia ar fi trebuit să-l găsesc pe eL, mereu avid de confirmări,de certitudinile nemulțumirii sale, greoi, sprințar, grotesc,paradoxal, hrănindu-lc pe toate acestea, împingându-le maideparte, mai sus, cu încrâncenare și ură Rolul meu în100Povestiri pentru plimbări în barcăpovestea lui era acela de liant Altminteri, contradicțiiletemperamentului său artistic l-ar fi făcut praf și pulbere. Gândeam aproape letargic toată radiografiaacestei relații anoste. Am reflectat o clipă asupraexpresiei de pe chipul meu și am zâmbit la concluziacă mă încruntam fără să-mi dau seama. Cele două săptămâni de lucru intens m-au făcutsă îmbătrânesc un an. Un an petrecut lângă el m-a făcut să îmbătrânescdouăzeci. Patru ani, o viață. în timp ce-i scriam așezatăpe geamantanul mare, norii au prins a se destrăma,lăsând liberă lumina caldă pe toată mulțimea din gară. Iată o altă perspectivă, diferită de tot ce ploaiaaducea cu sine, gândurile terne, guturai, sinucidere,colapsul bursei ori trenuri înecate de inundații.Dincolo de luminatorul galben al gării apărea cerul,reflexia propriului meu chip într-o mulțime de oglinzi,diferită de calvarul ultimelor săptămâni, bună șiimaculată. Turbulențele cenușii se dizolvau într-undesen votiv halucinant, imposibil de surprins cu vreocameră de luat vederi. Din sfera aurie, diluată pe alocuri într-o ramăviolet, în degradeuri boreale, se distingea conturul unuianimal, foarte puțin definit, o anti-guernica dedicatătihnei și solarului. Era desenul unui taur cu ochii aurii,într-un repaos edenic.101Bianca PredoiPovestiri pentru plimbări în barcă Trenurile întârziate provocau panică și iritare,dar soarele promis îmblânzea atmosfera și timpul deașteptare se scurgea mai ușor. Mi-am desfăcutfermoarul de la jachetă și am simțit un miros plăcut delevănțică. Bizar. Nu foloseam un parfum cu acestmiros. Mi-am

amintit însă de parfumurile bunicii mele,aveau în ele tot seninul atât de familiar copilăriei.Mestecenii, iazul, rațele, pianina mecanică, primulaparat fotografic fără burduf. în dreapta mea, odoamnă în vârstă, simplă, elegantă, se pregătea săplece. Trenul ei fusese anunțat, n-am fost atentăîncotro. Am închis ochii, inspirând o clipă aerul acelaatemporal, parfumul discret, unda de bucurie dinsubstanța lui volatilă. Un puseu de energie m-a propulsat până lacoletărie, mi-am depus în grabă bagajele inutile, amaruncat carnețelul într-un buzunar și am pornit cuaparatul în spinare după urma de parfum care fluturadeasupra tuturor mirosurilor gării ca un semn delibertate. Toată viața am fost călăuzită de convingerea cănimic nu e întâmplător, la fel ca de aforisme șimaxime. Gândeam prea mult înainte de a face unlucru, chibzuiala mea devenise proverbială. Pe bunădreptate, nu aveam cum să-mi imaginez viața decât înumbra unei minți strălucite, căreia să mă dedic. Amajuns să cred în el mai mult decât în mine, să punreușitele mele mediocre în slujba reușitelor lui geniale.102 Să mă sfârșesc într-o gară sub povara a trei tone de gravitație și a încă treizeci de kilograme de bagaje, în așteptarea unui tren care nu există, înspre un el care nu exista, înspre un El inventat. Fugeam printre oameni gândindu-mă la toate acestea, înflăcărată de speranța de a revedea persoana ce purta parfumul bunicii. Iat-o. Urca la clasa I a unui accelerat ponosit care părea din evul mediu, unde m- am aruncat într-un vagon la întâmplare, fară să-i cunosc destinația. Trenul a plecat zmucit de locomotivă, apoi s-a domolit și s-a așternut alene la drum. Eram ușoară și aș fi vrut să chiui de fericire. Așa îmbătrânită cum mă simțeam, nu am reușit decât să zâmbesc, pe culoar, oferindu-i un foc unei june emancipate. In compartiment, un cuplu blond vorbea un dialect nemaiauzit. Nu am făcut efortul să-mi dau seama de unde vine, sursa mea de energie se epuizase de mult, dar mă pândea după un strat pâclos deI oboseală. De asta eram convinsă. Am scos aparatul de fotografiat

Scandinavii de alături se mirau în limba lor de ce m-ar putea interesa un peisaj atât de auster. Domnul, probabil soțul altei doamne decât cea de. lângă el, a prins curaj și m-a întrebat dacă munții sunt departe. Nu știam încotro ne îndreptam, așa că am' răspuns hotărâtă, în ciuda stânjenelii amuzante, că nu se vor ivi munți în următoarele două ore.103Bianca Predoi Știu că mă înșeli în acest moment. Știu că știi căasta mă ține legată de ideea de a nu te pierde, pentrucă lupt, muncesc asiduu să nu te dezamăgesc. Toatecelelalte au trecut, dar eu voi rămâne, din simplulmotiv că nu te-am dezamăgit. Poate că nu ai așteptatde la bun început ceva deosebit din partea mea, înafară de afecțiunea constantă, fără surprize, deuimirea fără ascunzișuri, dezinteresată în fațacapacității tale de a mă uimi. Mai demult puteam să-țispun că te iubesc pentru asta. Acum, însă, sunt sigurăcă nu iubești pentru un motiv anume, asta doar încazul în care nu iubești însuși motivul. S-ar putea sămi se fi întâmplat să te invidiez, să te urăsc chiar... Mă descopeream ștergând apăsat, aproaperușinată, ultima frază, dintr-o teamă nelămurită. Apoiam uitat de carnețel și de însemnările din ce în ce maifidele. Călătoria în legănatul trenului mă relaxa, o starede toropeală plăcută îmi împânzea ochii și mintea șisufletul. Am adormit într-un gângurit scandinav,cheagul stacojiu din scutul lipit de cortex sepreschimba în aburi volatili, din aceeași substanțăfrumos mirositoare a lavandei, se topea într-o visarecolorată, fără acțiune, fără fir narativ. Fără el, cusiguranță, fără el. Apărea clar, mai clar decât pe cerul gării, acelașimotiv, sfera aurie încadrată de cea violet, degradeurileboreale, atinse de fulgere intense. Cele două sfere-104Povestiri pentru plimbări în barcă glisau ușor, un vis de cinci fracțiuni de secundă, echivalentul a cinci ore. țineam sferele în căușul palmelor, urmând să le beau și să capăt forma aceea edenică, a taurului, generatorul fulgerelor. Visul relua acest ciclu al distrugerii, dedublării, renașterii, până când trenul s-a oprit într-o gară printre dealuri, în așteptarea altora. Haosul feroviar a

încurcat multe planuri, iar oamenii de prin compartimente se întrebau în șoaptă, parcă de teama de a nu-l înfuria pe controlor, cât va mai dura. Nu aveam ce să aștept, nu aveam o destinație clară, așa că mi-am strâns bagajul și am coborât pe peron. Mirosul de levănțică plutea în aer, probabil se impregnase în memoria mea olfactivă, nu mai aveam scăpare, îmi imaginam cum de partea cealaltă a gării se deschide un ținut breton, unde lanurile de levănțică colorează și rufele prinse la uscat ale unor localnici imaginari, inventatorii unei alte civilizații, putin omenească, puțin-puțin angelică, o civilizație asemănătoare mie, plutind pe o mare violet. în autogara prăfuită erau alineate soldățește șase autocare, poate mai vechi decât acceleratul. M-am auzit strigata. Din spate veneau cei doi scandinavi și1 rucsacii lor. Unul dintre autocare se pregătea să plece.A Ne-am urcat tustrei, știind că va urma drumul înspreW munți și că nu vom avea surpriza de a ne întoarce.I Drumul îmi părea cunoscut, urma cursul uneij ape, printre dealuri, în depărtare, începeau să se105BiancaPredoiprofileze munții. Nordicii se bucurau, îmi deveneaumai familiari decât semenii mei letoni, cu grai aspru,fețe aspre, mâini și mai aspre. Seara și altitudineaînăspreau la rândul lor aerul și am înțeles cum de aceioameni semănau cu aerul pe care îl respirau. Noi artrebui să căpătăm culoarea și obiceiurile gazului deeșapament la ieșirea turbionară dintr-o țeava ruginităsau nichelată, ca tine, dragul meu, grimasa rânjită anoxei scăpată într-un sistem sofisticat, catalitic, pentrua evita poluarea celorlalți. Danezii de lângă mine aveau un aspect plăcut,semănau mai curând cu o specie de mamifere-păsări cepopulează o insulă, insula Minos, unde am naufragiateu pe vremuri. Ele respiră și în apă și în aer, darpreferă aerosolul de pe lângă lacuri sau mări, potrespira și sub pământ, cu condiția să își perfecționezesistemul de aripioare-pinteni din omoplați, sub formăde lopățică folosite la săpături ocazionale atunci cândnu pot alege o traiectorie dreaptă decât prin subteran. Eram dărâmată de

oboseală, de avalanșa de vise,iar pădurea ne primea umbros pe serpentinele strânse,în timp ce visam că i-aș scrie tot ceea ce visam. Aventura asta în care am fost aruncata ca untrandafir într-o coridă ar fi trebuit să se întâmple demult, poate înainte de a cunoaște felul tău de a-pimpune libertatea, de a mă subjuga ei. Mulți dintre noinu o simt în gene, mulp dintre noi o simt prin106Povestiri pentru plimbări în barcăantagonismul cu ghetoul de până atunci. Eu, de pildă,-bucla dreaptă de sub chipul bunicului meu, eu n-aș fiînțeles graiul ăsta sublim al munților dacă nu l-aș fiuitat definitiv pe cel al orașului, spusele tale invariabildeștepte despre sensul giratoriu, sau mâncareamexicană, sau... grimasa ta de filtru catalitic, capabilsă salveze un imperiu, dar să mă abandoneze pe oinsulă oarecare plină de danezi-pasăre sau nimfeproscrise. M-am trezit brutal, pe când vikingul, danezulcontinua să mă zgâlțâie cu voinicie, explicându-miprecipitat că la următorul popas ar trebui să coboare,locul căutat pe hartă corespunzând cu cel indicat demine. Nu recunoșteam nimic, nu-mi aminteam nimic.Amândoi erau colegi la același institut, pasionați deconstrucțiile subterane, de labirinturile de sub orașe,care adăposteau secrete inscripționate pe hărți vechi,recompuse de ei cu multă migală. Am început săzâmbesc în sinea mea, decupând frânturi din somnulabia încheiat: erau ei, danezii-pasare, un fel devânători de comori, de Indiana Jones, sau personajele-cover dintr-un serial la modă. Așa și arătau de fapt.Oare nimfele proscrise cum îmi vor apărea...? M-au întrebat dacă nu mi-ar face plăcere să măalătur lor. Le-ar fi fost mai ușor, pentru că nucunoșteau limba. însoțitor, accesoriu, din nou. Eramobișnuită. Am acceptat.107Bianca Predoi Seara am ajuns într-o așezare ale căreidimensiuni erau greu de apreciat. Nu era un satobișnuit, simplu, ca organizare vernaculară. Ampoposit la un motel aranjat ca hanurile din platouri. 0stațiune turistică, unde altundeva mă puteau duce doituriști? Am mâncat bine, am povestit, nu era nevoie săle traduc, tot personalul hotelului vorbea impecabilengleza. Am

avut un somn sănătos, fară vise, și m-amtrezit într-o dimineață plină de soare. Localitatea mică și cochetă se întindea în sus pemunte, cu străzile ei strâmte, cu case bătrânești. M-amplimbat până la amiază, am trecut pe la bibliotecastațiunii, a cărei intrare era mascată de afișe imense.Nu aveam de unde să bănuiesc măcar că aceastăstațiune era locul preferat pentru desfășurarea unorevenimente considerate culturale, mai ales în capitală.Afișele anunțau un festival al literelor ce avea să sedesfășoare peste câteva zile. Sunt naiva, există o mulțime de lucruri pe carenu am avut timp să le cunosc, există o mulțime delocuri în care nu am fost și de care nu am avut habar. De ce p-a plăcut să mă știi atât de aeriană? Probabilcă m-ai disprețuit dintotdeauna din acest motiv. într-ooarecare măsură te înțeleg și nu te acuz. Dar de ce numi-ai spus? Trebuia să-mi spui.108Povestiri pentru plimbări în barcă Vorbeam în sinea mea, ca și cum i-aș fi scris.Dependența de comunicarea asta falsă, inexistentă, erao maladie contagiosa pentru fiecare moleculă a ființeimele. Era o prostie, de fapt. Ar trebui să mă desprind,să citesc ceva lejer, un pliant, un tratat despre nebunie,o piesă de teatru, scenariul unei comedii, orice, numaisă uit monologul acela ridicol. Biblioteca spațioasă, un apendice al celui maimare hotel din zonă, semăna mai curând cu omediatecă. Aparate video, calculatoare, un spațiudedicat artei, cu albume și filme documentare. Nu aș figăsit nici în capitală ceva atât de bine organizat, poatedoar la centrele culturale. Am stat și acolo o bunăbucată de vreme, deturnată de la intenția de aîmprumuta un roman de vacanță pentru o lecturăușoară, răsfoind câteva albume și căutând informațiidespre zona în care ne aflam. Printr-un ecran mare, desticlă, se deschidea holul recepției, ticsit cu suveniruri,un perimetru pentru conversație străjuită de douăpanouri cu numele invitaților la sesiunile decomunicări. Numele lui mi-a sărit în ochi ca un jet deacid. Va veni aici, în curând. Cine pe cine urmărește? - Vă simțiți bine? Firul de lavandă îmi împresuranările și îmi mângâia unduios creierul. Am

deschisochii. în fața mea se clătina un pahar cu apă. Am băutmecanic. - Vă simțiți mai bine?109Bianca Predoi Bărbatul care îmi vorbea, probabil bibliotecarul,era pieptănat la fel ca odinioară, cu părul dat pe spate,lucitor, vizibil îngrijorat de starea mea. Am plecat îngrabă, oarecum stânjenită de eveniment, înspre cel maiapropiat birt unde aș fi putut să cer o tărie, un absint.Aproape de ieșire, m-am întors și i-am mulțumit.Privirea lui calmă, ușor absentă, avea o nuanțănedefinită, aproape aurie, dacă așa ceva există, oricumdeschisă și odihnitoare. In seara aceea am cinat împreună cu nordicii, ne-am povestit aventurile din cursul zilei, am râs, amdansat. A doua zi vor începe incursiunile în subteran,au găsit un ghid care să-i îndrume spre două peșteri,dintre care una nu a fost niciodată investigată înîntregime. Despre ea se povestesc multe, legendeleajung departe, în Orient, în vechea Eladă. La fel,despre bibliotecar se povestesc multe, dar vorbelelocalnicilor nu trebuie luate în seamă. Pe scările până la etajul unde se afla camera meaam avut din nou reveria aurie din care se citea concretdesenul unui animal. M-am ținut puternic cu mâinilede balustradă, ametită, pe punctul de a cădea. Prieteniimei din neamul vikingilor mă depășeau pe scări într-oveselie estompată de un cântec de sirene. Armoniaatonală îi purta până aproape de insulă, două panglicide energie intensă, de culoarea câmpului violet dinîmprejur. Cucerită de intensitatea lor, m-am lăsat larândul meu purtată până sus. Imaginile se evaporau-110Povestiri pentru plimbări în barcăîntr-o transă diluată, deveneau carmin, luminoase șisălbatice. Am urcat, am plutit, m-am aflat apoi într-oîncăpere imponderabilă. Corpurile lor evanescente semișcau atât de ușor, de încet, într-o nuntă boreală caun început. M-am trezit în mijlocul nopții în bătaia unei razede lună, obosită, într-un fotoliu, cu aparatul defotografiat în mâini, care pâlpâia discret din lipsă debaterie. M-am dus orbecăind pe culoare până în patulmeu fecioresc și am adormit profund, îmbrăcată înhainele de zi. A doua zi dimineața, ne pregăteam pentru primaincursiune în peșteră.

Ghidul ar fi trebuit să ne aștepteacolo, la intrare, dincolo de satul care urca pe munte,dincolo de străzile pe care mă plimbasem cu o zi înurmă. Soarele exuberant mi se strecura sub piele, aș fiputut să mă izolez într-un laborator pentru a developamunca mea din noaptea trecută, dar rămâneam sedusăde precizia cu care razele se filtrau printre frunzelearborilor. In sfârșit, un moment de claritate. La intrareaîn peșteră ne aștepta bibliotecarul. Tăcut, zâmbitor.Presupuneam că vom vorbi în engleză, dar toți trei auînceput o conversație într-un dialect nemaiauzit.Același dialect din tren. Am intrat înarmați cu salopeteși lanterne, iar bibliotecarul s-a întors înspre mine șimi-a șoptit că ei nu aveau să găsească aici ceea ce-șidoreau.111Bianca Predoi - Altfel, cum vă mai simțiți? - Mai bine, sper. De altfel, se vedea în ochii mei că eram infinitmai bine. - Aveți chipul luminos al unei puștoaice dedoisprezece ani. Am zâmbit. Mă simțeam mult mai mică. Continuam incursiunea speologică, traversampoduri din sfoară, ne cățăram printre crevase, peversanții umezi ai peșterii. Acea aventură ascendentă-descendentă avea un capăt: lacul subteran, de ofrumusețe sufocantă, aidoma reveriilor mele colorate,dar pe negativ, albastru, verde, indigo, fundalul ocru-închis al șisturilor. Picăturile reverberau ca într-o salăde concerte a unui zeu meloman. La întoarcere m-am simțit protejată de nordici. Coborârea a fost anevoioasă, am fost purtată pe brațede bărbatul blond, al cărui nume nu-l puteam pronunțacorect, vreun nume de pasăre. Nu se amuzau lagreșelile mele de pronunție, nu încercau să măcorecteze. La ieșirea din peșteră, bibliotecarul-călăuzăs-a întors înspre noi. - Acum sunteți o fetiță de doisprezece ani înbrațele bunicului ei. Iar soarele a pătruns prin deschiderea peșterii,orbindu-mă.Povestiri pentru plimbări în barcă Nicio pauză, niciun monolog. Intram în procesulde vindecare. Nu mai scriam în jurnal, ocupațiile noi șipasiunea descoperirilor mă fereau de fantome șiobsesii. Făceam parte dintr-un dialog fericit,promițător și, mai ales, uman. Cu o ființă omenească,chiar dacă privirea îi era

dintr-o altă lume, așa, aurie,continuarea unui vis, ca o îndrăgostire. Ajunși acasă, am luat aparatul și am pornit încăutarea unui studio fotografic cu dorința de a-lînchiria pentru câteva ore. Cel mai bun sfat îl puteamobține de la bibliotecă. Călăuza era adâncită în-planurile unei configurații labirintice, un fel de turngotic, un plan radial, ca un trandafir stilizat. Apariția mea nu l-a surprins deloc. Mă aștepta. - Aici va trebui să ajungem. Dar e prea devreme.Danezii vor trebui să-și încheie traseul inițiatic. Și eupe-almeu... Pentru prima oară vedeam tristețe în ochii luiaurii. - Și desigur, dumneavoastră pe al dumneavoastră. Nu cred că ar fi trebuit să înțeleg. Sau ar trebuit? - Veți înțelege, cu siguranță veți înțelege. Apoi a zâmbit, la fel ca în peșteră, cu capul ușorîntors spre umărul drept, și firul violet a început săcurgă din nou, împresurându-mă. Aș fi vrut să developez un film. Am mersîmpreună, a stat lângă mine, a încercat să-mi dea o112113Bianca Predoi mână de ajutor întorcând hârtia în fixator. Rezultatul pe pozitiv l-a umplut de admi-rație, un entuziasm neprefacut. Lumina roșie a laboratorului îi ac-centua trăsăturile feței, bine conturate, puțin aspre, constituția ro-bustă, privirea aproape fosforescentă. Nu pricepeam de unde venea entuziasmul lui la vederea fotografiilor. Pelicula fusese impresionată în prima serie de accente luminoase pe două corpuri în mișcare, o înlănțuire de spirale colorate ce se estompau în lateral, iar fo-tografiile de grup, făcute la intrarea în peșteră, înfățișau patru personaj e, lanternele aprinse luminându-le atât de puternic încât păreau patru spectre astrale. Ultima fotografie s-a voalat, lăsând în urmă linii violete și galbene. Jocul acela alchimic trans-forma bromura de argint într-un zâmbet de o uimitoare splendoare. Am ieșit îmbătați de mirosurile laboratorului și am băut un litru de lapte. Apoi s-a retras. Seara a continuat în compania noilor mei prieteni. Aflaseră o lume ideală, aparent imobilă, la fel ca druid-ul-călăuză, care îi fascinase cu calmul șierudiția lui, care mă uim-ise cu perfecțiunea lui, capabilsă se lase uimit cu aceeași natu-

raleţe de care euîncercam să mă desprind. Am uitat de geniul tău. Te-am uitat. Perfecpuneata capricioasă, diferită, mi-a arătat lumea altfel decât114Povestiri pentru plimbări în barcăeste, la fel ca faţa ta sfâşietoare, la fel ca viitorul meunesigur. Adio. Carneţelul, ca o plagă, mă urmărea din golulrucsacului. Ar fi trebuit să-l distrug. Nu mai avea nicioimportanţă, nicio explicaţie logică. Plimbarea de seară ne-a apropiat de bibliotecă.Am fi dorit toţi trei să regăsim călăuza, să neistorisească întâmplări, basme. să-l avem pur şi simplualături. Parcarea hotelului era plină de maşini dincapitală, fiindcă urma deschiderea festivalului. Motelulnostru fremăta de lume la fel ca gara nebună din carefugisem acum trei zile ori trei veacuri. Ne-am întorsfără să-l descoperim printre luminile albastre alemonitoarelor bibliotecii, am trecut pe la bar ferindu-nede geamantanele din recepţie şi ne-am odihnit, înaintede culcare, în faţa unor pahare de coniac. Dintr-un unghi nevăzut al barului, l-am întrezăritpe marele protagonist al trecutului meu, cel căruia îi rezervam calomnia şi martiriul. După anii de idolatrie,îi grăbeam sfârşitul. Voi distruge mai întâi carnetul, apoi toate celelalte vor dispărea ca şi cum n-ar fi fost deloc. L-am observat în tăcere, din umbră, ca pe o pradă. Se lăsa înconjurat de haosul adulatorilor, previzibil, oferea autografe, băutură, orice în afară de adevăr. Culoarul îngust mi l-a scos în faţă brusc. Am încetat pentru o clipă să gândesc.115Bianca Predoi - Ai dispărut cam mult. - Cât spirit de observaţie ... - Adevărat. Te-am observat încă de la bar, cumte strecurai printre oameni ca să nu te văd. Prea târziu.Şi mai observ că ai o privire stranie, alunecoasă. - Vrei să spui lucioasă. Da, am băut un coniac. - Nu, strălucitoare şi prea calmă. Eşti preacalmă. - Eşti prea încordat. Noapte bună. - Sigur eşti tu? Nu-i o confuzie? - Stai liniştit, eu sunt. Abia acum sunt eu. - îmi vei da jurnalul? Sunt curios. - Ce jurnal? Am plecat spre un somn uşor, aşa cum eram,anulând dialogul cu seninătatea unui copil pentru caredoar jocurile au importanţă. Nicio reflecţie. Exerciţiul uitării ar fi putut

fi interpretat ca oresemnare. Era capabil să răstălmăcească orices-chimbare în defavoarea mea - de pildă, uitarea,purtătoare de lib-ertate, ar fi însemnat incapacitatea dea mai suferi. Acum suferea el, mutație de suferință, sufereapoate pentru că nu înțelegea sau poate din orgoliu. Eumă îndepărtam oricum, fără să întorc capul, nici măcarprivirea peste umăr, urându-i noapte bună. Voi trecede la indiferența cu care m-a trăit la pasiunearăzbunării, mă va căuta, sunt sigură, pentru a-i înapoiacertitudinea dragostei, a devoțiunii mele.116Povestiri pentru plimbări în barcă Va bea în neștire, toată noaptea, și-apoi nu maiștiu. Era prudent să dorm în apartamentul nordicilor,pe canapea, ca să nu fiu deranjată. Camera lor mă primea ca pe un oaspete deseamă. Mi-au observat tulburarea și au încercat să mădistragă, povestindu-mi o seamă de peripeții dincălătoriile lor prin lume, izgonirea din delta Okanava,explozia dintr-o excavație din apropierea Vezuviului.Atunci am aflat că erau într-adevăr căsătoriți, de mulțiani, trăiau îndrăgostiți de pe vremea când ea îi erastudentă, călătoreau și aveau o reședință de varăun-deva în Africa de Nord, la Medina. Șederea înprezența lor îmi stâr-nea dorința de evadare, mi-ar fiplăcut să plec definitiv, să reușesc să mă desprind detot. Tandrețea lor, deloc nordică, mă împresurafi-erbinte, aidoma spiralelor din fotografie, îmi linișteamintea învolbu-rată în ritmuri armonice, ca un incant dedeparte, deasupra geografiilor lumii. Ori, poate,dedesubtul lor. Din patul acela pu-team vedea mai clarca oricând, spălat de razele lunii, animalul din reverii,conturul voalat al unui taur odihnindu-se în mijloculcamerei, într-o relaxare totală. Dimineața, pregătindu-mi cele nece-saredrumului, am observat dispariția jurnalului. Mutările adversa-rului din acel ridicol joc de șah începeau să măîntristeze. Nu mai avea nicio importanță, inevitabilul se produsese.117JBianca Predoi Ar fi trebuit să-l găsim pe bibliotecar. L-am descoperit blând și trist, ca o pictură romantică. Ochii săi umbroși și aurii mă urmăreau cu un mesaj nespus. Urcușul a fost epuizant, ajunsesem foarte

departe de localitate, prin păduri de paltin, pe unde nu existau drumuri, iar cărările nu erau marcate. O cale știută numai de el și de înaintașii lui din umbra subterană, preschimbați în epitaf ori legendă. - A sosit timpul să vedeți planul labirintului în care vom intra. Vom merge încă două ore prin peșteră, apoi minunea pe care voi o căutați și de care eu mă feresc de foarte multă vreme se va desfășura sub ochii voștri. Labirintul se întinde pe o zonă de câteva sute de metri, iar în centru este o cupolă de lumină. O galerie spartă, pe unde pătrunde lumina. Impactul este atât de intens, încât toți cei care nu au cunoscut acest detaliu, odată ajunși sub cupolă, au orbit, incapabili să mai găsească drumul de întoarcere. Marcați traseul pe care l-ați parcurs, pentru a fi siguri că vă veți putea întoarce. Eu voi merge pe drumul meu. S-a întors atunci peste umăr și mi-a vorbit în letonă. - Aș vrea să nu vi se întâmple niciun rău. Vă sfătuiesc să rămâneți la intrare. Am refuzat sfatul cu o îndârjire copilărească. Refuzul meu nu l-a amuzat deloc. M-a luat de mână șim-a strâns puternic.118Povestiri pentru plimbări în barcă - Bine, dacă doriți asta, vom merge împreunăpână la intrarea în labirint. Acolo însă vă rog insistentsă-i lăsați doar pe cercetătorii danezi să intre, ei auexperiență. De altfel, ei sunt cei interesați, nu-i așa?Mă ținea în continuare de mână și nu m-a lăsat timp dedouă ore, atât cât a durat incursiunea aceea lineară princel mai încâlcit sit. Mă gândeam dacă apa din lacul pe negativ eracaldă, cum ar fi fost să ne scăldăm acolo. Noapteacontinua, dincolo de falsul, consecventul meupuritanism, de norme, legi și sentințe, într-odesăvârșită strălucire, într-o splendidă uitare. Curând, însă, din cauza aerului rarefiat, respiramdin ce în ce mai greu, fiindu-mi imposibil să înaintez.Pe punctul unei crize de spasmofilie, m-am simțit luatăîn brațe și purtată înapoi. De această dată nu eram înbrațele nordicului. Ei au continuat drumul spre centru,lăsându-mă în grija călăuzei. - Aveți o sănătate îngrijorătoare. Vă recomandca, pe viitor, după ce vă veți întoarce acasă, să fiți maiatentă. Vă rog să aveți grijă de dumneavoas-

tră. - Bine, dar eu nu mă mai întorc acasă. Niciodată. - Asta rămâne de văzut. Acum intru după ei. Vărog să stați liniștită, să vă reveniți până se vor întoarce. Erau plăcute răcoarea pădurii, aerul plin, mirosulde frunze și lavanda din părul lui, era plăcut să mă ști-uîn atenția unei ființe a cărei pace mă învăluia lin,119Bianca Pre-doide bere. în doar un an se petrecuseră toate acesteschimbări, ni-meni nu-mi ceruse părerea, unde să mi-oceară? în cinci minute, Ia birtul de lângă academie? înatelierul din mansardă de lângă birt? Modelele mele deviață se îndepărtau. Aș fi divorțat și eu, dacă așa sepunea problema revitalizării. Deci, nu-mi rămâneadecât să plec. Casa de la țară a Armei era un casale, o fermăcu acareturi refăcută după ultimele reviste dearredamenti di campania. Grajdul pentru cai fusesetransformat în atelier de sculptură, cu ferestre înalte,-deschise toată perioada verii. Vântul toscan dansa cuperdelele ușoare din triplu voal, atingându-mi deseoripaleta de uleiuri în nu-anțe de pământ, ocru, siena arsă.Annei îi plăcuseră atât de mult crâmpeiele acelea deculoare, încât nu le-a dat ani de zile la spălat, iar acumstăteau, îngălbenite de vreme, în așteptarea vreunuipoet de-scântător, sau a unei formule revoluționare deînălbitor. Acelea erau ferestrele de unde văzusem, laînceputul sosirii în Italia, mugurii de fluier, așa cum numi-i imaginasem niciodată ascultându-i pe Phoe-nicși. Constatam cu stupoare că patriotismul meu erainexistent. Ieșisem în mijlocul grădinii, cu paleta înstânga, pânza în dreapta, brațele deschise ca o cruce,pentru a îmbrățișa tot orizontul acela binecuvântat.Cântam refrenul celebrului cântec: îmi simt sufletul-muguri de fluier. De fapt răcneam din răsputeri. Inromânește. Doar pentru că nu mă auzea nimeni. NuPovestiri pentru plimbări în barcăconsideram asta un păcat, constatarea mă dezamăgiseîn primul rând pe mine. Curând pedepsele aveau săvină în momentele-cheie ale șederii în paradis, deve-nirea mea, saltul din adolescență într-o maturitateaccidentată, incompletă. Un regres spre dezastru, dupăcum mă critica mama deseori în scrisorile din primiidoi ani.

Pe Anna o întâlnisem în primele zile, lacafeneaua lipită de prefectura unui orășel dinapropierea Florenței. Ieșisem la o cafea după ce tocmaiîmi declarasem identitatea, cu tot cu scopuri, proiecte,amputări de curriculum, antecedente, amprente și alteînsemne ale nobilului meu caracter. Am omis să lemărturisesc o disfuncție la nivel duodenal din cauzaconsumului excesiv, în timpul adolescenței melenesupravegheate, de țuică. - De zuica? - Da, țuică. De Bihor. - Bior. - Bravo. Ii povesteam cu mare ușurință Annei despreneînțelegeri, situațiile penibile, uneori umilitoare, cummă vexasem în momentul plecării la poartă cândcarabinierul mă încuraja: dai, in gamba. îmi învârteamdeja paloșul deasupra capului urmând să-l decapitezdintr-o singură pălitură. Am reușit un modest și fără1213Bianca Predoișlefuindu-mi resemnările și rănile, transformându-le încenușă. Am rămas singură și curată ca un cristal, pe unpat din frunze uscate, sprijinită cu spatele de stâncaincandescentă, egală cu mine însămi, împăcată, la guraunei peșteri necunoscute, într-o pădure neștiută, printremunții nesfârșiți. O întâmplare deloc întâmplătoare, caun vis de amiază foarte verosimil și foarte lung. Oboseala interioară produsă de leșin șiaglomerarea atâtor evenimente mi-a adus un somn decâteva ore. M-am trezit pe înserat. Am privit împrejur.Nu se petrecuse aparent nimic, nicio mișcare. O clipăde groază mi-a sfâșiat respirația: jurnalul se afla lângămine, avea ultimele pagini smulse și alte însemnărideasupra, scrise de el. Cum de-ți repugna să accepți omul așa cumeste, să-l transput într-un univers arbitrar, atâta timpcât conceptul tău logic refuză să fie exact ca obiectul,pentru a îmbrăca forma nelimitată, schimbătoare,ritmică a spiritului însuși. Tu preferi să îl transformiîntr-un idol pe care îl așezi în extremitatea eforturilortale, ceea ce îl face inaccesibil. Tu, care n-ai făuritniciodată vreun monstru, ești mai mincinoasă decâtoricine altcineva. Umanitatea ta perfectă a căpătat unaccent monstruos, tocmai pentru că ai crezut înrealitatea acestei minciuni.Povestiri pentru plimbări în barcă Nu mai înțelegeam ce

se petrece. La puțin timpam auzit, din interiorul peșterii zgomote, discuții,râsete. Se apropiau de ieșire, se întorceau. Uimireapeste măsură m-a împiedicat să izbucnesc în plâns. Seîntorcea el, același dintotdeauna, jovial, popular,împreună cu cei doi danezi transformați deja înadmiratori. Zâmbind larg, își povesteau mereu alte șialte aventuri, cu o pădure întreagă în față, într-un apusviolet, de nestrăbătut. Eu așteptam, încă mai așteptam. Același el dintotdeauna m-a luat de mână. - Ai dormit ceva, acum cred că te simți mai bine.Hai! E timpul să ne întoarcem acasă. Sau vrei să te ducîn brațe? M-a luat pe sus, fară să spun nimic. Mă simțemun copil, unul nenăscut, care nu mai avea șansa de a se naște vreodată. Iar înserarea violetă nu mai mirosea a nimic.120121VIII. NARCIS Furam. Mai nou, începusem să fur din atelierulmae strei. Am plecat spre casă, iar geanta era plină derebuturi fine și colorate de care aveau nevoie fetele lacorecturile finale, după probe. Am ajuns să fur dinîntâmplare, nu știam cu siguranță dacă era sau nupatologic. Mi se întâmpla pentru a doua oară îndouăzeci și opt de ani. Prima oară furasem la șase ani un ochi de sticlădintr-un atelier de împăiat păsări. Ochiul albastru alunei păsări de pradă. Maestra, bătrână, se ramolea văzând cu ochii.Băiatul al cărui tutor era plecase în America să seînsoare într-o familie de neoprotestanți. - L-am pierdut definitiv, vă dați seama căpocăiții or să-I spele pe creier?Povestiri pentru plimbări în barcă Și plângea prefăcut. își pierduse toate avantajelefinanciare. N-am înțeles în doisprezece ani, de când lucrampentru ea, de ce păstrează mereu, lângă papiote, cutiacu ace și mostrele de stofa, un calculator imens,aproape cât un abac de școală primară, pentru că nu-lfolosea la măsurarea lungimilor sau a tăieturilor pematériale. Aș fi putut indica două cususuri, accentuatede vârstă: prezbitismul avansat și avariția. Calculamereu procentele din asigurarea pe care o va căpătadupă ce va orbi definitiv, minorul devenise major și își‌luase zborul, îi rămânea doar cariera de-o viață, cusuișurile și coborâșurile obligatorii în croitoria de

lux,deopotrivă artă și meșteșug. Maestra nu depășea limitele atelierului, alecorectitudinii pe tipar fix, iar noi, lucrătoarele, eramsupuse sistematic unor controale severe, la milimetru,după care eram obligate să ascultăm discursurile lungidespre educația prin muncă, despre anii grei și roșii,despre condițiile din fabricile de confecții deodinioară, unde tot tineretul femeiesc de obârșiidiferite era făcut tabula rasa și silit să execute ani în șirsalopete albastre, cămăși din doc sau halate din pânză. - Vă dați seama, spunea amețită de avântuldiscursului și de o nostalgie eternă, cât de privilegiatesunteți voi, generația asta de femei care fac croitoriedin pasiune și voință, și cu câtă ardoare ar trebui să123
Biaiica Predoiînvățați această artă transformată într-o metodămeschină de manipulare a femeii de după război?Generația noastră a învățat dantelăria și arta croitorieide la madam Popesco Smiț. Apoi a venit valul de fetetinere deprinse cu sapa și cu vaca, ele n-aveau în fondnici o vină, au fost strămutate, împreună cu familiile,la oraș, asta o știți și voi, fiindcă nu cred că toate vătrageți din spiță domnească, mă rog, fetele asteastricau, cu degetele lor muncite, butucănoase, tot ce-imai fin într-o mașină. Atunci am învățat un lucru: căacolo unde suferă unu - declama ridicând degetularătător în aer suferă toți! Dar acolo unde câștigăunul, câștigă numai el, nu mai merge cu colectivul.Așa că, vă rog, ca să n-o mai lungim, să nu facem dinaceastă colecție un fiasco, dragele mele, să lucrăm latermene și bine, să nu aibă nimeni de suferit. Câteva dintre noi râdeau pe furiș. Femeia nu-șidădea seama că e senilă, îi plăcea să se audă, iar eumai puteam plăti chiria pe încă o lună, pentru micuțulși întunecatul meu apartament. Adevărul este că micuțul și întunecatul meuapartament mă costa o avere. Era plasat într-o zonăultracentrală, în curtea unui cvartal rusesc construitimediat după război, asemănător unui convent iezuit,cu curte interioară. Trăiam o plictiseală obositoare căreia unii îispun rutină, fiecare zi începea la fel cum se termina,acele din mașină trăncăneau, pe sub ele se treceau sutePovestiri

pentru plimbări în barcăde haine anoste făcute din cele mai bune materiale,fetele trăncăneau, mâinile și spatele și creierul meuîncepeau să se plieze ca o imensă surfilare, ca unobsesiv zig-zag din cuie într-un instrument de torturădin vremea Inchiziției. Când scăpăm de la lucru, o zbugheam afară. îmiplăceau anticariatele răsfirate de-a lungul canaluluiunde vindeau buchiniștii absenți. Răsfoiam un manual de istorie medievală. L-ampus cu naturalețe în geantă și am plecat la fel denatural. în spatele meu nimic, nu alerga nimeni, nu măstriga nimeni. Eram atât de discretă, încât păream oumbră care trăia doar dintr-o picătură de adrenalinăascunsă în instrumentul de tortură sub formă demantou. „Fecioara de fier". Imposibil să-mi semene. Fără să vreau, am împrumutat discreția maestrei.Asta, când se afla în înalta societate. Dar, dacă măgândesc mai bine, nu-mi vine de la ea. Așa sunt eu, așaerau și mama, și bunica. Bunica, mai puțin. Mai multbunicul. Discreți și firavi. Și coloana verticală mi-amuitat-o în fecioara aia infernală. Pășeam printre puținii trecători, pe margineaapei, bântuită de întrebări anapoda. Ce voi face cumaterialele rămase, ce voi face cu chiria, ce voi facecu mine... aici era mai greu. Mă scufundam încet, cuaceeași discreție, în nisipurile mișcătoare ale orașului,prada unui viitor incert, fără surprize, care ar fi pututfoarte bine să nu fie. Ar fi fost atât de ușor și simplu,124125fiBianca Predoi nimeni nu ar fi sesizat decât, poate, după o săptămână, două, când ar fi început să miroasă urât. Nu, asta nu mai e poetic. Cum să-i fac una ca asta proprietăresei, cum să-mi pierd eu sufletul, așa, din cochetărie? Să vedem, să vedem, din cutiile poștale apăreau colțuri de ziare, aici nimic, aici de asemenea, plăți, avize, invitația la o defilare de modă și un trandafir pe jos, călcasem pe el, n-a căzut din cutia mea poștală, ci din cutia vreunei vecine. Un trandafir albastru. De cum intrasem pe poartă, strada se îndepărtase cu tot cu zgomotul și gazele de eșapament care au absorbit între timp toate gândurile mele negre, potrivit teorie alchimiste cum că orice „mic" trage spre „marele" de aceeași sub-

stanță. Aici scria „cosubstanțial” Nu-mi plăcea cuvântul. Cosubstanțial pășeam pe mozaicul din curte, cosubstantială cu mozaicul, cu un trandafir în mână, albastru, cu un braț de reviste, avize și cu invitația, cartea furată de pe tarabă o strângeam bine ca să nupierd pagina cu cosubstanțialul, aveam un colț îndoit și la pasajul cu fecioara, geanta mi-era plină de lucrușoare colorate... cosubstantială cu acest pătratcentral din mozaic pe care aveam să-l parcurg însalturi de șotron! Ce de-a mai ecoul în curtea asta! Cosubstantialăcu șotronul, n-a mers, sunt prea încărcată cu lucrușoarecu care nu sunt cosubstantială, de pildă cu acest126Povestiri pentru plimbări în barcăanormal trandafir albastru. Gentile la o parte,hârțoagele la fel, iar cu ăsta dăm de pământ cât ar fi elde albastru... șotronul, o cusătorească prea mică pentruo curte atât de mare. Făceam o hărmălaie amplificatădublu, triplu, de acustica curții, de ecoul brut, dinzidărie. A început să bată vântul. Corespondența și-a luatzborul, petecele colorate pluteau, eu zburam prin curteluată de vârtej. Zburam ca un ecou. S-a deschis o fereastră. Gata cu fericirea mea, cuveșnicia mea de un sfert de oră... s-a deschis ofereastră și s-a sfârșit. N-are importanță, e oare fereastra mea? Nu, fereastra mea e pe partea cealaltă. Fereastra reflectorizantă e fereastra mea. Fereastra cealaltă nu e fereastra mea, nu ecosubstantială cu mine. Dar simplul fapt că se reflectă în fereastra meaar putea-o transforma într-un ceva care să-mi aparțină. Sunt stăpână pe apartament, pe o bucată mică,mică, pe o dală de șotron din această curte. De ce n-așputea fi stăpâna jocurilor de lumină sau a ploii ca uncub care cade peste curte? Am decis! Este al meu! Cubul nimănui, pe caream pus o stăpânire neștiută de nimeni, acum, în acestmoment. în „fecioară” se infiltra o dispoziție stranie, noua „siguranță funciară” și vijelia spontană, ca un semn, 127Bianca Predoiprevesteau alunecarea către un risc necunoscut,amenințarea unei iluzii mirifice. Sau mai degrabă o deznădejde magistrală, așacum li se întâmplă marilor latifundiari când își pier-

daverea la cărți. Destinul meu neînsemnat se preschimba într-un-alt destin. Poate Ia fel de neînsemnat, dar altul. După furtună a venit o ploaie cu soare. Undeva,dincolo de clădire, începea curcubeul. Ori se termina. Am dispărut în cochilia scărilor interioare, apoiam agățat pe sârmă, la uscat toată colecția de peticecolorate. O dată cu lăsarea serii, curtea interioară seumplea de lume, scaune, trepieduri, o pianină de laparter. Vara aveau loc spectacole și concerte, un fel deteatru de revistă la care puteau să participe și locatarii,și invitații. Se simțeau onorați de alegerea primăriei, șise întreceau care mai de care la decorarea fațadelor. Eu ajungeam destul de obosită de la lucru ca sămă implic, dar aveam o panoramă excelenta de laetajul cinci, de la prima mansardă. Boemă, minusculă,absentă, pentru că în partea mea de fațadă nu ajungeaniciodată soarele. îmi semăna oarecum. La ferestre apăreau tot felul de ornamente,ghirlande de flori, decupaje din carton colorat. Lumeaforfotea însufletită dintr-un colț în altul al curții,Povestiri pentru plimbări în barcăfamiliile proprietarilor simțeau nevoia de a se dovedigazde bune și de a se fandosi în costume de gală. Vizavi, la același etaj, o imensă împletitură detrandafiri albaștri împodobea cadrul ferestrei. Joculmeu de-a șotronul a lăsat-o cu un trandafir în minus pegingașa vecină, colecționară de exotisme, sau poatevreo horticultoare pasionată de mutații genetice... Din întunericul camerei a apărut spresurprinderea mea fața unui bărbat, a unui tânăr. Mi s-aadresat ca prin vis: vezi, dacă nu te-ai fi jucat cutrandafirii, aș fi putut avea aici exact trei sute de floriuscate. Atât. A trecut iute în revistă forfota de jos, apoia dispărut în umbra camerei. Gândurile și respirația mi s-au oprit. La fel șigălăgia veselă din curte. Parcă nici pământul nu se maiînvârtea. Reproșul acela era însă o simplă închipuire. Eueram cea mai insipidă creatură din lume, iar el... cevamai frumos nu văzusem până atunci. Cine ar fi știut că scurtcircuitul dragostei semanifestă precis, într-un punct anatomic? O vibrațiedureroasă și dulce mă zguduia din interior, se localizain-

sistent puțin mai jos de torace. Speriată de furia unui sentiment atât de puternic,cusătoreasa a închis fereastra. A luat o ață oarecare, unac nou, și cosea mecanic, în neștire. Orice material pe128129fiBianca Predoi care punea mâna devenea un obiect de artă, un minunat colaj din deșeuri, un trandafir din satin albastru. Durerea înțepăturii a venit ca o pauză, o trezire la realitate. Stătea așa, nemișcată, cu degetul perforat, blocat în mașinăria metalică și fixa golul de dinaintea ochilor. Dar pauza a durat puțin. Bărbatul acela de o frumusețe uimitoare a reapărut, privind-o pătrunzător prin geam. Un nou atac în torace. Fabulațiile ei privind sfârșitul au avut undeva sus un ecou. Ecoul se petrecea în interiorul ei fragil, cadența bătăilor inimii. Ecoul din golul interior. Golul nu ucide, dar te face una cu el, atunci când te-ai scăpat ca pe o piatră în propria visare. Și firicelul de sânge țâșnind din degetul ei era o descoperire minunată, ce o inunda ca un val uriaș de fericire. Fiecare seară o petrecea în fața ferestrei, însă el nu se arăta niciodată seara. Aștepta cu înfrigurare a doua zi, adormind uneori în scaunul de la mașina de cusut, obosită de emoții. Probabilitatea de a-l vedea creștea o dată cu seninul zilei. Toată după-amiaza fereastra Iui era plină de soare. Apartamentul de vizavi devenea transparent,înăuntru se puteau citi o mulțime de obiecte, unșevalet, o măsuță de cafenea, o toaletă imensă cuoglindă de cristal, colțul patului, draperia grea dedamasc. El se sprijinea pe pervaz, se bronza o vreme,cu ochii închiși, apoi se întorcea spre fereastra eiPovestiri pentru plimbări în barcăpărând că încearcă să o deslușească prin sticlageamului întunecată de umbra curții. Ce fericire, ea se lăsa pe spătarul scaunului atâtcât să-și asigure iluzia distanței dincolo de care el nuputea decât să o intuiască. Și venea din nou ecoul eiinterior, și viața îi părea minunată. Stăteau așa, față în față, o eternitate și ea știadoar, că „eternitatea” nu se sfârșește niciodată. Darveneau serile, și mulțumirea că una dintre umbrelesiluetelor care se perindau pe fațadă putea fi a lui, șiadormea împăcată ia gândul zilei de mâine.

într-o dimineață l-a întâlnit în stradă. A trecut pelângă ea,, aproape, aproape de tot, mult mai real decâtimaginea, mult mai carnal, mai frumos mirositor, maifrumos pur și simplu. Și mult mai indiferent. De fapt, este bine ca misterul și farmecul sărămână închise în curtea noastră, pe jumătate însorită,pe jumătate umbrită. Important e că împărțim ceva,chiar de-ar fi numai o distanță de treizeci de metri. Cursul firesc al zilelor cu soare s-a reluat dupăacelași tabiet, aceeași complicitate nemărturisită. Ea la mașina de cusut, pierdută în contemplare,el într-o baie de soare, pierdut în contemplare. S-ar fiputut spune că se iubeau dacă, într-o după-masă,micuța croitoreasă nu ar fi avut ideea de a deschide130131Bianca Predoifereastra pentru a o împodobi cu o ghirlandă detrandafiri, asemănătoare celei făcute de tânărul devizavi în seara festivalului, trandafirii cusuți dinmătase albastră. Momentul poate fi descris în relanti: se priveauca de obicei, ochi în ochi, ea se îndreptă spre fereastrăcu florile în mână, o deschise încet, ca pe un sipetascuns de care trebuie să ai mare grijă, în timp ce, decealaltă parte a curții interioare, el cădea în gol,neștiind cum de fusese sustras din transa propriei-contemplări. Fata ședea pe pervaz, înmărmurită. Ecoulcorpului lovit de caldarâm venea peste ea ca un valuriaș și negru. In sticla reflectorizantă a ferestrei umbrite seoglindea acum, într-un alt unghi, chipul lipsit deexpresie al unei tinere atât de palide, încât părea oumbră.IX. APOLLO Numele Gerard Kațodesco, numele meu, eradin ce în ce mai controversat în cercul de universitari.Iscase o adevărată criză, generase o ruptură. Eramcatalogat drept paranoic, perfecționist, intransigent șiar fi trebuit să mă retrag iute, pentru o perioadănedefinită de timp. Am decis să plec înapoi, în Germania, undesperam să-mi regândesc metoda și să anihilez pericolulunei erori transmise următoarelor promoții fărăposibilitatea de a fi revizuită. Adevăratul meu nume eDan Gerard Catodescu. Bunica mea a fostfrancțuzoaică. Părinții mei au emigrat în urmă cutreizeci de ani, pe când aveam opt ani. M-au lăsat laBucurești în

grija bunicului meu timp de cinci aoi,purgatoriu din care am scăpat cu convingerea fermă cănumele îmi provine din pierderea sufletului, dintr-o132Bianca Predoi nelegiure originară, că demonul din care mă trag a fost izgonit din lăcașul Iui natural și eu, ca urmaș de drept, urmează să trec o mulțime de soroace până la purificare. Am crescut cu obsesia purificării, a perfecțiunii și a dorinței de echilibru. Acum, eram din nou izgonit. Trebuia să aștept o recenzie la un grupaj de eseuri, să primesc o sumă de bani care să-mi faciliteze reușita proiectului și să-mi mobilez adecvat locuința berlineză de pe Alexanderplatz, unde nu mai locuia nimeni. Gândul evadării după un deceniu de muncă asiduă, eșuată dintr-o inadvertență mai degrabă analogică decât disociativă, îmi inducea o stare de surescitare alternată cu afazii totale. O zi alergam disperat să-mi aranjez plecarea, a doua zi leneveam în fotoliu lângă un pahar cu apă. Ceilalți mă acuzau din pricina ambiției, a perfecționismului meu. Eroarea de a confunda principiul cu limbajul, lăsându-l să transpară ca fabulăîntr-o structură eminamente abstractă, era un coșmar imposibil de controlat sub presiunea cercului. Eram aruncat din centrul lumii într-o periferie călduță, undepierdeam justificarea existenței mele. E drept că măîngrijora posteritatea. îmi apărea din nou figurabunicului, de care nu mă puteam lecui nici măcar la134Povestiri pentru plimbări în barcămaturitate, cu o serie de linii paralele pe frunte, prinsede un nas subțire și lung, cu părul alb, ciocănindamenințător într-un teanc de hârțoage de toatedimensiunile care, mai târziu aveau să devină viațamea. Acum figura bătrânului se confunda cu cea acercului, numai că, spre deosebire de trecut puteam s-o înfrunt. îmi doream asta. De aceea plecam. Charles era singurul care mă compătimeadincolo de ploaia de ironii, nu la adresa meditațiiiormele alandala, ci la adresa^ tinereții mele filăorânduială și oricum spre final. II linișteam vorbindmrăspicat, cocoțat pe masă, ca în vremurile studenției pemesele de catedră ale Universității unde ajunseserămamândoi profe-

sori, despre infailibilul care survine doardin uitarea de sine. Uitarea de sine e un fel habotnic dea spune că nu trebuie să uiți de aproapele tău. îmicerea insistent să mai vorbim și altceva, nu numaidespre idealuri ca semne ale absentei dorite. Mă țâra însaloanele de biliard, la meciuri de fotbal, la vernisajedeocheate. Nimic. - Dane, îmi spunea cu accent franțuzesc, o să-nnebunești dacă o ții așa. Știa bine ce spune, orele mele de lucru îmiinterziceau orice altă activitate, promițând să țină locnu numai de hrană, dar și de nevoia de comunicare.Mă abrutizam între patru pereți ticsiți cu cărți, undesingurul obiect la locul lui era un vas de ceramică135Bianca Predoiantică greacă, păstrat de dragul mamei într-un fel deacvariu, o cutie de sticlă. Charles le povestea micuților lui cum va arătapeste doi ani bunul lor prieten Gerard, cu barba de uncot și sprâncenele încâlcite, între mormane de hârtiimototolite, înțeleptul nebun. - Cum vine asta? întrebau copiii. - Păi, înțelept pentru că va fi bătrân și nebunpentru că va fi nebun. Ne-am luat rămas bun la aeroport. în două zileeram deja instalat în noua mea reședință din inimaBerlinului, un apartament decorat simplu, în liniiputernice de alb și negru, montura perfectă pentruvasul enorm de ceramică smălțuită învelit în sticlă. Acomodarea se petrecu lesne. Mai dificil era săsuport vânzoleala eclectică a marelui oraș. Mă forțamzilnic să fac o plimbare până la gară, de unde îmisoseau periodic cărți, traversam parcul, mă opreampentru un respiro lângă intrarea în bulevard, lacafeneaua de pe o străduță cochetă cu nume de fată. începuseră să mă amuze noile mele tabieturi depensionar, însă eram așteptat de o muncă lungă șianevoioasă. Preferam să consider această vacanță osimplă pregătire pentru ceea ce avea să vină. Până în ziua scrisorii din partea cancelarului dela Maihllon, un text scurt și vindicativ prin care îmireproșa "dezertarea" în Germania, acuzându-mă că m-am dat de partea radicalilor de stânga: "pentru că lupta136Povestiri pentru plimbări în barcă1dumitale pro federație, atât timp cât ea înseamnăGermania, Germania Mare, precum spune Daladier,în-

seamnă sinuciderea Franței. Ai înțeles? Te rogimperativ să te întorci cât mai curând, pentru a reluacursurile și a pune puțină ordine în debandada pe caredumneata însuți ai creat-o". M-am amuzat teribil și eram pe cale de a-irăspunde în scris, așa, cu un mare zâmbet așternut pefață, că Germania nu mai era demult atât de nesuferită. Și a apărut ea. O mai văzusem într-o zi la curs,apoi în parc. Curios cum, în atâția ani, nu observasem niciofemeie. Existau doar nopțile aranjate cu Matîlde,când nu vedeam nimic pentru că era întuneric și eueram convins de imaginea mea fetiș. Ea nu reprezentanimic pentru mine. Era o parte din crima comisă destrămoșul meu demon, pe care credeam că o repar,slujind nefericirea Matîldei. Trecea prin fața mea fără să mă privească. Abiaatunci am realizat că mă ascundeam. Mă ascundeamde oameni, de câini, de mașini, de mine însumi. Erampitit sub un pin în formă de umbrelă, pe o bancă pentruîndrăgostiți, numai că eu eram singur și corespondamcu un panfrațuz xenofob, obsedat politic. Nici nu-miîncepusem scrisoarea prin care-mi justificam prezențastrict culturală la Berlin, că fata aceea cu părul roșcat137Bianca Predoideveni mult mai importantă decât orice explicație. îmiacaparase toată atenția. Culegea în parc frunze și rădăcini, pentruaranjamente interioare sau de grădină, le prindeaingenios de pachețele sau boccelușe pline de pietriș. Ovedeam în fiecare zi. începusem să cred că măurmărește, cu dezinvoltura unuia care te face să crezică tu îl urmărești pe el. Când am îndrăznit pentru prima oară să oabordez, târa cu mare greutate o creangă imensă,uscată, ce lăsa urme în parcare. M-am oferit să o ajutsă transporte lemnele de foc, încercând o glumă. Mi-azâmbit și nu m-a luat în seamă. Bănuiam că nuvorbește germana. N-am insistat. Mi-am continuat periplul zilnic, alternat cu orede lectură și concerte, sau am pierdut pur și simplu-vremea prin cafenele ori în apartamentul meu auster,mobilat minimalist, urmărind umbrele lăsate pepervaz. Se prelingeau pe perete, apoi se scurgeau pepodea, și asta dura câteva ore. Mi se con-

tura în minteceva ca o meditație, ca o abluțiune purificatoare, după-care începeam din nou surghiunul căutărilor. De la o vreme, însă, toate contemplările melealbe se proiectau pe un fundal acaju, cred că da, astaera culoarea părului ei. Mă lăsam purtat de gândul laea fără să-mi pot controla acea glisare a minții. Fireatitanică a muritor-ului din mine își tăia aripile și cădeaîn lumea sensibilă,138Povestiri pentru plimbări în barcă1 îmi era studentă. Rămânea după cur-suri și-ipovesteam o mulțime de întâmplări mai întâi înamfiteat-ru, apoi la cafenea. Ne plimbam uneori prinparc, unde-i pierdeam atenția din pricina plantelor maiverzi sau mai uscate. Atunci în-cepea ea să-mipovestească, într-o germană nuanțată, plină deneologisme, și cu un accent ciudat, slav. Am lăsat vorba să cir-cule. îmi conveneau bârfelepe o altă temă decât cea subversivă. Un franțuz și ostudentă - ne întâlneam, zâmbea, îmi zâmbea numaimie. Avea un iubit, așa am crezut prima oară, dupăiradierea senzuală a chipul lui efebic. Mai târziu amînțeles că-i e frate, că se trăgeau de undeva dinBalcani, bunicii lor, macedoneni, refuzaseră favoruri-leAmericii și se refugiaseră în nordul Germaniei dupărăzboi. - Bunicul meu avea o tendință necontrolată de aintra în dispute, mai ales când avea public, așa, ca tine. Și zâmbea, lăsându-și capul într-o parte. Iivedeam urechea fină, lipsită de bijuterii. Toată is-torisirea ei genealogică se derula cudificultate, parcă improviza o epopee menită să mămulțumească, dar să nu-mi trezească vreo cu-riozitate.Schimba iute subiectul, afișând același zâmbet încadratîn acaju.139Bianca Predoiconvingere: si, grazie. Vorbeam cu inflexiuni exotice,spunea Anna, de accent slav. Ea m-a înțeles de la bun în-ceput. Deși mă revoltadeseori apropierea dintre exotic și slav. Aveam, doar,origine exclusiv latină. în fine, pe un sfert maghiară. Inteligentă, speculativă, mă scutea de explicațiiinutile, prindea es-ența dintr-o propoziție și dădearăspunsuri simple, diplomate, de atașat cultural,însoțite de chipul ei jovial de zână cosânzână, fărăvârsta, tară tragismul și misofilia atât de îndrăgite înscoarța

frasinului unde crescusem. Gata. Plecasem de-acasă. Trecusem ștampilat șiaprobat pentru o ședere de studiu de doi ani, ce se pre-schimbase într-o ședere de viață-moarte îndelungată. Primul cadou nemeritat a fost excursia dinfebruarie de la Veneția, în timpul carnavalului, friguljilav, purtat de Adriatică, maree și sirocco, măștilegrotești (m-am temut din copilărie de măști), de fluxulcontinuu de turiști ori actanți prin canalele aglomerateși puturoase, până la starea de greață și de teamă. Nu mai beam. Devenisem victima unei speciitulburătoare de sevraj. Cele opt zile îmi prilejuiau o nouă viziuneasupra Annei, asupra generozității ei nedisimulateaplecării spre plăcere și fericire necondiționatăPanglica pregătită pentru pachețele mici, un cea.mecanic, o scrumieră de porțelan, o sipcă dcchihlimbar, se transforma într-o funie marinărească.Mă simțeam din ce în ce mai legat, fedeleș, bandaPovestiri pentru plimbări în barcă roșie, circulară, se încolăcea pe prora falică a gondolierului ca pe sufletul meu convalescent. Serile de după goana nebună de pe un vaporetto pe altul, în gondole, prin curenți de lume, de aer, de apă, fuga pe uscat, distanțele scurte, mesele sofisticate, ceața, umezeala, se potoleau într-o buclă atemporală, imponderabilă, în fața unui pahar de verduzzo di veneto. Abia atunci începeam să trăiesc. Pentru mine. Dacă în timpul zilei eu eram accesoriul escapadelor ei neobosite, seara, Anna devenea obiectul indispensabil al studiilor mele. O descopeream mult mai frumoasă, infinit mai frumoasă decât orice model studiat până atunci. Era perfectă. Anna era perfectă. Eu nu. In dimineața plecării din paradisul extenuant dintre canale, am descoperit-o înfășurată în cearșafuri, pierdută în eboșele pe care i Ie făcusem, aproape înlăcrimată. Mi-a sărutat mâna și mi-a spus: trebuie să am grijă de tine. Am rămas perplex, într-o uimire împietrită, în jurul căreia se desfășurau pregătirile deeplecare, menajera zglobie strângând patul, valetul^coborând bagajele, ea Ia recepție achitând șederea dintr-o duzină de cărți de credit colorate, iar eu,cocoțat pe cupola vit-

rată a recepției, respingând cudizgrație imaginea junelui în costum de catifea reiată,.cu ifose de latifundiar, pieptănat pe spate într-o dezordine pe care Anna o adora. Bărbatul avea privirea1415Bianca Predoi - Același tratament, îmi explica, poate fi aplicatpe planul lemnului, gândește-te la lucruri pe care leiubeai în copilărie și pe care Ie iubești și acum. - Frunzele, i-am spus, mă jucam cu ele lanesfârșit. - Altceva? - Șahul, roțile de bicicletă, sărmăluțele, marțipanul,legendele, pălăriile de fetru, samovarele. M-am oprit,-simțindu-mă fixat de privirea cuiva. S-a întristat când și-a văzut fratele. A luat douăfrunze și Ie-a prins în păr ca pe niște urechi, apoi aînceput să râdă. El s-a întors, a stat nemișcat o vreme,după care a plecat fără un cuvânt. începusem să evităm parcul. Armonia din-tre noise risipea atunci când aparițiile lui neașteptate onelinișteau vizibil, cu toate eforturile ei de a le acoperi.Ciudați acești frați. Și mai straniu a fost când tânărulmi-a cerut ferm să ne vedem separat. Doar noi noi. înOrient. Orient, cel mai cunoscut salon de ceai dina-propierea gării. Descoperea cu umor faptul că timbrulmeu nu este cel franțuzesc, că vin de departe, dintr-oțară ca a lui, că aici nu exis-ta dintotdeauna. I-am spuscă sunt din Transilvania, chiar dacă am crescut laBucurești. - Știi, chestia aia cu Dracula e pentru fraieri. Latine acolo e mai important că s-a născut Blaga. Știi?140Povestiri pentru plimbări în barcă1 Băiatul devenea o prezență din ce în ce mai vie.Cunoștea o mulțime de lucruri nu numai pentru unulde vârsta lui, dar și pentru unul ca mine, mă puneadeseori în dificultate, și nu din pricina subiectelor, cidin pricina perspectivei din care privea lumea. îmisolicita atenția, ne întâlneam la discuții interminа-bileprin localurile underground, voia să-mi arate o parte aBerlinului neconvențională, spectacole de teatru,concerte rave, proiecții scan-daloase. Era student laconservator, dar nu prea mergea la școală, pentru că nuera nevoie. Știa de mult tot ceea ce încercau să-l învețea-colo. Seara cânta jazz în baruri sau în cluburi private.Mă vedeam separat cu fiecare dintre cei doi frați.Niciodată împreună. - Dar

tu cu ce te ocupi de fapt? Știu doar că țiinișteˆ cursuri. - Scriu. - Ești poet ? -Nu. - Prozator ? - Nu. Eu scriu despre ei. - Cum poți să scrii despre niște chestii care aufost deja scrise? Nu-ți pierzi vremea? Vorbele lui, aproape infantile, m-ar fi pututenerva până la orbire, dar m-am văzut capabil de un felde clarviziune, am văzut limpede o lume de sinestătătoare, «o sferă superioară a frumuseții». Măvedeam plasat pe orbita imponderabilă dintre-
conștiință și realitate, în iluzia sublimului,triumfătoare, altoită pe existența mea tumefiată deizgonire. - Mi-ai dat ciuperci? Tânărul râdea în hohote: - De ce ți-aș da ciuperci atât timp cât sunt euaici? - Dar tu iei? - Eu n-am nevoie de corecții, eu sunt perfect. îl priveam paralizat de curajul grandoman cucare declama. îl priveam mut, pentru că avea dreptate. Intre timp scrisorile din partea cancelarului erauînsoțite de alte semnături. Criza se politiza, ceea ce arfi trebuit să grăbească formularea fără echivoc astudiului meu, pentru a îndepărta orice altă bănuialălegată de acțiunile din Berlin. Dar cei doi tineri îmiocupau tot timpul. Comportamentul lor mă intriga, și în acelașitimp mă frustra, în afara faptului că nu mai reușeam sămă concentrez îa scris. Trăiam (tumultuos5 scindat între sentimentelepentru studenta mea și descinderile nocturne încompania fratelui ei. Ei înș|și se pare că traversau o criză tacită. Nudeslușeam motivele, dar pe unde ajungeam, se pare căiscam controverse. Demonul izgonit se răzbuna. Ea îmi spunea că este ultimul soroc, apoi o săam pace și o să plec fără s-o mai văd. - O să mă uiți. - N-o să te uit. - Ba da. Și știi de ce? Pentru că o să-ți aminteștinumai de el. Mereu s-a întâmplat așa. De mine nu-șimai amintește nimeni. Doar așa, din când în când, unii,cei mai simpli. - Și eu? - Tu nu ești simplu. Curând m-a rugat să o primesc să locuiască lamine. Așa am făcut. O parte a casei devenea a ei. Aadus cu ea draperii de damasc, oglinzi în toaletesculptate, de cedru, paravane din pergament stampat,mătăsuri, o sofa tapițată cu mod-

ele florale, un pereteacoperit cu frunze. Toate motivele aduceau cu formaunei frunze pe care o știam de mic. Frunza de pe vasulantic de ceramică smălțuită, ce trona în miezulamintirilor mele prăfuite, iar acum, în mijloculsalonului. A adus cu ea o grădină întreagă, dar nici o carte.Eram surprins, doar studia Literele. Intuia cu mare precizie fiecare detaliu, fiecarereferință biografică din cursurile mele. Nu-și luanotițe, iar acasă se ocupa ore în șir de aranjamenteleinterioare. După un timp, casa mea austeră se transformăîntr-o altă lume, o grădină orientală, de o fascinațieparadisiacă.142143Bianca Predoi Veneam deseori însoțit de fratele ei, pentru a nedepăna impresiile din serile aventuroase. Atuncizâmbetul îi dispărea și se ascundea după vreo tufaplantată strategic. Apărea apoi, amuzată de gestulacela copilăresc, schimbau câteva vorbe în șoaptă,după care el pleca. Prezența celor doi mi-a declanșat într-un timpscurt revenirea la realitate. Lucram cu disperare, nu deteama presiunilor cercului care îmi aștepta revenirea înFranța, ci de teama de a nu pierde ceva din acuratețeacu care se conturau ideile, frazele, cuvintele.Dobândisem luciditatea necesară pentru limpezireastudiului meu, un studiu amplu, simplu, despre undaimones în perioada unui mare an, pe numele luiGerard Kațodesco. Demonul credea că izgonirea sepetrece în felul următor: “vina este a celui, care alege,zeul este nevinovat”. Studiul se încheia cu o notă desubsol: “este tocmai sfera frumuseții, aceea în caremuritorii i-au văzut pe olimpieni ca propria lorimagine oglindită”. Mă pregăteam deja pentru întoarcerea în Franțacând, într-o seară, întorcându-mă mai târziu de labibliotecă, i-am găsit dormind îmbrățișați pe cuverturastacojie așternută lângă vas. Erau frumoși. El părea dinmarmură pentelică, iar fata era o floare. Din dreptuldegetelor ei se iveau niște frunze mici, alungite,asemeni celor desenate pe vasul antic. In cameră plutea un parfum discret de dafin.144Bianca Predoiînsemnată de fascinația erotică a ultimelor zile, nopți,memorate în mapa Muji, neagră, pe care o căra subbrat ca pe

un panou mortuar în spatele căruia sepregătea să dispară. Bărbatul acela nu eram eu. Noi nusuntem așa, noi suntem altfel! Avem vocațiapământului și a nebuniei, noi suntem mândri dedisprețul și scârba noastră, de promiscuitateastrălucitoare a geniilor ratate, de bețiile, de chefurile șiciubucăriile noastre, de femeile noastre sănătoase,uituce, obediente sau vulgare, de declarații pătimașe de-dragoste sau ură! Dacă aș fi fost acasă, aș fi murit lapidat. Ecou-rile perplexității mele mă urmăreau de lavenire, muscat de sechelele unor false dezamăgiri dinamor, aruncându-mă într-o lașitate in-gratâ, într-odisimulare fără sens, de care nu mă puteam lecui.
Așadar, la lipsa mea de patriotism se adăugaupăcate din ce în ce mai grave. Anna era camaradulmeu, impresarul meu, iar sertarul cu amor îlacoperisem sistematic cu schițe, proiecte pentruexpoziții și, cel mai nesincer, cu desuurile altora. Se prefăcea că nu-i pasă, nu-și arătadezamăgirea. Era la vârsta deplină a demnității, ca ofemeie independentă și splendidă ce se afla. Iar eucontinuam să capăt daruri pe care nu le meritam. Momentul sosirii Marisei în cadrul acela de falsăarmonie artistică îmi împinse ingratitudinea față dePovestiri pentru plimbări în barcăstatutul oferit de aprecierea Annei până la nesimțire.Am ajuns la cea mai joasă limită și, în final, lapedeapsa divină. Mă calcifiam pe țevile instalației de la lu-crareapentru diplomă. In interiorul lor circula infernul, menitsă se întindă pe un perete de dimensiunea capodopereidistruse de Rocke-feller a comunistului Rivera. Marisa continua îndrăgostirea Annei în cel maiagresiv mod cu putință. Mă trăgea după ea într-unames-tec de medii, unele scoase din anonimat prinscandaluri abjecte, altele prin opulența jet set,dezmățuri țipătoare în golfuri private ori rezidențe desute de hectare. îmi pregătea o lansare de vedetă cu-promisiunea unui trai de huzur și îmbuibare. Anna subscria de la distanță. Mă împrumutaseMarisei, sprijinind fără să participe acel gen deexperiență, intermedia practic mecenatul Marisei.Cunoștea mulți dintre colecționarii de artă, era interfațacu acea lume de măști

de safire pe alcătuiri de nisip. Iar succesul nu întârzie să vină. Marisa îșidezvăluia treptat cruzimea, materialismul, dorința de abrava. Mă înlocuia cu un pseudonim, cu o descoperirede-a ei. Din prezența aceea rafinată, ale cărei crediteveneau din trecutul Annei (fuseseră chiar căsătorite, lainterval de zece ani, cu același dramaturg celebru),începusem să o detest, apoi s-o urăsc. Devenisevictima unui proiect criminal pe care aveam să-lsăvârșesc doar atunci când voi fi terminat capodopera.1617Bianca PredoiTrebuia să o ucid printr-o invazie, un preaplin defrumos. Comanda unei picturi monumentale din sediulunei mari corporații, aranjată de amândouă, însemnaprimul cadou autentic, demn de frumusețea Annei șimoartea Marisei, incapabilă să suporte atâtasplendoare. în ziua aceea se jucau, el împreuna cu treistudent care-l ajutau, pe al treilea registru al schelei.Fiecare schela avea înălțimea unui etaj. Peretelemăsura mai mult de doisprezece metri înălțime.Pictura, la fel. Așteptau ca giornatta să se zvânte pentru ca, adoua zi, să vină cu un alt strat de culoare. Se jucaude-a jungla, iar lianele legau două travee montategreșit. O săgeată de soare pătrunse răzleț prin draperianeagră care ecrana lumina. Ușa masivă a holuluienorm de la intrare primea un grup de persoane, decostume gri, directorii și bancherii însoțiți de Anna. Șide Marisa. Cele două zeițe îl deranjau, de fapt top îlderanjau, nici măcar nu-și anunțaseră vizita. Și fusesesurprins copilărindu-se, legat de liană, în plină junglă,cu un picior pe o travee instabilă, cu celălalt în aer.Săgeata de soare îl suliță în retină, apoi îi simp gustulde sânge prin măduva spinării, inundându-i interiorul,gura. Se prelingea ca o panglică pentru cadoul de penervurile travertinului din pardoseală.Povestiri pentru plimbări în barcă De Ia parter se auzeau discuții severe, vocileridicate ale celor două femei făceau ocoluri peculoarele marmorate, treceau prin ferestre, se strecurauprintre obloanele trase și-mi pătrundeau în creier, cazgârieturile pe un mulaj de ipsos. Iar se certau. Eueram doar un motiv aparent, un paravan în spatelecăruia se ascundea o istorie

bogată, divergențesedimentate în ani, transformate într-o afecțiunesincopată, tensionată, în fine, atipică, de care nu aveamhabar.
Mă făceam mic de tot și mă ascundeam, cucărucior cu tot, în valiza mereu pregătită de plecare.Pare-se, traumele copilăriei nu aveau de gând sădispară la fel de ușor cum apăreau. Pe când măpregăteam să sar în valiză, AU a deschis ușa, trăgând înurma lui o arătare masivă și îndărătnică. La vedereamea, câinele se desprinse în viteză din lesă și măîntâmpină călduros cu o îmbrățișare generală șisăruturi largi de bun venit cu limba lui violet. Ne-am datpeste cap, cu cărucior cu tot, Max atotputernic, stăpânpe imobilitatea mea, pe cameră, pe handicapurile meletemporare. Râdeam cu poftă, înveselit și readus ladimensiunile unui om normal. Marisa intră în cameră mai furioasă ca niciodată. - Plecăm acum sau preferi să rămâi aici? Max o pândea de după noptieră, mârâindneconvingător. Femeia amețită de mânie, cu trăsăturile1819Cuvânt înainteCoperta: Bianca Predoi, Bogdan SlăvescuDescrierea CIP a Bibliotecii Naționale a RomânieiPREDOI, BIANCA Povestiri pentru plimbări in barca / Predoi Bianca;ed.: Bogdan Ivașcu. - București: Dakino, 2007 ISBN 978-973-87991-4-1I. Ivașcu, Bogdan (ed.)821.135.1-32Tiparul executat de Lumina Tipo s.r.l.Orice reproducere, totală sau parțială, a acestei lucrări, fărăacordul scris al editorului, este strict interzisă și sepedepsește conform Legii dreptului de autor. Titlul acestor nouă proze, în aparență comercial, e, mai curând, unul ironic. Unul ce aduce, oricum, a antifrază... în sensul că naivul cititor careși închipuie că,^Aschizând volumul, are să se legene, alene, în clipocit egall^fc vâsle, pe apele-i ospitaliere, se înșeală. Ritmul acestor pagini nu-i acela al insipidei Barcarole a maestrului Jacques Offenbach, nici superficia lor nu e luciu (de apă) pentru ski aantic. Adică fiecare față (de hârtie) a lui nu amintește, mai deloc, o suprafață lisă, velină și glisantă. Ceea ce nu înseamnă, totuși, că autoarea nu cultivă ghssando-ul în niciun chip. O face, dar o face altfel. - Nu ca, exclusiv, alunecare, ca simplu „lunecuș” mecanic pe diverse pfenuri

înclinate: pârtii de snowboard, tobogane ș.a.m.d. în paranteză fie spus: nu știu în ce măsură sociologii nr fi atacat această temă: a divertismentelor „glisante” la ¦¦vel de, mai cu seamă, high-life, - care (când nu frizează riscul maxim, inclusiv vertiginosul ilinx) evocă viața oportună, fără... hurducături, cursivă, a unei, vorba lui Bacovia, „lumi leneșe, cochete”. Care, în aceeași paranteză fie spus, putea să facă să... gfiseze în cel mai agasant snobism aceste proze ale căror personaje evoluează, îndeobște, în medii exotice și, uneori, teos-cosmo polițe. Din fericire, nu o fac, - și pentru faptul că ^issando-ul, spuneam, al autoarei, este unul mai aparte, mai cart (și, la rigoare, mai ocult) decât glisada unei balerine sau a unui zvelt aeroplan. în ce constă acest glissando? în trecerea, fără impedimente, fără soluție de xnrinuitate, din mit(olog)ic în modem (când nu de-a dreptulBianca Predoischimonosite, îi arunca o privire tăioasă, asemeni unuibici. Câinele scheună puțin, apoi își puse botul puternicpe labe. Tu să taci! încercam să o desprind din urzeala neuniformă aamintirilor. Cum apăruse, de unde, când, dacă legăturaei controversată cu destinul Annei era o farsă, magieneagră, sau erau amândouă fiicele celui mai temutindustriaș din Forza, progeniturile unor mame diferite,una meridională, iar cealaltă provenită din aristocrațiadezmoștenită de vicisitudinile războaielor. Nu țineam minte dacă ar fi trebuit să-i fiu dator,măcar cu explicații. Poate că perioada de comă s-aprelungit doar în memoria ei. Memoria mea nu maiexista. Cu atât mai puțin conștiința. Se uita imperativla mine încercând să-mi subjuge răspunsul, să-l inducăprin forțele ei tenebroase, ca ale bunicilor noastre de lațară, mult mai aspre, mai năprasnice decât putea eavreodată să înțeleagă. Am pufnit din nou în râs, găsind-o ridicol decongestionată. Max își reluă eliberat povara comenziiculcat, sărea ca o capră, printre mobilele distruse, subprivirile îngrijorate ale lui Aii șiitul, în zgomotul de ușitrântite una după alta, pe fondul unei sârbe românețtiscăpărătore, înălțătoare în lipsa mea păcătoasă șiconstantă de patriotism.

Câinele mă îmbrățișa pentru ultima oarăputernic, mă împingea cu forță pe culoar, sprePovestiri pentru plimbări în barcădisperarea îngrijitorului, mai aproape, tot mai aproapede scări. In momentul acela am planat pe orbita uneiconstelații mirifice. Sârba era cântată de un ansamblupopular de nimfe în port tricolor. Mai încolo, într-oscoică uriașă, ședea turcește Anna, îmbrăcată sport,fuma plictisită și era foarte frumoasă, fumul îi venea înfață suflat de Zefirul lui Botticelli. Eu le zâmbeamtâmp fetelor din jurul meu, nu erau niște fete oarecare,erau iriade, o mulțime de iriade și nimfe și naiade,toate țineau deschis căușul palmelor. Se făcea că îmistrecurau picături din apa de izvor în gura uscată,picăturile cristaline îmi inundau fața, aproape până laînec. Din risipa aceea de imagini suprarealiste, mădesprindeam la trezire ca un fir de păr, ca un râu maiapoi. înțelegeam că eram pe cale să mă înec cu salivalui Max, cel cu trei capete, blocat deasupra mea.Aștepta să dau primul semn de viață pentru a reîncepejocul și veselia. Mă ștergeam de bale, râzând, timp în carefrânele violente ale cabrioletei Annei, cea reală, nu ceadin vis, se auzeau în fața casei. Puteam acum să-mi mișc brațele, și picioarele, șitot corpul înțepenit mai bine de jumătate de an, subaceleași priviri-martor ale lui Aii. Am fugit la geam, eaintrase deja pe poartă, Aii, spectatorul ideal, măurmărea scurtcircuitat și fară grai, cu o grimasă deurere și bucurie deopotrivă, fară să poată recupera în2021tBianca Predoiexpresia chipului său iuțeala întâmplărilor de la sosireaaici. Din salon se apropia vijelios Anna, strigândbiruitoare: - A plecat! Nu mai avem Marisa! Am condus-ola gară! Se întoarce abia peste șase luni! Facem chef!Rămase înmărmurită în fața mea. Eram mai înalt cuvreo douăzeci de centimetri. După ce-și reveni, reluă la fel de precipitată,aplaudând: - Minunat! Mâine mergem la Uffizzi!22L IL-CALIOPE Taximetrul aștepta cu motorul stins. Se împotmolise acolo, în nisip, fară ieșire,[printre sticle goale, gunoaie și corturi. începea să-mi semene. Plecasem în grabă, ferindu-mă de

arșiță cu| palmele făcute parasolar deasupra frunții, după[ajutoare. Am găsit, fără prea multe căutări, un grup iiv de trei băieți bronzați, localnici vânjoși, buni la)t felul de corvezi, slujbe sezoniere, dăruiți, în ciuda[staturii, cu o forță neobișnuită. După lunile de hibernare, când gheața se întindea mult înspre apă, gonind valurile, ei renășteau cu puteri întreite, urnind acum mașina tăcută din cleștii fierbinți ai plajei. Eșuasem în acest naufragiu sleit de puteri, scăpat de o interdicție pe viață în Irlanda, ascuns în caleleI-unui pachebot, apoi traversând Europa la bagaje, amorțit cu doze impresionante de metadonă sau mescalină, ca iama celor trei greuceni care se luptau cu drintalele taximetrului. Altfel, opririle de la granițe,*Bianca Predoiactele inexistente mi-ar fi provocat o criză deapoplexie. Libertatea, acest cuvânt, crez, profesiune decredință sau ce naiba o mai fi fiind, mă împingeaorbește pe trasee necunoscute, într-o rețea magnetică,centrifugă, al cărei vârtej mă chema într-o aventurăneroadă, printre curenții musonilor, alizee, noduri deautostrăzi, de cale ferată, se opintea la coliziuneafrontierelor, părăsindu-mă în clipe de izbeliște, apoimă recupera din inerția drumurilor, smulgându-mă debrațe, de păr, de inimă înspre un necunoscut trepidant,asemeni unui copil răsfățat care nu se desparte depăpușa lui de cârpă. Adormeam deseori din lipsă deoxigen printre bagaje etichetate, numerotate, cu câte unroman pe piept, eram și eu numerotat, un anonimprintre Cervantes și Boccaccio și toți cei care auîndrăznit să scape destinului lor. Le vorbeam celor trei forțe metise care seopinteau în epava taximetrului, le vorbeam blând, lepovesteam de unde vin, pe unde-am fost, cât de bine eacasă, cum întineream, cum renășteam, aici.Renășteam până când iar mă lua dorul de ducă, dar ei,sub narcoticul tinereții biologice și liberi pe linia caredespărțea uscatul de apă erau semenii tribali ai unorextraterestri de hârtie, nu pricepeau nimic despre atreia dimensiune. Oricum, mă priveau cu admirațievirilă, lăsându-mi pe undeva, în breșa angoasei și aapatiei, o urmă de flatare.Povestiri

pentru plimbări în barcăJ^etre Acum e momentul să bem o cafea. La nisip. S-a cut demult un moment care mi-a prins destinul înpatru pioneze, deasupra patului, sub forma unui postercu acest peisaj; acum e pătat de muște, s-a îngălbenit,l-au ros moliile, nu se mai vede marea albă precumcerul. In barca înroșită de apus pluteau doi pescari, euși Ioana, prietena mea de-atunci. Am mărit fotografiaîntr-unui din laboratoarele nou înființate pentru„Scânteia". Era singurul loc unde măreau la asemeneadimensiuni. îmi amintesc perfect, ca și cum s-ar fiîntâmplat ieri. - Matei... Matei a absolvit Ia noi, la Filosofie,proaspăt la minte, hî, hî, brânză bună în burduf decâine (n-am suportat niciodată zicala astaromânească)... spirt, ce mai. A căpătat și bursă lafianțuji, apoi a legat o corespondență febrilă cu mareleDerrida, chiar și noi îl invidiam. Ne puneam speranțeîn viitorul lui, în cariera lui academică, l-am fi susținutsă rămână în școală, să ducă mai departe... a plecatîntr-o vară la niște rude la Chișinău și nu s-a maiîntors, a dispărut pur și simplu, nu știm ce s-aîntâmplat. O minte de aur era, sclipitor. Numai să nu sefi încurcat cu franțujii ăia degenerați, francmasonii ăiaoculți, mare tentație pentru mintea și capacitățile lui,cine mai știe...? Așa grăia Logica, în pleonasme, înprejudecăți sămănătoriste.¦25Bianca Predoi Mă ascultau amuzați din pricina tonului cu careîl imitam pe profesor, mușcând sănătos din pâineaneagră și bucata de parizer. - Nu ne place peștele, ne-am lehămesit. E maibun parizerul. Băieții preferau tot felul de lucruri ciudate,parizerul, băutura spirtoasă cu aromă de votcă, dar maicu seamă poveștile despre femeile frumoase, oferteleperiferiilor din Stockholm, Amsterdam sau Kiev,descrise cu amănunte picante, potrivit atenției lorunidirecționale. Râdeau tendențios, cu o poftăgrosolană care-i făcea simpatici. Dezordineaamintirilor recente mă transforma într-un mitoman,spre deliciul celor trei, însă îmi puneam problemeserioase cu privire la memoria mea. Aveam, probabil,circuitele puțin arse, încet, dar sigur, pe sistemul meude conservare, pe resetarea salubră a creierului fară

decare aș fi murit strivit de greutatea lui. Știam că Ioana trăiește, fusesem înștiințat încăde pe atunci, după jumătate de an de la dispariție.Amnezică, recuperată într-un spital din Mangalia,ținută sub observație strictă într-un sat de lângă Tusla.Așteptam să se întoarcă, așteptam s-o aducă înapoi,acasă. Nu s-a mai întors. Mințeau, toți mințeau, dar eumă mințeam cel mai tare, măcinat de lipsa de sens, defrica de a întâmpina adevărul, pentru că fară ea nu maifuncționa nimic, scăpărarea electrică a sinapselor,claritatea imaginilor, respirația, propria mea respirație,Povestiri pentru plimbări în barcămă trezeam sufocat în plină noapte, mă înecam cuviermișori fosforescenți, ratam toate examenele.Trebuia să înghețː - Renunți? Din cauza ei? Dar între voi exista unamor platonic, o dragoste castă, de adolescenți. - Vedeți, noi gândeam în doi, relaționam,articulam în doi. Nu vă imaginați o viziune gemelară,doar că, vedeți, acum nu mai pot gândi, mi-am pierduto jumătate din creier pe undeva pe lângă Tusla sau prinMarea Neagră, într-un borcan cu formol sau naiba știeunde, naiba știe ce se întâmplă cu mine, ar trebuimăcar să văd dacă e în viață... în ce fel e în viață. Cei trei, așezați în fața mea erau protagoniștiiunui film. Pe chipurile lor se derulau fotograme a suteși mii de vieți, o încâlceală de migrații, alianțe, violuri,armeni, ruși, bulgari, musulmani, martorii lui Iehova,mormoni, tătari, scăpați de fundamentalisme, derigoarea religiilor, înverșunați de provocarea sărăciei șibriza mării. In fața autenticului peliculei mă descopereamingrat, meschin și trădător, m-aș fi martirizat bunăoarăîn numele unor adevăruri pe care acum nu mai dădeamdoi bani. - Credeți că putem sta de vorbă? întrebam timid,cu o cravată mult prea strânsă în jurul gulerului scrobit.Beregata mea gâtuită inventa cuvinte noi, jocuri decuvinte, eram aproape imperb, iar Ioana, lipita de2627Bianca Predoibrațul meu drept, se făcea că notează simulacrul acelade interviu pe seama căruia am fi murit de râs pânăacasă. - țineți minte jocul ielelor? Nu piesa de teatru,jocul, legenda? Iar Logica răspundea încurcat: - Nu, îmi pare rău,

sunt ateu. Și noi ne sfârșeam de râs. De fapt cred cărâdeam prea mult ca să nu-mi reproșeze că n-o iubesc. Capota incandescentă a taximetrului radiacăldură, tulburând aerul. Mi s-a părut că o văd în larg,însoțită de delfini sau de sirene, se jucau de-a prinseleape cățărate, pe valuri, ca atunci, demult, când eram noimici, pe bolovanii pictați în tempera cu zâmbete largi,pe gardul bunicilor, în cais. Apoi veneau părinții ei și oduceau acasă, zgâriată și cu părul decolorat de soare,iar eu rămâneam singur-singurel, la fel ca acum, în fațaunui blid enorm de mămăliguță cu lapte, în fața unuiprânz frugal cu pâine neagră și parizer și a trei mateloțipiperniciți, plini de abnegație. N-o mai așteptam, patima iubirii se diluase înani, în mângâierile fierbinți ale curtezanelor dinUzbekistan, ale arăboaicelor splendide din Cefalu', cuaerele lor de europence. Fusesem chiar căsătorit dedouă ori, prima dată la Fondufaux, în apropiere degranița cu Elveția, într-o rezervație naturală, Orsiera-Rocciavre, cu o nebună PETA, deznădăjduită înidioțenia ei, cerșind întrajutorare cu fiecare întoarceredin munții unde hălăduia cu săptămânile, fară provizii.28Povestiri pentru plimbări în barcă Venea întristată de condițiile vitrege, sălbatice, în care trăiesc urșii, caprele, în fine, toate animalele pădurii, amețită de foame, de mila cretină, de chinurile aventurii, secătuindu-mi resursele de răbdare până în pragul abandonului. Plecasem departe, începusem să detest până și gângăniile inofensive, nelipsite din camerele ieftine din Catmandu, din Delphi. A doua oară, la Marsilia. Am rămas pe loc, scos din orice cursă pentru supraviețuire, în șuieratul vântului printre stânci, amenințat de cuțitarii magrebieni, de boală, de cocainã. Timp de doi ani, am mimat prada unei vedenii imaculate, lângă altă mare, îmi era o frică nebună de apă, într-un pavilion vitrat ca o colivie, din care renăștea tremurată imaginea obsesivă a Ioanei, ca în unduirile aerului deasupra caroseriei. De-atunci mă însănătoșisem, prindeam forța, curajul de a mă întoarce acasă, înfruntam timid un fragment de realitate egal cu mine însumi, cel de

acum. Și mi-era bine. Doliul meu se stingea ușor într-o disciplină zilnică, deprinsesem un tabiet legat de apă. în fiecare dimineață beam un litru de apă, așteptam o jumătate de oră de curățire, apoi îl beam pe al doilea. Obiceiul acesta mă salvase de la decrepitudine, îmi reluam trăsăturile, expresia feței, îmi netezea ridurile sufletului și le umplea cu o secreție vitală. Apa aceea interioară hrănea un lăstar firav din pasiunea de odinioară pentru filosofie: scepticismul. Dezafectarea: un principiu activ cândva, infirmat empiric, poate activa în afara aparenței, a atitudinii naturale, pozitiviste, ca obiect-ai 29î*Bianca PredoiPovestiri pentru plimbări în barcătpol în fenomenologie, spre exemplu? Mă preocupaaceastă îndoială. Mateloții tăceau interogativi, cu gurile pline.Mirosul de votcă mă făcea să vomit. M-am apropiat decloaca aceea, invocam eroul crăcănat într-un gest nutocmai eroic, disperat în dorința de a-mi calmastomacul. Pentru prima oară, marea nu mă înfricoșa. Dimpotrivă. Mă ademenea în valuri blânde șicalde, în unduirea ritmică, replica acvatică asenzualului feminin. Lăsam mașina să explodeze și-mi chemammateloții la ordine: - Mergem la Tusla! Ori la Calatis, știu eu? - Mergem și în Turcia dacă așa ordonați! Deveniseră toți trei argint viu de când se aflau pemare, în imperiul acela mișcător, supravegheat depescărușI. Mă aruncam orbește, cu dezinvolturacopilului care abia învață să înoate, spre firul înșelător,nemișcat al orizontului. Eram aproape mulțumit. Am adormit în barcă preț de câteva ore. Intretimp ajunsesem într-un sat-stațiune unde băieții aveaude dus un transport de chefal pentru un restaurantdichisit, plin de turiști înfometați. Câteva bucăți pentruamatorii gurmanzi, apoi am pornit din nou de-a lungulunui golf, natural într-o parte, străjuit în cealaltă dediguri greoaie, din două rânduri de stabilopozi. - Astea dispar în fiecare an, ori cad, ori leacoperă marea asta a noastră. Nu poți ști ce vrea, cândse retrage, când inundă, acolo așa, dincolo pe de-andoaselea. Nici noi nu știm, care suntem de-ailoc-

ului. Ajunsesem departe. Pe conturul liziereireflectate într-o apă cuminte ca un lac, apăreauseninele vreunei așezări, acoperișurile de olane sau stufale satelor de pescari, până când am văzut sclipiriledupă-amiezei însemnând vârful minaretului din dreptulunui ponton larg, asaltat de bărci pestrițe, în dreptulcăruia se întindea o localitate scundă, luminată cuelectricitate, populată de pescari veseli, care ascultaupoveștile adunate în timpul săptămânii. - V-am adus la Defileu, locul nostru preferat,ascunzătoarea noastră, de care nu știu turiștii. Avem și-un Rege. Și povești pescărești de-o să vedeți o mulțimedintre ai noștri cu mâinile legate să nu mai dea din eleca s-arate cât de mare era somonul sau știuca. Plecasem să hoinăresc pe străzile înguste șiprăfuite ale satului, încredințat că mă vor recupera maitârziu, după ce-și vor fi depănat peripețiile, după ce vorfi ascultat cu uimire tâmpă isprăvile camarazilor lormai în vârstă, vânoși, năpraznici, în fața cărora nucârteau nici atunci când balivernele deveneauimposibil de înghițit. Seara lumina slab ulițele. Undeva, de la o casă înroșu, din cărămidă netencuită, se auzea un cântecvechi, în varianta de concert: „Moon river...”.Zâmbeam nostalgic, amintindu-mi străzile unui New3031 Bianca PredoiYork haotic și zbuciumat, foarte diferit de variantaromanțată a „Dejunului la Tiffany”, mult maipertinentă însă în sălbăticia sătucului. De la fereastra portocalie se vedea lesneînăuntru. Luasem masca dracului șchiop și aruncam oprivire scurtă spre acea cameră de vis, îndepărtată,cosmopolită. Două fetițe așezate pe burtă într-un decorde „Dumbrava Minunată” compuneau cu migalănefirească pentru vârsta lor un puzzle imens, un turnEiffel culcat la pământ și aplatizat. A treia, mai mare,aștepta apelul celorlalte cu o grimasă de dispreț în ușalarg deschisă a camerei, cu o mână în șold și cucealaltă legănând în aer un paner plin de caise. Scurta intruziune în viața casei mă alungă fericitși parțial vinovat înspre cherhana, cu gândul de aîmpărtăși uimirea mateloților la auzul unor faptenemaivăzute și nemaiauzite. Vese-

lia susținută mă împresura încet, din toatepărțile, îmblânzit ca un bidiviu nărăvaș de palmeprietenești pe spate, de bucate alese gătite din pește rar,aduse de două lipovence mândre și frumoase, de opoșircă-apă de mare făcută prin părțile locului,producția tomnatecă a pescarilor retrași din cauzareumatismului ori a problemelor vasculare. Dar ce-i înflăcăra mai mult pe povestași eraatenția Regelui, măsura în care participa sau nu, seamuza sau nu de spusele fiecăruia. Orchestra săltapescarii de pe scaune, toboșarul cu ochelari de soarePovestiri pentru plimbări în barcălovea un buhai cu palma și o șurubelniță imensă, iarscripcarul cocoșat, virtuoz, mânuia o vioară cutrompetă, în ritmuri orientale, romanțe amare saugeamparale dobrogene. Bărbatul zvelt, înalt, supranumit Regele, eracategoric diferit de tipologia localnicilor. Fața albă șiochii adumbriți îmi cuceriră atenția. Mai apoi, după cebairamul dădu semne de oboseală, am început săvorbim. Eram considerat un oaspete rar prin părțilelocului. Vorba lui îngrijită, baritonală, susținea oconversație fluidă, sarcastică pe alocuri, dar neașteptatde plăcută. Am stat până târziu. - Regele? Adică un fel de bulibașă? A râs cu poftă, oferindu-mi un alt rând dintr-obăutură păstrată pentru ocazii, o tărie făcută de mânalui, într-una din lungile șederi pe afară. Era pescar,unul itinerant, la marea Tireniană, la Mediterana,Baltica, un aventurier ca și mine, dar căpătuit. Seliniștise, avea o nevastă, trei copii, o casă, cherhanaua,o flotă de bărci și un bac. Și era fericit. L-am întrebatde ce nu se stabilise în altă parte. - Prințesele mele cresc în siguranță aici. Tot aiciam crescut și eu. Le educăm puțin cam sever, dar leplimbăm peste tot, să vadă, să cunoască, deunăzi amfost la Sankt Petersburg. Sunt proiectele soției mele,cea mai frumoasă și distinsă femeie din lume. Iama,mai ales iarna, e cam trist pe-aici, dar când vor creștemari vor ști să pună preț pe capătul ăsta de lume. II3233*IBianca PredoiPovestiri pentru plimbări în barcă*însuflețesc cu copilăria lor minunată. Și pe mine,fiindcă le iubesc ca pe ochii din cap. Exaltarea lui paternă risca să devină jalnică, însănici eu

nu mă țineam mai presus. Eram doi bărbați,cam de aceeași vârstă, din care unul risca să cadă înpatetism din prea multă dragoste, iar altul era jalnic pursi simplu, aproape invidios pe grija pentru plozi, pevenerația purtată nevestei, pe fibra tenace și solidă aleceluilalt. Am plecat prieteni, clătinându-ne, înspre caselelui, pe ulițele luminate de zorii timizi. Odată intrați pe poarta masivă, de lemn, amdescoperit paradisul. Cărarea spre curtea interioarăluminată de zeci de făclii de grădină, boltită cu viță-de-vie, se bifurca într-o grădină terasată, adăpostind opiscină tăiată perfect dreptunghiular, o tindă sub carese odihneau patru fotolii din rafie de Manila, intrareaîntr-o aripă a casei. Dincolo de furia vegetației seîntrezărea peretele de sticlă al unui chioșc, un pavilion-bibliotecă, loc ideal pentru studiu chiar și iarna, închisacum cu storuri ușoare din borangic. Odaia oaspeților se afla la etaj, lângă foișor, în frontul vechi al casei.Mă odihneam cu toată ființa în așternuturile imaculate,uitând de toată mizeria de pe mine și din mine, sub unbaldachin de lemn rar, amețit de izuri și aromenelumești. Adormisem spre dimineață, iar acum mătrezeam, în plină amiază, fară dureri de cap, într-unmurmur ce venea din grădină. Ușa scârțâia ușor, lăsândla iveală căpșorul bălai al unui pitic. Era fetița cuturnul Eiffel din ajun. Fericită că mă găsise treaz, măluă de mână și mă purtă pe coridoare, pe scară în jos: - Hai să-ți alăt! Vino să ți-I alăt! Sora ei mai mare cânta icnit aceeași piesă a„Dejunului la Tiffany”, înarmată cu o pereche enormăde foarfece, încercând să taie, la mare înălțime, într-unechilibru precar, crengile rebele ale unui cais îngreunatde fructe. - Da’ să știi că l-am văzut și pe ăla adevălatu. Mă aflam în fața operei lor de artă, puzzle-ulîntins pe un sfert din podeaua camerei pline de jucării. - Și aici, îmi arătă un gol, lipsește un calton, danoi cledem că l-a mâncat Malcelino. - Cine e Marcelino? Vorbea peltic, adorabil. îmi dădu iute drumul lamână, în căutarea cuiva, se îndreptă ca un titirez înspregrădină, studiind tufișurile. Cea mare tocmai terminasecoafura caisului și cobora de

pe scară cu o atitudineprinciară, privindu-mă distant. Micuța bălaie trăgea decoadă un cotoi pătat și gras, ascuns sub bancheta depluș dintr-o butaforie de la țăndărică. - Haide, ieși de-acolo să te vadă nenea! Mă aflam într-o piesă de teatru, jucam fară săvreau într-o piesă, un rol de figurant. Fetița mai mareaducea din bucătăria de vară o tipsie pregătită pentrumahmuri. Eu eram mahmurul. - Manii a spus că trebuie să beți asta.3435Bianca PredoiPovestiri pentru plimbări în barcă îmi întindea imperativ un păhărel și uncastravete murat. - Dar pe voi cum vă cheamă? am îndrăznit timidsă-mi îmbogățesc replicile. - N-are importanță, acum beți asta și după aceeadiscutăm. Și tata are pregătit același tratament, dar elîncă mai doarme. Nici sora noastră mijlocie nu s-atrezit, a stat până târziu, fară acordul mamei, doar ca sătermine prostia aia de turn. - Plostia, plostia, o îngâna mezina. - Tu să taci, până vei ajunge să vorbești corectromânește! Era foarte furioasă, aș fi putut jura că duce totgreul casei dacă n-aș fi știut că au o mamă, chiar preaactivă, și încă două ajutoare în casă. - De ce ești atât de supărată? Ești supărată pemine? încercai să o îmbunez. -N-are a face. Imperativă, concisă, în același timp blândă, întrefetiță și bunică - cunoșteam foarte bine genul acelaînduioșător de amestec -, îmi răspunse totuși, cujumătate de glas: - Sunt supărată fiindcă tata a băut cudumneavoastră. Și prefer lucrurile reale, nu pozefăcute franjuri și apoi bricolate la loc de plictisiți. Șimama s-a supărat. Puțin. Acum e la școală, nu v-a spustata? E învățătoare. Ultimele cuvinte le adaugă peste gestul larg dea-l arunca pe Marcelino, cu boltă, în altă tufa, dinbrațele celei mici, trimițând-o la spălat pe mâini. Sepregătea micul dejun la începutul după-amiezei. - Vino să ne spălăm pe mâini. Piticul mă trăgea iar de mână, cu toată puterealui minusculă, aproape razant cu înclinația scărilor,apoi mă abandonă, în căutarea a ceva de neînțelespentru orice adult, o minge, o furnică, un păianjen, nuștiu ce. Mă descopeream rătăcit în cotloanele unei casenecunoscute, pe holuri, prin

depozite și camere slabluminate. Rămăsesem blocat, împietrit, în fața unui studio.Rafturile cu cărți vechi și dosare se ridicau până lat-avan, sub forma unei biblioteci perimetrale. Inmijlocul camerei trona un birou masiv. - Asta-i camela lu' mama. Din grădină se auzeau slab apostrofări: - Se zice „a mamei". Este camera de luc-ru amamei, când vei învăța odată...? Treptat, mă obișnuiam cu întunericul camerei,deschisă spre coridorul ce dădea în grădină. Am ieșitpentru o clipă pe bancheta din fața ușii, foarte potrivităpentru lectură, am tras aer în piept apoi am intrat dinnou, tulburat de bănuieli sumbre, de o curiozitatetensionată până la confirmare, în-tre delir și implozie.Simțeam cum se apropie, perfidă și ne-cruțătoare,apoplexia, nebuloasa contrastantă cu toată atmosferaaceea feerică, în timp ce parcurgeam titlurile cărților,cotoarele dosarelor scrise de mână, cu o grafie atât de3637Bianca Predoifamiliară, grafia cicatrizată a durerilor și angoaselormele, pe care le credeam vinde-cate. Nume din secolulal XlX-lea, tratate, manuscrise, teze, benzi în-registrate.înnebuneam. Lumea aceea inventată între ape,năvoade, la limita sălbăticiei, era continuarea fericită aunui gest suprem de abandon, o altă naștere, un procesîncheiat, lipsit de sensul reîn-toarcerii. Același parcurs,copia devenirii mele sub formă de docu-ment. Pe masade studiu se odihnea un singur dosar, însemnat cua-ceeași caligrafie iubită și detestată: „Retoricadiscontinuului". Dosarul era gol. Foile albe făceau să irumpă cu forță un cura-jnebănuit mie până atunci. In finalul decadențeirăsăreau germenii unui nou început, la margine delume. Eram reînsămânțat cu pro-priul meu destin, curatca mintea copilului bălai, de trei ani, care fu-gea princurtea dintre talazuri și striga: - Nu peca, nu peca, de ce fuli hâltiile lu mama? Tatăl-rege se trezise din cauza hărmălaiei de-afară și mă conducea spre ieșire la bustul gol,nedumerit de graba de a părăsi universul lor paradisiac. - Speram să mai ședeți la noi o vreme, să-micunoașteți și soția. Mai stăteam la povești, așa, ca întrebărbați. O barcă? Desigur. Am o duzină de bărci, darveți și ți

încotro să vâsliți? Știam perfect încotro să vâslesc, încotro s-o iau,înghițisem odată cu paharul de tărie o busolă mare. CâtMarea Neagră.Povestiri pentru plimbări în barcă - Am luat ăsta cu mine, am mărturisit urcându-mă în barcă. Regele se uită scurt la dosar, preocupat încontinuare de plecarea mea pripită. - Nu face nimic, avem sute de dosare ca ăstaacasă. Important e să vă descurcați... Un moment. Strigă de la distanță un băiat bronzat, copia celortrei mateloți, pentru a mă însoți pe drum. - Pentru siguranță... în timpul anului avem cammulte victime, mai ales turiști. Vă mulțumesc că ațitrecut pe la noi, oricum nu vă iau ca pe un turist. îmi strânse mâna cu putere, zâmbind încrezător.Am încercat să-l imit. N-am reușit. Ne îndepărtam în largul golfului, spre mare. Amîntors pentru o clipă privirea înspre pontonul acelaauriu, unde regele se pierdea în zare. Pentru o clipă amavut impresia că îl aștepta o femeie, sprijinită debicicletă. Da, se îmbrățișau. Pentru o clipă am avutimpresia că era ea, pentru o clipă doar. Clipa era defapt unica mea certitudine, siguranța care mă vaînsufleți și mă va inspira întotdeauna. - Certitudinea reprezintă momentul de apogeu aldefinirii unui principiu cu autoritate, verificabil, activ.Perfecțiunea, permanența și continuitatea lui... Mă strângea prea tare gulerul scrobit pentru a nuîntrerupe cursul, cerându-mi scuze. O pauză scurtă,pentru a smulge blestemata aceea de cravată. M-amdescheiat la primul nasture, trecându-mi mâna prin păr,b
3938în monden); în emergența în actual a unei arhaități uitate,dar latente în subconștientul nostru adormit. Nu-i vorba de-o sacralitate ce s-ar „decamufla”, â laEliade, din crasa de profan ce-o ocultează. Mit(olog)icul acestor pagini e mai aproape deaccepția de ficțiune, de fabulă, - iar nu de una strictamentereligioasă, insolitul prevalând asupra semnificațiilor de ordin„elevat”. Grecii ne-au lăsat o sumedenie de „minciuni” și„basne” captivante, - în care filosofii lor, desigur, vor ficăutat (și chiar găsit) semnificații inițiatice străvechi, misterești secrete, ignorându-le, adesea, poezia, vraja ficți-

unii caatare, morala fabulei, ursuză, având să copleșească, astfel,- farmecul confabulației genuine. Există, în literatura noastră, un poet (eclipsa căruia seprelungește anormal), care tratează mitologicul în sensulschițat mai sus, anume Philippide: „Dar eu, vlăstar al uneilumi bătrâne/ Ros de-ndoieli, bolnav de nostalgii,/ Zadarnic-caut o cerească pâne/ în raftul vechilor mitologii." (M-atârnde tine, Poezie) Pentru ca tot el să-l abordeze dintr-operspectivă mai mundană, mai rinascenustă, dacă vreți, cugrația delicatelor idile din epoca alexandrină: „Naiadă,înainte de-a fi nai/ ții minte, Siriirx, când cutreierai/Arcadia prin lunci și prin poiene?" (Sirinx) Sau, cu un maigrav fior panteistic: „Vreau să m-amestec pe deplin/ Cuplasma din adânc a vieții,/ Să fiu ia fel cu-acel elin/ De carepomenesc poeții,// Și căruia, în vremuri vechi,/ Un zeu îidase drept pedeapsă/ Să-i crească frunze din urechi/ Și negrerădăcini din coapsă." (Dintr-o călătorie). Nu fără scuze pentru lungile citate dintr-un poet acărui invocare, aici, implică și un mic verdict axiologic, pelângă faptul că, în fond, noima-i e a unei interfețe, - să neîntoarcem la volumul căruia-i fac (nu prea știu cât de just!)prefața. Or, ceea ce s-ar mai putea adăuga în legătură cu acestghssando dinspre „raftul vechilor mitologii" înspreeventualul scepticism și astenia „unei lumi bătrâne", esteci-n ocurență, trasfeml nu implică nicio urmă de pedanteriem de academism livresc, mai mult sau mai puțin scorțos. De unde, o dezinvoltură care face ca rolurileconsacrate strict ale ipochimenilor mitologici să nici nu fieRspectate pe de-a-ntregul. Știe, ex. g., toată lumea (aceastăjoată lumea" este un fel de-a spune!) că Adonis a fostsSșiat de colții unui mistreț subordonat lui Ares, iar nude-aceia ai unui... rottweiler (tricefal cum Cerberul!), pe¦me Max; sau că junelui muzicant contemporan poreclitMarsias (din proza omonimă) i s-ar fi potrivit, ca instrument,¦n suflător (un flaut, bunăoară), mai bine decât violoncelulpfcricord... Ceea ce dezvăluie, încă o dată, intenția autoarei (care,io treacăt fie spus, a făcut studii de arhitectură și trei ani deSosofîe, pictează și vorbește

câteva limbi străine) de a scrie,ca Don Jorge-Luis, ficciones, iar nu de a... „custodiza” învreun muzeu. în rest, „verniul” muzeal exclus, autoarea nici nudcmitizează (cuvânt „barbar” la mare preț cu câtevadecenii-n urmă!), ci re-citește, cu pasiune și nu fără respect,¦iologia, - e drept: în duhul, nu în buchea ei, și în cheieoarecum contemporană. Debutul (atipic, în contextul generației) al tinerei,csperte însă, prozatoare, e, de fapt, o tentativă de răspuns la(insolubilă?) chestiunea din Apollo: „Cum poți să scrii«espre niște chestii care au fost deja scrise?” Buonviaggio, Bianca! Șerban FoarțăBianca Predoiușor amuzat, aruncând o privire în amfiteatru. Zeci deochi îmi reflectau imaginea, mă observam în oglinzileacelea și filtrele lor colorate, și pentru prima dată dupăani constatam zâmbind: mă u-ma-ni-za-sem.Reluam: - Confirmarea e contrarul incertitudinii, iarincertitudine egal nebunie, egal moarte. Printranzitivitate - gesticulam larg, se amuzau fară să-șinoteze, transformam cursul într-o reprezentație bufa -,prin tranzitivitate, certitudinea - îi cuprindeam pe toți,încercând să le transmit esența poate însemna,uneori, viață. Vă mulțumesc, atât pentru azi.III. POVESTE FLAMANDă (CASTOR ȘI POLUX) La intrarea în Bruges, un călăreț a trecut în galoppe lângă trăsură, s-a oprit într-un nor de praf și s-auitat scăpărător la mine. Aproape c-am înghețat. Laora aceea mă întorceam acasă ca de obicei, așezatălângă vizitiu, fără ca mama să-mi permită asta.Vedeam lumea liberă, de sus, de lângă Petrus cel blândși înțelept, potrivit meseriei lui de o viață, dedicatcailor, dedicat slujbei în familia Van der Standaert și,mai recent pentru el, dintotdeauna în ce mă privește,dedicat unei cariere didactice și secrete al căreiînvățăcel eram. Petrus, cărunt, îmbrăcat de când îlștiam în catifea neagră, a cărei eleganță sobră reușea săintimideze pe toată lumea, mă învăța de mică, maimult din priviri, sensul adevărat al lucrurilor,mecanismele lor secrete, la care adolescenții de seamăși educația mea nu aveau acces. Era mai mult decât o40II Bianca Predoi inițiere, era cunoaștere, iar el era mai mult decât

vizitiu, era cel mai strălucit dintre magisteri. Nu mai eram un copil, iar bărbatul smead, cu hainele lui de brocart prăfuit, cu ochii lui scânteietori, îmi provocă o tulburare ciudată, ca atunci când medicul săgetează nasul pacientului cu două ace imense pentru a-l scăpa de chinurile sinuzitei. Mai aveam ceva drum de parcurs până acasă, dar Petrus, observându-mi tulburarea, mă sfătui să intru în trăsură, în capsula aceea capitonată cu mirosuri fetide. Giuvaericalele vechi de două sute de ani lăsaseră un miros greu în contact cu sudoarea pielii străstrăbunicelor, străbunicelor, bunicelor și ale celor trei mătuși, purtătoarele efigiilor și blazoanelor mobile, nobile, față de care mă feream și acasă, mai funebre chiar decât capela unde se odihneau răposații familiei. Oricum, era un rău mai puțin primejdios decât acela produs de lama scalpelului din privireanecunoscutului. Ar fi trebuit să-mi revin până acasă.
Ajunși în oraș, l-am rugat pe Petrus să mai zăbovim puțin la atelierele de pictură ale unchiuluimeu Hans Memling, pentru a împrumuta o licoare stacojiu-transparentă, un dam ar întrebuințat la o nouătehnică de verniuri, cu care mă familiarizasem tot întâină, din teamă ca mama să nu afle și să grăbeascăacel asalt al cărui scop final era căsătoria mea. De temăriți, o să-ți vină mintea la cap, îmi spunea adesea.Povestiri pentru plimbări în barcă Pictura era un destin prohibit pentru fete, iarucenicia în atelierul unchiului ar fi fost privită la fel caocupațiile curtezanelor în alcovurile deocheate dinpreajma palatului. Riscam să fiu tratată cu dispreț șiteamă, la fel cum erau și femeile acelea influente,seducătoare, extrem de frumoase, despre care îmipovestea Petrus, pentru faptul că reușeau să le fie egalebărbaților prin independența traiului și capacitatea dea-i manipula până și în politică. Ei bine, mie îmi displăcea profund politica,știam asta de la tata, îmi displăceau și plecările lui lavânătoare sau departe, la Bruxelles sau la Paris, înscopuri politice. Tot ce ținea de politică o mâhnea pemama, îi secătuia frumusețea și o transforma într-oarătare palidă, într-o cloșcă îmbufnată și pose-

sivă. Eu nu eram un pui de găină. îmi doream deseorisă mă fi născut băiat. Iar cel mai tare mă mândream culucrările mele în ulei, pe pânze de dimensiuni foartemici, aflate la adăpost într-un salon luminos din aripadezafectată a palatului. Pe culoarele acelea îl trăgeamaproape cu forța pe unchiul Hans, mult prea fricos sănu se imagineze prins sub dărâmături. De fiecare dată își uita însă temerile, iar la masă,orbit de entuziasmul său gurmand, inspirat desimbolurile culinare reluate cu migală pe pânză, reușească mă laude în fața părinților pentru o mulțime demotive în afară de cel real. Minciunile binedispuneaupe toată lumea, chiar și pe tata, sever ca oricemagistrat renumit în întreaga Flandră, foarte abil4243Bianca Predoiatunci când simțea că ceva era putred în Danemarca,indulgent, aproape tandru, atunci când venea vorbadespre pictura flamandă. în candoarea privirii lui întrezăream un conflictprăfuit de vreme, o nostalgie resorbită în viața sarigidă, atât cât o știam eu, corectă. El era constructorulcochiliei de cleștar în care crescusem ca o perlăneprețuită. Abia mai târziu am aflat ce taină îl lega depictură, ca principiul unor legi naturale, ca ochiulprimordial pentru o țesătură nesfârșită de alte taine.Aveam să le descopăr înaintea lui. în tinerețe fugise câțiva ani în nordul Africii și înItalia. Siguranța financiară a aristocraților Standaert eradată de parcimonia străbunicului meu, dependent deun trai la limita promiscuității, implicat în afaceri pesteocean. Flota Olandei era mândră de regatele lui,traficau mărfuri intrate într-un regim de taxe mult preamari ca să nu fie mușamalizare. Riscul sărăciriifamiliei, vânzarea averilor imense de peste canal,amenințarea unui război distructiv l-au alungat înFlandra, unde avantajele titlurilor nobiliare stârneauinteresul Prusiei, nu numai comerțul pe continent, ci șiîn Africa. Anii de contrabandă periclitau însă trăiniciaarmatorului, consolidată cu abilitate și spirit deconservare, iar uscatul își exercita teroarea asupraurmașilor săi, crescuți pe mare, cu suflete și vise decorsari. Tata, singura progenitură celibă a primului44Povestiri pentru plimbări în

barcă Van der, exorciza fantomele ce bântuiau familia dezicându-se de viața de huzur, ușuratică și elegantă, alegând purificarea prin nevoințele sărăciei și pelerinaj. Trebuia să învețe o meserie ce i-ar fi putut folosi în viitorul nesigur care pândea întreaga familie. Mai târziu avea să devină primul student din capătul ramificat al unui arbore genealogic ce creștea din¦ocean sau poate din Olimp. Tata trăia într-un cerc de pictori de biserici interesați de tehnicile picturale din nord, dezvăluite de călugării benedictini. în afara activităților artizanale, benedictinii făceau ca aceste secrete să circule, însă doar în latină și flamandă, două limbi pe care numai tata, tânărul Van der Standaert, le stăpânea. Detaliile acelea absolut trebuincioase pentru buna mea înțelegere despre noi, îndeosebi despre mine însămi, le aflasem tot de la Petrus. Mi le dezvăluia de fiecare dată când îl ajutam la îngrijirea cailor sau veneam în șaretă, după vizitele unor necunoscuți, eu le spuneam ciocli, purătorii unor misive de dincolo de canal cu vești despre starea proprietăților secrete. Discreția aceea supărătoare mă înfuria, aș fi spart clopotul de sticlă al protecției și ignoranței cu un pocal de argint, cu misteriosul Graal, ori cu un țipăt infinit mai acut decât toată gălăgia pe care o făceam de mică în palat, supărătoare pentru mama, bunica și toate mătușile mele tăcute și împopoțonate.45Bianca Predoi Palatul se deschidea spre grădină, închizându-sespre apă. Era unic, conservator, tot ce ajungea la modă,inspirat de școala Borghese, respingea cu asiduitate.Era locul meu de joacă, de studiu, de vise. Iicunoșteam flecare colț, fiecare cotlon, fereastră,stucatură, iar aripa aflată în reparații îmi era prietenulcel mai de preț, după Petrus, pentru că ascundea fărăreproșuri un atelier în miniatură, eboșe, studii, mulajede ipsos, fructe și flori. Și hainele de lucru,împrumutate de la unul dintre ucenicii unchiului Hans,cam de aceeași statură cu mine. în aceeași seară am primit o invitație la o familiede nobili din vecinătate. Organizau o serată cu muzicădin casa imperială a Prusiei. Sosea un geniu alclavecinului, un tânăr prusac, mi-l imagi-

nam deja, îldetestam, fără să-l fi cunoscut. Fugeam pe culoare, cu imaginea^ ultimelorretușuri de pe eșafodul unui fluture mic. îmi dădusemultă bătaie de cap, dar soluția finală era un pahar decristal. Transparența cristalului salva compoziția. Eramde neegaiat în materie de transparențe. - Greu de redat, dar aici stă talentul, spuneaHans. In fundal, un drapaj roșu de catifea, asemenirochiei decoltate care mă aștepta cuminte pe pat lângămina cuceritoare a mamei, încântată de satisfacția caremi se citea în ochi.Povestiri pentru plimbări în barcă Perioadă de pace, pregătirile însă mă chinuiau,doar aveam ceva mult mai bun de făcut. Tânărul era într-adevăr genial și nu semănadeloc a prusac, tenul îi era arămiu, părea că plutește șiaducea cu el o invenție: în sunetul clavirului se insinuafinețea unui flaut. La sfârșitul serii, sufocat de opulența aceeabaroca, de lumina zecilor de candelabre, de prea mulțiiadmiratori, a părut că-și odihnește o clipă privirea pecoafura mea bălaie, a coborât-o puțin, tintuindu-miochii, iar eu i-am susținut-o trufaș. Căutătura i s-aschimbat, din obosită devenise tăioasă și întunecată. Era străinul de pe drumul de țară. Mi-am controlatținuta și am respins o nouă stare de sfârșealăconsumând în grabă băuturile aromate din paharul meuși al mamei mele, căreia îi priau toate întâlnirile dinsocietate. M-a cuprins amețeala și am preferat să plecacasă cu barca. Petrus mă observa amuzat, cu coadaochiului, vâslind ușor. Până în dreptul case noastre canalul era traversatde două poduri. Speram ca fiecare umbră să ascundăchipul acela. Trebuia să-mi înfrunt teroarea șicuriozitatea morbidă. să-l înfrunt. Intrasem fără preamult efort într-o bătălie pe care n-o doream și al căreifinal știam că va fi înfrângerea. Așadar, pe cine nu poți învinge, iubește. II iubeam visând la dueluri pierdute, muream înbrațele lui, îmbrăcată în zale, demascată, cu un firicel4647M X L *• Bianca Predoide sânge prelins pe o batista albă cu care el își ștergeaapoi lacrimile, după sărutul de adio și promisiuneaîntâlnirii dincolo de viață, îl iubeam trecând pe canalîn sens contrar, în bărci de abanos,

îmbrăcați amândoila fel, în pelerine albe, croite din draperiile de damascsmulse din salon și înnobilate la rangul de veșmintezeești, îl iubeam cedând matul în favoarea Iui. Oricum, plecam deseori de acasă, însoțindu-mimama extrem de fericită la acordul dat întru instruireamea în societate, ale cărei maniere le găseam ridicoleși inutile. Vizitele la familia Ralph Lauren mi l-auapropiat. Locuia acolo, iar emoția întâlnirilor seestompa de fiecare dată, înghițită de nefericirea caldăpe care o transmitea, de atenția cu care îmi pregăteaceaiul, de interesul sincer față de flecare propoziție,fiecare gest sau nemulțumire abia sugerată. Măînconjura cu o atenție diferită de toate prejudecățilemele, politicoasă și afectoasă, le fel ca momentele rarede tandrețe cu care mă îmbuna tatăl meu. Războinicul din mine pierea încet, lăsând locunei prietenii luminoase. începusem să-i vorbesc fărăascunzișuri despre pasiunea mea pentru pictură, uneoriînfășuram în faldul pelerinei o miniatură abiaterminată, pe care o admira tăcut și emoționat. Am ajuns să-l pun mai presus decât atelierul, pelista mea de prietenii, venea după Petrus, ba chiar înacelași rând cu el. Dar altfel, foarte diferit. Căutam un48Povestiri pentru plimbări în barcă J V i isentiment cunoscut, cu intensitatea acestei noiafecțiuni. nu-l găseam defel. îi povesteam visele mele de dinainte de a necunoaște și se amuza copios, erau puține momentelecând reușea să zâmbească, iar eu aveam privilegiul dea-l face să râdă. Și asta mă făcea fericită, fiecare surâsal lui era ca o capodoperă. îmi povestea rar despre el. Știam doar căstrămoșii lui fuseseră flamanzi. Plecaseră din Flandradin cauza valonilor sau din cauze pe care lui nu i ledezvăluiseră niciodată. Avea un unchi însingurat în Oostende, GuyHaelman, un fizician retras în cercetările lui, divulgateîntr-o serie de cărți, care se tipăreau chiar la parterulcasei unde-și avea laboratorul. Nu era interesat de acest unchi, auzise multedespre obiceiurile lui barbare din tinerețe, de a-și tratacu brutalitate servitorii, de a vinde obiectele familieipentru obținerea vreunui nou tip de lentilă sau vreunuiaparat

de mărit. Cunoștea însă o mulțime de detalii din cărțile luibizare despre anamorfoze și optică. Dădea impresiaunei nemulțumiri răz-bunătoare, pe care o înfrâna cuaceeași tristețe blândă. Intuiam forța răzbunării lui, arputea fi năpraznică, așa că am decis să o preiau înparte, cu acordul lui tacit. Ne înțelegeam deja dinpriviri - o muncă de detectiv pe măsura curiozitățiimele.49Bianca Predoi Știam că aceste cărți ale lui Guy Haelman leputeam găsi în biblioteca vastă a unchiului meu, HansMemling. împingeam cu hotărâre o scară masivă delemn. Scopul era să ajung Ia ultimele rafturi, sprea-muzamentul malițios al ucenicului. Zona era supravegheată cu strictețe, inviolabilă.Unele dintre scrieri erau prohibite cu desăvârșire.Printre ele, și acestea. Să vedem: decorațiuni șide-formări, oglinzi, ape adânci și ape clare, despre vise,anatomii compa-rate, perspectiva, anamorfoze... aici!Guy Haelman de Clerck. Co-boram de pe scară cu anamorfozele lui deClerck, un ceaslov de dimensiuni impresionante, cudesene în original și câteva zapisuri sigilate, deschisecândva demult, apoi sigilate la loc, când unchiul Hansintră intempestiv în bibliotecă. Am alunecat peultimele trepte, împrăștiindu-mă pe parchet cu tot cuprada aceea ilicită. Nu-mele de Clerck, Guy Haelman,se afla acum chiar sub nasul lui. A amuțit, fară intențiade a-mi da vreo mână de ajutor. Cele câteva zile de tăcere, o spaimă subterană,discuțiile în șoaptă din spatele ușilor, tratamentul deBastilia la care eram supusă, cu mâncare dinabundență dar cu interzicerea oricărei ieșiri în oraș și aoricărei vizite, mă înnebuneau. Apoi, tensiunea aexplodat. In familia noastră se întâmplase în urmă cuaproape treizeci de ani un eveni-ment trecut sub tăcere.Am încercat să-mi descos mama, însă nu-mele de50Povestiri pentru plimbări în barcăClerck nu-i spunea nimic. Totuși, a întristat-o pentru oclipă. Nu mai înțelegeam nimic. între ițele din ce în cemai încurcate se deschidea însă o portiță. Prietenia mea cu geniul prusac se desfășura însecret, prin scrisori, date fiind noile condiții de viațăaustеră. ÎI descopeream și mai bogat

în scris, o ființănespus de armonioasă în tenebrele ei. Trăia intens-fiecare clipă, îmbătrânea subit dintr-o pricină oarecare,apoi renăștea la fel de neînțeles, înfricoșător, frumos șicandid. încă nu-i puteam dezvălui nimic dininformațiile acelea fragmentate, incomplete, pe care leaveam. Retrasă, sub pază, în turnul distrus al Ifigeniei,în-conjurată de dileme și prafuri de culori, încercam să-mi adun gându-rile în fața unor naturi statice cu fructeale căror modele trebuiau schimbate la intervalescurte. Le devoram din oră în oră - strugurii, piersicile,prunele. Trebuie să-ți aduc flori, trebuie să picteziflori, pe astea n-o să le mai mănânci, îmi spuneaucenicul lui Hans, răspunzător cu aprovizionarea. într-una din vizitele unchiului în micul meuatelier, l-am convins să vorbească. Eram palidă, murdară și am profitat de stareamea mizerabilă pentru a-l șantaja sentimental. Tatăl meu iubise o fată, fiica unui calif. Demult.Și? Atât, mai mult nu știa sau se făcea că nu știe.’51Bianca PredoiPove-stiri pentru plimbări în barcă Am pregătit în tăcere plecarea la Oostende.Petrus m-a sfătuit să nu mă pripesc. Se vor rezolvatoate. Noaptea caldă, luminată de făclii pe fiecarefațadă, coborârea pe fereastra balconului dinspre canaldirect în barcă mă înfiorară. At-lanții, capetele dedragoni gargui, acroterele de pe acoperișurile caselorpăreau însuflețite în proiecția lor acvatică, într-o lumede basm răsturnată, pe unde îmi strecuram nebănuităcuriozitatea până la ieșirea din Bruges. Acolo amschimbat barca pe trăsură secondată complice dePetrus, mustrător dar devotat. Scopul căutărilor mele era examenul maturității.Reușita l-ar fi dispensat de unul din rostur-ile sale înfamilia Standeart, poate cel mai important. Am înțelescă regretă. Odată ajunși la Oostende, am descoperit în Guyde Clerck un bătrânel senil, pierdut în studii. Cugreutate reușea să articuleze în flamandă. L-am rugatsă vorbim în latină. Mi-am spus numele, Clelie Vander Staender, declanșând o serie de dezvăluiri.Bătrânul erudit nu avea prejudecăți, părea mai curândîncântat să schimbe o vorbă cu cineva, mai ales înrafinamentul eclesial al unei limbi

dispărute. Mă concentram pentru a nu pierde nici cel maimic detaliu din cele ce se promiteau a fi spuse. - In urmă cu mulți ani, vreo treizeci, am găzduitîn Bruxelles... Pe-atunci aveam două case rău famate,în podul uneia trăia un golem, nu știu dacă maiexistă... Am găzduit, după cum spuneam, o fată cupielea smeadă, fiica unui nobil de peste ocean, a unuicalif sau emir, nu mai țin bine minte, avea un numefrumos, foarte lung, nu mi-l amintesc, ea însăși era-foarte frumoasă; oricum, venise în căutarea iubituluiei, student în jurisprudență Ia Bologna. Pe vremea aceea practicam medicina, înlaborator se făceau vivisecții, alchimie, lumea nu neprivea cu ochi buni. Dar fata aștepta un copil. Știamnumele studentului și l-am căutat o vreme, ne gândeamsă trimitem la Bologna o misivă, o înștiințare. II chemaVan der Staendert, purta numele dumitale, numeleunei familii mari din Bruges al cărei fiu tocmai seînsurase cu moștenitoarea unor domenii nesfârșite dinpreajma Luxemburgului. Vestea i-a rezervat sfârșitul acestei tinere mame,o aventurieră, o îndrăgostită sedusă și părăsită. Tuturorne era milă de ea, martirizată cum era, în numele uneiiubiri interzise. Eu cred că studentul nu știa nimic. Afost o naștere prematură. Ne-am chinuit mult capruncii să nu moară și ei, pentru că, am uitat să-țispun, s-au născut doi. Doi gemeni ciudați, parcă rodul unui blestem.Aveau spatele lipit. Primii ani au fost anevoioși, dar le-am acordat multă grijă. Mama lor, pregătită pentru un drum lung, aveala ea polițe reprezentând o avere importantă, pe caremi le-a lăsat în păstrare. După moartea ei, am contactat52Hi53Bianca Predoi Povestiri pentru plimbări în barcătoate persoanele influente cu legături în Orient, toțicomercianții care ar fi putut găsi rudele tinerei. Vestea a traversat continente, oceane, apoi amcăpătat o scrisoare adusă de un beduin, prin carecaliful îndoliat ne mulțumea pentru omenie cu o sumăastronomică pe vremea aceea, care m-a ajutat să-mireiau studiile în optică, iar copiii au fost acceptațiînspre creștere și educare la curtea imperială a Prusiei.Interesele politice cereau asigurarea influ-

enței înnordul Africii. Au fost aduși specialiști, educatori. Cazul celordoi gemeni impresiona multă lume, în câțiva ani băiețiideveniseră o^ curiozitate care făcea ocolulcontinentului. învățau gramatică, matematici, greacă,latină și muzică. Amândurora le plăcea muzica. Și erauextrem de talentați, prindeau din zbor orice sunet și îlrecompuneau în armonii îngerești. La curte concertelelor erau celebre, unul interpreta la clavir, celălalt, așa,întors către partea opusă a sălii, își desăvârșea bucatala flaut. începuseră să fie chemați și la curțile Franțeiși Spaniei. Desigur, distanțele mari îi împiedicau petutorii imperiali să accepte, pentru a nu periclitasănătatea copiilor. Mai greu le-a fost în adolescență, când își formau fiecare personalitatea. Au apărut probleme,mai ales după lecturile filosofice. Platon a reușit să lestârnească o revoltă înnăbușită. Nu se mai comportauca un întreg, aproape că se urau.54 Unii medici au ajuns la concluzia că se puteaapela la o intervenție chirurgicală care ar fi însemnatsfârșitul dependentei. Numai că această operațieaparent reușită a provocat moartea unuia dintre ei.Dacă unul se stingea pe zi ce trecea, celălalt devenearobust și inteligent, cultivând însă, în sinea lui,sentimentul unei culpe deznădăjduite și furioase. Transferul acela de sevă vitală îi durea, le ne-îndreptățea memoria lor de întreg, de unitate. înțelegi dumneata cum stă povestea asta? Dacăn-aș fi atât de ocupat cu o lucrare pentru care îmi maitrebuie încă vreo trei vieți... încep să uit... Dragă...cum spuneai că te numești? Clelia. Frumos nume,Clelia, aș fi așternut-o personal pe hârtie. Dar nu mămai ajută memoria. Singurul lucru esențial, singurulprincipiu, e numărul. Cifrele, îți plac cifrele?Aritmetica? Optica? Sigur lui Phillip îi plac, dinmoment ce cântă divin... Pe unde se mai plimbă oarebăiatul? Parcă-i văd, delicați, subtili, reflectați într-ooglindă înșelătoare. Sigur poartă mereu o oglindă cuel, acum când a rămas singur... Aș fi vrut să-i spun că nu e singur, că e cu mine,că îl iubesc mai mult decât l-ar fi iubit celălalt dacă arfi trăit, mai mult decât oricine. Am preferat însă să-imulțumesc, redându-i

libertatea de a-și continua firulbătrâneții lui prolifice. Aceasta era o poveste pe care ar fi trebuit să oaudă tatăl meu.iBianca Predoi Dețineam un mare secret, dar nu știam ce să taccu el, să-l îngrop într-un sertar împreună cutestamentele bunicilor, să-l trâmbițez pe străzileBruges-ului, să mă confesez preotului sau lui Petrus? Stăteam zile în șir în jilțul bunicii, în dizgrație,împovărată de greutatea adevărului, oscilând întredecizii, fără să mă mai bucur de prezența prusacului,de pictură, de nimic. într-un târziu, am hotărât. îi voi dezvăluiadevărul în cel mai diplomat mod de care eramcapabilă. Vizita la familia Laurens mi-a ușurat planul.Altfel ar fi trebuit să fug din nou. Mama s-a îndurat sămă scoată la aer. I-ani cerut sfatul tânărului prusac, l-am întrebatdacă știa povestea celor doi gemeni îngrijiți de unchiulsău, fizicianul. Mi-a mărturisit că, din cauza vâlveiiscate în acea perioadă de apariția nobilei din Magreb,rătăcită într-o perioadă dificilă politic și instabilăeconomic, apoi de nașterea gemenilor și moarteamamei, părinții lui au fost nevoiți să plece din Flandra. Ca de obicei, vorbea sumar despre sine, părândcă evită subiectul, oricum m-a asigurat că pe gemeni i-a mai întâlnit peste ani în reședințele de vară aleprincipilor, unde el cânta muzică bisericească într-uncvartet de coarde, iar ei li se alăturau. Era mirific înserile de odinioară, apoi unul dintre ei a avut destinulnefericit al mamei.56Povestiri pentru plimbări în barcă1 Atât. îmi spunea toate acestea privind fluturele acela mic, așezat pe buza unui pahar de cristal impecabil, cu un timbru nemaiauzit, grav, înspăimântător de sincer. M-a privit apoi ca pe drumul de țară, îl recunoșteam, era sever, necruțător. A continuat să-mi vorbească pe același ton: e foarte frumos. Tot ceea ce faci e frumos. îmi mulțumea atât de nefiresc, încât am fugit, ca să pot izbucni în convulsii de plâns fără să fiu auzită. Nu puteam cuprinde realitatea, era prea mult. Descopeream o lume contorsionată, care pornea din| fața ochilor mei și urma să mă înghită. Unde ești” Petrus, să-mi iei din nou hățurile din mâini? Sunt doar un co-

pil care nu înțelege. Prezența acestui om purta cu sine memoria atâtor taine, memoria fraților mei, memoria urii și a iubirii. Nu înțelegeam: dacă mă ura, de ce-ar fi trebuit să mă urască, iar de mă iubea, de ce-ar fi trebuit să mă iubească, dar știam că toate acestea se petreceau într-o dezordine splendidă și dureroasă. Iar de nu pricepeam nimic, știam că așa era viața, că venea nebună, zăludă înspre mine și trebuia să o accept cum mi se dăruia. Nu. Am să fug. Am să-l întreb dacă vrea să fugim împreună, undeva, departe, nu știu, în Italia sau poate mai departe, în Orient. Nu puteam să gândesc, incoerența gândurilor mele mă sufoca, trebuia să fug, nu era timp de regrete. Era deja noapte. Pluteam în barcă, tară zgomot, nici pelBianca PredoiPetrus nu-l aveam cu mine. îmi făcusem o bocceluțăcu ceva merinde și bani. Am plutit printre gargui farăsentimentul mstrăinării, eram o parte din reflecțiaaceea halucinantă și doream să mă molipsesc denemișcarea lor, în schimbul unui moment de luciditate.Câteva sute de metri, până în dreptul fațadei familieiunde locuia. Am sperat să întrezăresc o lumină înspatele ferestrei lui, la etaj. Nimic. Bezna care inundatoate viscerele casei pe partea canalului mă gonea spreparc, în speranța unui licăr de lumină. L-am găsitacolo, pe aleea pietruită a parcului, lângă caleașca. Pleca. A simțit, la fel ca mine, nevoia de a pleca.Simțeam împreună. Părea, în lumina felinarelor și așa, îmbrăcat înbrocart negru, ireal, părea un înger. Am fugit înspre el.Mi-a luat bagajul, l-a pus deoparte: - Acum eu plec, dar plec singur. Tu mai trebuiesă rămâi aici, măcar pentru o vreme trebuie să rămâi,să-ți lași timp suficient ca să înțelegi, apoi vei ști ce săfaci. Vei reuși. Ne vom revedea, scumpa mea Cleli. M-a îmbrățișat puternic. L-am îmbrățișat larândul meu. Prin hainele fine i se puteau citi toatesemnele de pe spate, ca într-o carte. Și eu știam săcitesc. Știam să citesc chiar și în latină.IV. CIRCE „Cetatea se desfășoară în plan ovoidal.Construcția, începută pe Ia 1450, în jurul unei bisericigotice din veacul al XIII-le a, din care se mai păstreazăazi partea de jos a zidului apuse-

an, cuprinde un frumosportal gotic. Zidurile care limitează incinta au fostîntărite de patru turnuri. Cel dinspre miazănoapte,Turnul țesătorilor, supranumit Turnul Vrăjitoarelor, sepăstrează de asemenea sub forma lui originală,acoperit cu o învelitoare într-o singură apă, cuscurgerea către interior". Formularea documentației, anevoioasă și cumulte note de subsol, îmi crease o aversiune pentrulucrare. Nu mai aveam entuziasmul de la început, mise părea un efort interminabil și tară sens. Mi-era dorde verile petrecute pe șantierul arheologic, de prieteniimei trăzniți cățărați la înălțimi sau urlând din vreunS3I. ADONIS 947 Pe cealaltă parte a pasarelei din aeroport o ie scuipa bilete magnetizate. Acolo trebuia să em. Cu un bilet magnetizat se puteau închiriacărucioarele pentru bagaje, mai masive decâtcăruciorul în care mă aflam, o instalație nichelată cu¦msaje din titan, cu suspensii de ultimă tehnologie. Mă¦dărătniceam să nu-i învăț funcționarea, în speranța¦perstițioasă că perioada de folosire va fi cât maiscurtă. Banda rulantă înainta puțin mai iute decât)ritatea călătorilor. De-o parte și de alta, pe părțile unii mergeau în sens contrar, câțiva, cei care ;ră probabil linia sau numărul zborului și acumtse strecurau grăbiți prin masa de călători corecți, calmi,ca destinații precise. Noi ne aflam pe banda rulantă, eu, Marisa și Aii,¦artori mobili la tot acel spectacol tăcut, având cafind zgomotul uniform al motoarelor și huruitul gravI*wm Bianca Predoi Povestiri pentru plimbări în barcă ^%șanț atunci când descopereau ceva. Mie îmi revenea detenninat partea teoretică. Trecuseră iama, vara, eramlegat de un birou auster și trei arhive urât mirositoare.Departe de ei și praful acela de aur înlăturat fin cupensula pentru a scoate la iveală cu adevărat ceea ceîncercam eu acum să mimez, scotocind prinpresupunerile, tezele și ipotezele altora. Era deja toamnă și orice fapt încheiat, altul decâtlucrarea, chiar și țigara, îmi procura o neliniștenostalgică, asemănătoare celei a despărțirii. Serile se lungeau din cauza toamnei, așa-miplăcea să cred. De fapt, mă

lăsam dus de reveriicolorate. Uitam să mai aerisesc apartamentul îmbâcsitde fum. Numai păianjenii trăiau fară griji. M-am trezit într-o seară, brutal, în cel maiîntunecat colț al camerei, la auzul telefonului. - Bună seara, mă scuzați că vă deranjez laaceastă oră, vom colabora la proiectul de restaurare.Comisia m-a numit asistent, vom începe mâinedimineață, tocmai m-am întors din străinătate de la osesiune de arheologie comparată, nu e nevoie deconfirmare, ne întâlnim dimineață, mâine, sunt șatenă,înaltă, voi veni cu dosarul pentru documentație și uninstrument galben de măsurat. Nu port ochelari. Pemâine. Nu vorbisem cu nimeni de mai bine de două zile și vocea femeii îmi suna nefiresc, ca de pe o altă 60 planetă. Insistența și hotărârea ei contrastau cu tonul grav și liniștitor al vocii. Așa deci, pe mâine, a spus „pe mâine" de trei ori, un asistent, nu, o asistentă, înaltă cu galben, foarte grăbită, fară confirmare, fară recomandare, nu mai înțelegeam nimic. Am adormit nelămurit, dar împăcat. Comisia hotărâse să-mi ia o parte de chin din spinare, bravo lor, ar fi trebuit să știe de la bun început că nu am stofa pentru asta.) Amețeam ușor, căpătăm o paloare bolnăvicioasă, din pricina anemiei. Preferam să no iau în seama, în speranța că ea va înceta odată cu reîntoarcerea la munca brută începusem să port mai multe dioptrii decât bunicul meu și ajungeam acasă orbecăind, de teama copilărească de a nu fi văzut cu ochelari. Ar fi trebuit să includ în bugetul cercetării un spor deI periculozitate, Ia care șoarecii de bibliotecă nu se gândesc de obicei. Eu nu eram însă un șoarece de bibliotecă, și munca asta improprie felului meu de viață mă secătuia. Aproape în fiecare noapte mă făceam praf. Un praf stelar, binefăcător, între vis și realitate. Altfel s-ar fi spus că sunt un scientist, un pozitivist. Banii de pe cercetare îmi erau suficienți pentru a-mi cumpăra lipsa de interes. Unii mai conservatori îmi explicau că reveriile mele prelungite ar putea fi debutul autismului, care, la rândul lui, ar putea fi debutul schizofreniei. Și că-mi distrug memoria. Dintr-un debut în altul,

mă imaginam deja debarasat de îndatoririle birocratice, academ-
ice, civice, stând comod într-un sanatoriu, plătit de comisia ca-
reiIBianca PredoiPovestiri pentru plimbări în barcă1acum aștepta cu
înfrigurare rezultatul muncii mele, pede o parte, și descoperirile de
pe șantier, pe de alta. Aș fi dorit să fi fost și eu pe partea șantierului,
fară să mămai bântuie nebunia, plictiseala sau amenințareaorbirii.
Dimineața roz-cenușie, cu urme de brumă pestrăzi, îmi agresa reti-
na. Se auzeau măturătorii, iar eumergeam lipit de zidurile caselor
din respect pentrumunca lor atât de prost privită. Resturile uitate în
urmacurățeniei lor lăsau la iveală semne ale verii, obiecteleîncastrate
în asfaltul topit, urmele de tocuri și capacede bere. Mergeam ca la
școală, demult, lovind uncapac cu piciorul, număram loviturile și
scorul l-ar fidepășit pe ultimul dacă n-aș fi pierdut capacul în-
tr-ogură de canal. Până aici au fost o sută treizeci și opt de
pași,îmi trebuia alt capac, până voi depăși trei sute. Măuitam după
unul scăpat de razia măturătorilor și l-amgăsit. Măreț, strălucitor.
L-am privit mai atent, înaintede a-l șuta la distanță. Nu era un capac
de bere. Nu eradeloc un capac. L-am șters de praf. țineam în mână
omonedă veche, de aur. Un crai țar în plină civilizație?!Gândul aces-
ta mă uluia, mă însufleția. Orașul se însufleția și el, mulțimea
grăbită șineatentă mă îmbrâncea la fiecare colț de stradă. Nu-miprea
păsa. Am intrat în cafenea neobservat, pentru opauză și puțină muz-
ică. Am cerut o cafea și am deschis dosarul cu imaginile foto-
copiate din arhive.62 Relevee, fotografii anexate, planuri, gândite
pebaza comparațiilor cu alte cetăți. Seria de portaluribisericești, un-
ele distruse parțial, altele înglobate înconstrucțiile ulterioare
aparținând altor epoci. Schițelefortifiicațiilor ale căror ruine mă che-
mau pe dealuri,desenele și gravurile, îmi păreau mai pline de viață,
iarfotografiile îngălbenite de timp se recompuneau într-osingură
imagine, imensă. Clară doar în mintea mea. Răsfoiam cu o mână
dosarul, iar cu cealaltăînvârteam compulsiv moneda, încercam să
trasezimaginar fiecare linie a fațadei, filmam strada, și toateastea de-

odată, într-o viteză mai mare ca a luminii,viteza gândului. Eram în pericol să colapsez. Monedami-a căzut în cafea. Am sorbit cafeaua și-am recuperat moneda. Așfi fumat o țigară. în fundalul acestui eveniment minor se profila,în toată splendoarea lui, portalul gotic de la intrareaprincipală a bisericii, cunoscut sub numele de Poartade Aur. Era o bijuterie arhitecturală. Vedeam nișaboltită încheiată înspre fațadă cu o arcadă largă înogivă, prinsă între cei doi contraforți vecini. Și douăporți despărțite printr-un stâlp comun, jos cu douăferestre în timpan. Asta era. începutul căutărilor mele imaginare, piatra subformă de dantelă zburătoare, forma perfectă înălțatăspre cer cu cea mai convingătoare precizie. Mai directădecât crendința lor, care vine și trece.63IBianca Predoi Ca mulțimea de mireni prin fața bisericii. Uniiîn haine de nuntă, alții în haine de îngropăciune,adunați ca de obicei pentru liturghie. Se strângeauacolo și din comunele mai îndepărtate la slujbelerenumite. Biserica avea cor și orgă. Venise un preottânăr, școlit în străinătate, cu mai multă aplecare înspreoameni, mai tolerant față de slăbiciunile lor. Cel dedinainte fusese internat într-un azil al episcopiei, undeîși dăduse sfârșitul. Se vorbea despre vrăjitorie pentrucă popa ajunsese să horcăie ca un porc în ultimele lunide viață. Așa se manifestau crizele. Mulți alțiisfârșiseră la fel. Mai ales din breasla meseriașilorpietrari aduși de comanditar pentru a înălța biserica. Planurile existau deja cu două generații în urmă,dar fuseseră zădărnicite de nenorocirile care loveaumuncitorii veniți pe șantierele de piatră. în timp cebiserica a fost ridicată doar la nivelul navei principale,a corului și transeptului, tumul a rămas un visîndepărtat. Odată cu noul preot, comanditarul dona fonduripentru fundațiile turnului clopotniță. Burgul înflorea.Enoriașii nu se mai temeau că nu vor fi iertați depăcate și nu-și ascundeau bucuria de a fi scăpat, prinputeri divine al căror mesager era atât de blând șichipeș, de blestemele și vrăjile de odinioară.însufletirea generală și planurile comunității gravitauacum în jurul bisericii, într-o dedicare unanimă.

fesuri pentru plimbări în barcă1 Ritmul alert al unei piese de jazz remixate măarunca pe scaunul cafenelei, îmi trebuiau câtevaminute bune, sau poate ore, să trec din nou barieratimpului.
Strângeam cu putere un obiect în palmă.Odată redescoperită moneda de aur, eram în aceeașipoveste, la sfârșitul slujbei. Predica frumoasă, simplă și înălțătoare, futulburată de apariția unei femei în negru, care înaintaîncet printre băncile aflate de-o parte și de alta sprealtar, însoțită de rumoare. Privirea îi era mai mult tristă decât lunatecă, iarstatura ei verticală stârnea teamă și respect. Iubitulfemeii, un sculptor venit din apus, arsese de viu într-ocasă legendară. Abia o vânduseră, cu pământuri cu tot,urmau să plece împreună, să înceapă o nouă viață,altundeva, departe de soarta bunelor și străbunelor eiatât de urâte de ceilalți, să-și întemeieze o familie, sa-și crească copiii pe care aveau să-i nască. Când preotul tocmai rostea cuvântul de bunrămas credincioșilor, femeia și-a smuls vălul ca dintr-un resort furibund, a îmbrâncit câțiva enoriași care-istăteau în cale și s-a aruncat peste altar, răsturnându-lcu o forță neobișnuită. Transeptul se închidea cu o absidă poligonală, alcărei centru corespundea cu locul unde era așezataltarul, dalat cu pietre. Sub aceste lespezi se afla otrapă secretă, de care nici preotul nu avea habar.6465IBianca Predoi O mai văzuseră pe văduvă scormonind la bazacontraforților, dar curajul ei de a intra în templulcredinței creștine, de care era străină, îi speria. într-adevăr, sub altar exista un spațiu destinatcomorilor ferite de asedii. Și locul era gol.
Săracă și umilită, femeia, fără nicio urmă desperanță, se agăța plângând de credincioșii gătiți șiînspăimântați. Se năștea, din gintea vrăjitoarelor,Nebuna. Nedreptățită de soartă, de lume, de divinitateaacestui locaș, se îndepărta pierdută în valea de lapoalele cetății pe unde nimeni nu avea curajul să treacădin cauza mlaștinii. Acolo dispăreau multe animalerătăcite. Iar sătenii nici măcar nu se încumetau să lecaute. Anotimpurile treceau fară ca ea să fie zărită pestrăzi sau în apropierea bisericii. O vedeau mai deslângă pădure

sau după ziduri, în apropierea donjonului,în căutarea rămășițelor marii ei iubiri și a averii desprecare se zvonea că ar fi fost uriașă. In seara din Ajunul Crăciunului a anului o mietrei sute patruzeci și nouă, preotul se pregătea pentruprocesiunea natală. Pornise Ia colindat pe cele mairetrase străduțe ale cetății. Gerul tăios, fără zăpadă,crăpa pietrele. Nebuna i-a apărut înainte din senin, ca unspectru. Stăteau față în față, reflectare în oglindă aaceleași imagini, în haine lungi și negre, greu dedistins în lumina înghețată a lunii. Corul de copiivenea gălăgios din urmă.Povestiri pentru plimbări în barcă Și-a făcut semnul crucii, așteptând ca viziunească dispară. Insă Nebuna s-a apropiat încet de el.Mirosea ciudat a burueni și tămâie, l-a privit într-unfel în care nu-l privise nimeni până atunci și l-a sărutatușor pe colțul gurii, apoi a închis ochii și a fugitRenunțase la tot, la comoară, la mântuire. De-atunci n-au mai văzut-o. Intr-un fel, își luaserămas bun de la viață. Pierdusem noțiunea timpului. Trebuia să fi fostfoarte târziu pentru ideea de „dimineață". Sărutulfemeii îmi stăruia pe buze. Nu mai observam de multstrada, iar cafeneaua se depopulase. Barmanul măprivea întrebător, arătându-mi scurt, din priviri, vitrina.Pe partea cealaltă a geamului aștepta o femeie înaltă,șatenă, îmbrăcată în negru, după o modă retro,existențialistă. Purta în spinare un instrument bizaravând forma unor anse de culoare galbenă. Studiaabsentă titlurile anticariatului de lângă. Era fata de aseară, de la telefon. Reveria setransforma în îndoială și neîncredere. Proiectul ăsta nue bun, nu înseamnă nimic. Renunț. Poate că de-asta autrimis-o pe ea, să continue lucrarea. Fără confirmare? Oricum o să renunț, n-am chef s-o chem, nu-mitrebuie aici pe nimeni, nu vreau nicio colaborare. îipredau tot ce am lucrat până acum și la revedere. înfond nu mi-au spus că ar fi vorba de vreo colaborare.Gândurile de a renunța veneau cu furia unui roi deviespi.6667IB ia nea Predoi In acel moment, s-a întors înspre mine și mi-azâmbit amuzată. Viteza roiului deveni un fir încâlcit șiconfuz al propriilor mele gânduri. Ea dădea

ușordojenitor din cap. îmi transmitea într-un felnemaiîntâlnit că nu e frumos ce fac. Mi-a arătat cărțile grele pe care le ținea cuambele mâini și mi-a transmis iar, prin mimica feței,de dincolo de geam: „Te-aș putea ajuta. M-ai puteaajuta”. Un schimb onest, îmi spuneam. A intrat încafenea, s-a așezat la masă în fața mea, a comandat unceai. Printre imagini, deasupra porticului, a zărit-crăițarul. M-a fulgerat dintr-o privire: - Moneda asta e a mea. Mâna i se crispa, acoperind imaginea gravată aportalului bisericesc. In colțul de jos al documentului rămăsese vizibilun detaliu, portretul unei văduve despletite, în hainelungi, a cărei privire răzbătea prin secole, prinpergament, așternându-se pe expresia femeii caremistătea în față. Imaginile deveneau precise și clare. Nu purtamochelarii. Sensul cercetării mi se arăta acum cu oviteză mai mare ca a gândului. „Corul cuprinde trei nave de înălțime egală șicinci travee de înălțime egală, încheiate spre răsărit cuo absidă poligonală cu trei laturi. Stâlpii care susținPovestiri pentru plimbări în barcăI bolțile construite pe arce de ogivă ale celor trei nave au un miez octogonal. Cel din mijloc este angajat pe o bază în formă de sipet, aflat în capătul absidei principale, pe axul altarului”.. Un sipet aflat la doar nouă pași distanță.6869V.ICAR Și-a scuturat de frunze pardesiul, și-a îndreptatboneta și a plecat așa, fară grabă, la fel cum venise,cărând pe umăr geanta ei ponosită, singurul lucru pecare îl primise de la un bunic senil și zgârcit, împreunăcu obiceiul de a nu da binețe și a nu-și lua Ia revedere,lăsând în urma ei un gol pe care el nu și-l puteaexplica, un gol dulceag, dureros. Timpul se dilata ca într-unui din visele Iui scurtedin copilărie. Mereu vise, iar dragostea aceeaimpetuoasă pentru o himeră i se cuibărea în fiecarefibră. Mesteacănul sub care stătea îl trăgea parcă însus, spre coroana imensă, și-apoi se petrecea un lucrunemaivăzut. Rămînea dezorientat, pradă aceleiașiimagini, dar coroana imensă își lua zborul spre cer,împreună cu tot parcul. Se vedea pe un câmp imens,mai târziu avea să-l descrie ca pe spațiul pur, deculoare verde - ce glumă - o

ființă fară umbră, așa, șiPovestiri pentru plimbări în barcăfară timp, pe un fundal verde. Trezit din reverieîncerca să uite imaginile, chiar reușea. Golul persista,în ciuda revenirii la realitate. Nu-i nimic. O să-l umplemai încolo cu trei sonate de violoncel. Urca de fiecare dată în podul teatrului, unde serefugiau toate lighioanele fără adăpost și, odată cu ele,foarte fidel, acordurile repetițiilor din sală. Se adăpostea în singurul loc ferit. Tatăl lui îipromisese, fară să-și anticipeze dispariția, soluția Ia unproiect imens, o muncă de o viață, schițele pe foițesemitransparente, modulele de machetă, fiecareelement, lucrat cu atenție și ingeniozitate: rotițenichelate, contragreutăți, fire și arcuri. Fiecare masăare propria sa energie, deci trebuie să existe unperpetuum mobile adevărat, funcțional, fară baterii saumagneți ascunși. Așa păcălești orice turist fascinat detehnică, venit să cumpere suveniruri. E normal, pentrucă nu există absolut, dar relativul ăsta are deja oformula, și ea trebuie folosită. Dar variantele tatălui nuse verificau. Principiile mecanismului, reluate farăpauză, se dovediseră o ardere continuă, mistuitoare. Drumul din parc până la teatru era podiumul pecare evolua fară convingere, privit de spectatorinostalgici, bătrânii care îndrăgeau deja atitudinea luiabsentă și tristă. Cei mai senini veneau în parc să-șiplimbe nepoții. Câteva bunici îi pregăteau pachețele cu71IfBianca Predoi prăjituri, pe care nu le refuza niciodată. Ce nu-i plăcea, le dădea porumbeilor. Podul teatrului îl primea la fel de familiar, asemenea multor cărți citite demult, depozit de balcoane veroneze din mucava, prăfuite, de banchete plușate și costume ieșite din uz. fii magazia aceea ar fi putut organiza un bal mascat pentru prietenii lui uitați, dar mai înțelept a fost să o transforme în atelierul perfect pentru toate piesele nemontate ale mașinăriei. Arareori, se ivea ea, blondă, jucăușă, cu boneta acoperită de pânze de păianjen, îi aducea câte un măr, cărți, îi povestea însuflețită, în șoaptă, prin câte a trecut până să ajungă la el. în colecția de obiecte părăsite și devenite istorie se amestecau caiete pline de formule mecanice, schițe de asam-

blare. Le prețuia cu dragoste și ură, ca și cum conținutul lor l-ar fi cuprins pe tatăl său, dar l-ar fi consumat și omorât. Așa curgeau zilele, într-o izolare perfectă. Traiulîn parc, mansarda, podul acela igrasios, un fel de porumbar, merele, cărțile îi subliniau paloarea, treceanevăzut pe stradă, pe lângă cunoscuți. Poate că era maibine. Ea venea ca și când ar fi fost acolo dintotdeauna și pleca de parcă n-ar fi fost niciodată. Nopțile deveneau dense. Felinarele din parc sevedeau ca niște globuri galbene a căror rază de lumină72Povestiri pentru plimbări în barcăIcuprindea doar gâzele, tară forța de a bate în parc.Totuși, noaptea îi alunga somnul. Ea nu apărea atuncicând era așteptata, ci numai în momentele în care nu segândea la ea. - Intre noi nu există niciun strop de telepatie.Câteodată mă sperii când apari așa, pe nepusă masă. - Bine, atunci dă-mi un buzdugan, ca să-l aruncde la depărtare. - Ce ai aici? - Surpriză... - să-l deschid? E de mâncare? - Nu, e de folos. Și mai căpăta o carte, și încă una. Deja avea dela ea o bibliotecă întreagă. Dar fata dispărea din nou,fară cel mai mic semn că și-ar dori ca ei să fieîmpreună. îngândurarea devenea disperare, ploile deveneaulapovița, lapovița, ninsoare, iar firul roșu, pe care îlnumea destin, depindea maladiv de întâlnirile lorprecare. Iubea o himeră. Ar fi trebuit să schimbe cevafundamental, să muncească sau să fugă. Oricum ar fifost, haosul îl amenința obsesiv. Neantul verde îlbântuia în vise, iar nevoia de a o vedea pur și simpludevenea chinuitoare, cu atât mai mult cu cât nu știamai nimic despre ea. Totul se risipea însă odată cuapariția ei inexplicabilă. Nici nu-și aducea aminte cumo cunoscuse.73Bianca Predoi Iama o petrecuse încercând să priceapă ceva mai mult din formulele complicate aflate la baza principiului cinetic al mașinăriei. E asemenea cerului, tată, repaosul lui înseamnă doar o clipă, iar cerurile alunecă unele peste altele, ca în poezie. E, de fapt, unghiul de deflecție gravitațională, raza de lumină tangentă Ia suprafața pământului și a soarelui. Asta înseamnă că perpetuumul ăsta nu se odihnește niciodată. Trebuie calcu-

lată, foarte exact, viteza contrară alunecării lor. Trebuie să știi doar că ea se găsește într-o altă dimensiune pentru a-i afla valoarea. Și-atunci, o să funcționeze. Sunt convins, e vorba de valoarea contrară, ca și cum ai da timpul înapoi. Ea se arăta foarte încântată de studiul greoi, hârtiile îngălbenite de vreme, șterse pe alocuri, o bucurau ca pe un învățăcel silitor la vederea abecedarului. - Trebuie să-l faci, trebuie să reușești. încearcă, uite, rămân cu tine. Nu te deranjez, nu-i așa? - Mă deranjezi când nu te găsesc. Și nici n-aș ști unde să te caut. Cele dintâi zile cu soare promiteau fericire. Se plimbau îndelung, ținându-se de mână pe străzile încăjilave, buclele ei blonde se iteau de sub beretă, își furau săruturi unul altuia, după care o luau Ia goană în hohote de râs. Trăiau o a doua copilărie, stranie și periculoasă, aidoma dragostei lor.74Povestiri pentru plimbări în barcă Ea dispărea, reapărea, apoi dispărea din nou. între timp, podul teatrului se umpluse cuporumbei, care construiseră o puzderie de cuiburi șiformaseră o colonie afectuoasă. Vizitele lui s-au răritpentru a nu le deranja traiul. Pierdea vremea prin parc,ba chiar începuse să frecventeze din nou cursuridemult abandonate. Renunțase la proiect. Și refuza s-omai vadă. Când o zărea de departe, o simțea mai mult,se ascundea după paravanele de mucava ale teatrului.Ar fi fost o scăpare, ea se oprea în mijlocul sălii, îlstriga pe nume o dată, de două ori, ca pe un incant,zâmbea șiret ca și când s-ar fi jucat, niciun răspuns,zâmbea apoi amar și pleca târând biata geantă prinpraful de pe estradă. Inima lui bătea cu putere, sângele îi aluneca prinvine în sensul contrar alunecării cerurilor, cu vitezaexactă, precisă, matematică, transpusă în carnea luifragilă, transparentă. Curând însă înțelese că nu maiera o farsă, era o simplă ecuație, izgonirea dinparadisul iubirii, și dacă va reuși să expună enunțulfinal al acestei ecuații, ea nu va mai reveni niciodată. La școală saluta și era salutat, îl așteptau. Uniispuneau că a slăbit sau că-și schimbase culoareaochilor, alții aveau de gând să-l coopteze într-omișcare subversivă fără să-i bănuiască

fragilitatea, astadoar pentru că vorba lui era îngrijită și răspicată,lucrările lui erau notate excepțional și îndosariate înBianca Predoiarhiva școlii, deveneau subiect de discuții în cercurilede avangardă. Cei mai mulți observau culoarea neagră și reflexele albăstrii ale părului său, chiar îl suspectaude o albire prematură acoperită din stânjenea cuvopsea. Nu pricepea cât de adevărate erau observațiilecelorlalți. Cert este că, după primele încercări de apomi mecanismul perpetuu, fără izbândă, statura i semodificase vizibil, iar conul de vizibilitate al privirii ise lărgise, reușea să vadă aproape circular, tot ceea ce-lînconjura. Bunicile nu-i mai aduceau prăjituri, parcă-luitaseră. Plimbările prin parc înspre teatru deveneauanevoioase, pășea cu greutate, iar privirea lui urmăreaimaginar o altă traiectorie, paralelă cu cea a liniilor detelegraf. Stăruia asupra antenelor de pe case și astreșinilor. Curând avea să părăsească definitiv porumbarulteatrului, să se mute la o mătușă înstărită, care avea să-i organizeze traiul și să-i ofere siguranța unei rente petimp îndelungat. Nu înainte însă de a încerca pentruultima oară mașinăria tatălui, generatoarea mișcăriifară de sfârșit, singurul testament, incomplet, care-isolicita ființa până la epuizare, până la gradul demișcare pură. Repaosul acela relativ. De visat, visa dince în ce mai colorat, acum când viața lui părea că luaseo întorsătură definitivă. Visa numai cu ea.Povestiri pentru plimbări în barcă într-o dimineață s-a trezit cu puternica senzațiecă nu mai are mâini și, cu toate că se aflau la locul lor,nu le putea mișca deloc. A reușit o vreme să maschezenoul handicap, până când și-a descoperit sub cămașă,în dreptul omoplaților, două protuberante osoase carecreșteau văzând cu ochii. Le vedea în oglindă printr-oaltă oglindă, fară să-i vină a crede. Mătușa lui se comporta ciudat și o găsea masivă,ca în copilărie, biblioteca devenise imensă, iar luminilemult prea puternice, nu mai distingea culorile decât învis. Toate datele existenței, cândva concrete, setransformau pe zi ce trece, iar personalitatea lui eratreptat înlocuită de o alcătuire de care încă nu putea sa-și dea sea-

ma. Dar avea sentimentul că se va transformaîn pasăre. Nu știa precis cum să-l descrie, pentru că nuputea fi asemănat cu niciun alt sentiment. S-a retras în camera lui, dând de știre că sepregătește pentru o lungă călătorie. A dat foc jurnaluluide vise plin de povești cu mult verde, apoi de culori.Ultimele vise îi prevesteau zborul. Pe acelea nu le mainotase^ căci nu-și mai putea mișca mâinile. In dreptul parcului, putea deja să zboare.Procesul se încheiase. Deci asta era, un porumbel cupenaj, gheare, cioc, icnetul din timpul zborului, tot.Avea să ajungă acolo, în podul spart al teatrului, deunde se auzeau concerte. Se opri pe pervazul prăfuit alunui ochi de fereastră. Un alt porumbel, mai firav, îșiluase zborul de acolo o clipă mai devreme.7677Bianca Predoi Puțin mai târziu, pe poarta teatrului ieși o fatăblondă, cu o geantă veche din piele. Avea într-o mânăo beretă și în cealaltă un mecanism mic, metalic,strălucitor în bătaia soarelui, ale cărui rotițe seînvârteau continuu, încadrând mișcarea unui pendulabia vizibil.VI. MARSIAS Până la Milano zborul fusese chinuitor, libertatease lăsa așteptată: de la Milano înspre casă începuse sărespire, să-i curgă sângele prin vine, picătură cupicătură. Odată ajuns pe drumul printre coline, se lăsămoale pe spătarul scaunului, lăsând aerul să-l inunde.Mângâia fară să bage de seamă coama curbată a uneicutii negre, ambalajul unui violoncel. De bună seamăcă îi era cel mai drag lucru, dacă putea să-iîmpărtășească un sentiment atât de duios. Din avion orașul părea mic, cât o palmă de om.Străzile se întretăiau sau se despărțeau aidoma liniilorchiromante din poveștile clubului unde bunica seîntâlnea o dată pe săptămână cu celelalte doamne devază, soțiile oamenilor importanți, primarul, notarul,directorul liceului, farmacistul-parfumier, amiralul,78Bianca Predoial aerului condiționat, iară de care culoarul acelametalic nu putea fi parcurs, iar aerul dintre noi,împachetat într-un tunel de sticlă, ar fi devenitirespirabil. Trei sute de metri de culoar, echivalentul a nouăsute de picioare sau nu știu câte mii de inci de bandărulantă, din Lețe în Stix.

Numai că bănuțul era unjeton ieftin, stanțat cu ideograma aeroportului. Aii era îngrijitorul meu. îl angajaseră ca ajutor.Era un băiat mai tânăr decât mine, nu prea reușisem săschimbăm multe cuvinte, crezusem la început că estetunisian sau marocan, vorbea binișor franceza, dar laintrarea în aeroport poliția federală l-a interogat într-ocameră închisă pe toată durata așteptării, vreo oră.Marisa mi-a spus să nu-mi fac gnji în ceea ce-lprivește, era șiit, de partea imamului Aii. Aii eranumele bunicului și al tatălui său, dar bunicii săifuseseră colonizați în Indii și aveau pe pașaport unacord britanic moștenit de nepot. Am plecat împreunăși iată-ne ajunși peste ocean, mai aproape de casă,locul părăsit în stare de semiconștiență, moment decare-mi voi aduce aminte peste ani, doar în caz dehipnoză. Detest psihanaliștii, deci, niciodată. Oublie. Marisa, super elegantă, mereu la curent cu modaeuropeană (nu pierdea o defilare, o colecție de pebătrânul continent era victima nostalgiilor tinereții eisnoabe, ar fi fost în stare să fugă de la Chicago la NewYork și-napoi doar pentru a cumpăra o curea parizianăen vogue), îmi aranja grijulie gluga hanoracului, cuPovestiri pentru plimbări în barcă nacelași apetit pentru inutil, însoțit de surâsul șarmant șilucios care mă uluise în urmă cu mulți ani. Gesturile eimă obligau să mă simt handicapat. Ceea ce și eram,deocamdată. Intre timp, cabrioleta Annei se apropia cu douăsute de kilometri la oră de aeroport, săgetată deluminile stroboscopice ale unui drum paralel cuautostrada. Nu suporta autostrăzile, pentru simplulfapt că se iubea prea mult. Iar pe margineaautostrăzilor lor nu creșteau chiparoșii, așamilitârește, ca pe serpentinele largi ale Toscaneinatale unde îi plăcea să gonească cu viteze de formulaunu. Acum avea un motiv clar, trebuia să-i prindă laieșire, pentru a nu prelungi discupile cu Marisa,explicațiile ei lungi și plictisitoare cu privire la starea sănătății lui. O tinea la curent telefonic, telefonic eramai lesne de suportat. Dacă ar fi trebuit s-o vadă defiecare dată, falsă, impecabil îmbrăcată, insistând fărăsucces de ani de zile să-l

seducă, i-ar fi reproșat severtoate nenorocirile ținute lanț doar din cauzacapriciilor și mofturilor ei. Avionul sosise cu zece minute mai devreme. înciuda vitezei, îi regăsea pe amândoi așteptând-o tăcuțiîn sala mare, însoțți de un băiat scund, cu trăsăturimagrebiene.89Bianca Predoimedicul. Lor le rămânea datoare istoria orașului, puținmai mare, poate cât o mănușă. Venise acasă, după o absență de doisprezece ani. In metropola turmentasaluttă și nebună, carieralui strălucitoare se apropia de declin, într-o înlănțuirefară respiro, fară un intermezzo pregătitor. Era speriat.Cădea în gol. Atacurile de gelozie ori panică,agorafobia, teama de zgomot, de poluare luau uneoriforma chipurilor familiare, al ei sau al celuilalt, formegrotești sau zeești. Viziunile acelea dezlânate îi scăpaude sub control, iar faptul că cei doi, soția și maestrul,începeau să ignore talentul său extraordinar, să îltrateze ca pe un om, ca pe un oarecare, îl chinuia surdde ceva vreme. Așadar, pleca. Figurile lor seamestecau până la confuzie și-l izgoneau în exilulinvidiei și al urii. Sau într-o demență seacă. Nu puteasă fugă într-un loc necunoscut, mai nesigur chiar decâtmetropola, și de aceea fugea înapoi. Nimeni nu s-ar figândit să-l caute acolo. Aici totul era la fel ca altădată, doar casele îipăreau mai scunde. Școala de muzică, impozantă,monumentală odinioară, arăta acum ca anexa unuidepozit de instrumente reciclabile. Toate clădirile eraualiniate pe marginea zidului chinezesc înalt de un sfertde cot, cucerit în fiecare dimineață dus și după-masăîntors, jocul lui preferat. Pășea distrat pe borduratrotuarului, încercând să-și păstreze echilibrul, în spatecu greutatea cutiei care, în ani, îi deformase coloana. Pe același traseu, mai bine de două decenii înurmă, pe când avea vreo zece ani, băieții de la liceuînșirați soldățește în fața frizeriei, îi strigau în con nutrage!, nu trage!, apoi cădeau răpuși de ratal ale demitralieră venite din coada husei lui de violoncel. Seridicau în hohote de râs și continuau să se bată cupumnii și picioarele până când apăreau domnișoarele,în pauză, la convent. Era rușinos să te bați în fața uneidomnișoare. Era rușinos, până când

proaspeții tunși îiprovocau iar la încăierare. Iute, pugiliștii din stradăerau chemați înăuntru la despodobirea capilară multdetestată. Toamna, la începutul școlii, era mereu așa.La fel erau și culorile arămii, desenele lor pemacadam, la fel erau zidul, rampa înălțată la trecereape sub viaduct. Absolut neschimbate. Câteva tencuieliscorojite pe fațadele caselor unde trăiau pe atunci niștebătrâni fară urmași. Atât. El nu făcuse parte din taberele de război din fațafrizeriei, nu-l tunsese niciodată băiețește, aveadrepturile lui, de muzician, chiar dacă neafirmat încă.Nu se compara cu cei de vârsta lui. Avea o mulțime depovești despre privilegiul părului lung. Buclele lăsatepuțin peste urechi îi dădeau un farmec preabine știut demicul domn, pus la probă în nenumărate ocazii înrândurile școlii de fete aflată sub tutela conventului.Sertarele păstrau sub cheie scrisori lungi și parfumate8081 Bianca Predoiadresate lui, desigur, nicicând expediate, dar careiradiau o admirație secretă. A- își dorea intensitatea sentimentului de plăcereamestecată cu stânjeneală din vremurile acelea însă eavenea acum nostalgică și timidă, ca orice semn deîmbătrânire. Bătrânii au o mulțime de trăiri bolnăvicioase, secred judecați mereu de cei tineri pentru faptele lortrecute, se izolează, se resemnează, pentru că furia lororicum n-ar mai speria pe nimeni. Abia atunci se poatespune că încep să moară. Resemnarea se traducea în felul acela bătrânescde a fi tânăr, în nepăsare. Așadar, nu-i păsa că trecuseră mai multe zilefără să dea un răspus, nu-i păsa că tăcerea vine mereuîn favoarea cazurilor pierdute, nu-i păsa că despărțireaera iminentă, nu-i mai păsa că ea era acolo, iar el aici.In fond, se cunoscuse mult prea devreme, iar viațatrebuia trăită, nu avea de ce să se amărască nutrindresentimente. Destinul lui nu se întuneca din cauzaumbrei nefericirilor și nemulțumirilor ei. Umbrapromitea să-i înghită. S-o înghită pe ea! Și nu-i păsa că o iubește, doar pe ea a iubit-o, darmonstrul emanat de alianța lor parafată nu era al lui, elavea altceva de purtat pe umeri. Violoncelul. Asta erasingura lui

responsabilitate. Și singurul viitor. Puterea de a conserva virtuțile și excelențalucrate din greu n-aveau să piară dintr-o pricină atât de82Povestiri pentru plimbări în barcăbolnavă. Se retrăsese în casa copilăriei, atâta vreme câtamintirile de atunci puteau să-l pună pe picioare. Iar copilăria se desprămia din amintire ca o gâzăîncălzită de o ploaie măruntă de primăvară după ohibernare lungă. Era supranumit Paganini. Nini, nino, nino. - Nu-mi mai spuneți așa, e absurd, eu cânt laviolоncel, ce naiba, sunteți idioți? în primii ani porecla l-a deranjat, era prețioasă,seacă, și mai era și greșită. Se considera mai degrabăun Morcoveață, asta da poreclă haioasă. Pistruii seestompau însă cu timpul de pe chipul lui alb, iaririzațiile roșietice din păr se închideau, alungându-iaerul poznaș. Primul său concert cu public a fost o piesăpentru flaut și violoncel. Sărbătoare, trac, virtuozitate.Colegul din orchestra de cameră venise de la o școalăde muzică din Milano. După primele două repetiții,Nini, uimit de frumusețea flautului, uită complet-
partitura. - Ciao! Milanezul deschidea vocalele într-un zâmbetsimpatic. - Numele meu e Nicola, pe tine cum te cheamă? - Marsias, te cheamă Marsias, nu Nicola, șoptiNini cu gândurile departe de râsetele colegilor sau deironia prietenoasă a milanezului, căruia îi purta oadmirație supremă și până la moarte, și dincolo. Așa83iBianca Predoicredea pe-atunci, fară teama de a cădea pradă într-obună zi suflului trufaș al victoriei. Pe-atunci trăia cu o fericire enormă, se manifestacu sinceritate, era îndrăgit la școală de colegi,educatori, de prieteni, era iubit acasă de bunici, deBarbara, guvernanta, de Gino cu găinile lui, de mătușișsi unchi. Era un copil fără temeri și fără angoase. După povestea cu flautul porecla i s-atransformat din Nîni, Nino, în Marsias. Nu mai dădeaexplicații, numele nu-l privea, dar a lăsat ca legendasă-l împresoare și să intre în tradiția școlii de muzică,purtată de misterul elin neștiut de mulți dintre ei. Echilibristica pe bordură era un sport practicatdintotdeauna, o pauză de concentrare, care îl ajuta să-șiînăbușe tracul.

Acum nu-l avea. Străzile orașului seînșirau pe prima hartă a geografiei lui personale. Oinvenție din vara în care ai lui se mutaseră definitiv înElveția. i-au urmat alte și alte hărți iar, în final, peste eles-a așternut harta sufocantă și încâlcită a Parisului,dincolo de care nu se mai putea citi mai nimic. Fiecareloc era marcat cu carioca roșie, ceea ce însemna căacolo a ținut un concert, a dat o reprezentație, a cântatpentru cineva. Parisul era o hartă plină de puncte roșii,măcelărită, cum îi plăcea ei să-l tachineze, o hartă dincare nu se mai pricepea mare lucru. Unii dintreparizieni se strecurau derutați între mașinile parcate șiștergeau zidurile pentru ca nu cumva să tulbure ordineaPovestiri pentru plimbări în barcătrecerii lui pe-acolo. Asta îl deranja. Se rătăcise de maimulte ori în ultimele săptămâni înainte de plecare, întreOperă și Dauphine Ce însemnau câteva străzi? Unadevărat măcel, fară să mai numere bulinele negreprezente și ele pe hartă. Aici însă ar fi putut merge cu ochii închiși. Se lăsa ghidat de mirosul magnoliei de lângăcasa profesoarei de literatură. La colț se afla trattoriade unde-l culegeau pe pianistul delăsător și chefliu casă le explice în detaliu teoria contrapunctului, pe oharmonica din al doilea război mondial. Apoi, mai jos,înspre teatru, era școala centrală, cu un porticmonumental și un drac mare de piatră deasuprafrontonului, parcul cu celebrele fântâni ale unuiconvent neterminat de trei secole, fotografiat din toateunghiurile pe o sumedenie de vederi. Abia se mai ținea pe bordura îngustă, înălțată dincauza pantei la nivelul tufei de trandafiri. Botulpantofului depășea cu mult lățimea dalelor. Echilibrul fragil stârnea zâmbetele bătrâniloriești la plimbarea de după-masă. H salutau cuadmirabila politețe specifică orășelului, nu pentru că l-ar fi recunoscut pe micul Nini-nino în imaginea acestuibărbat prezentabil, în frac, ci pentru că așa se obișnuia.Un ah motiv ar fi fost acela că aducea foarte bine cuimaginea din tinerețe a bun iculuI-spițer verticală,fascinantă și iubită. Domnii mai în vârstă se înclinau8485Bianca PredoiPovestiri pentru plimbări în barcăușor, cu simpatie, chiar

dacă părea grotesc, iardoamnele își duceu mănușile în dreptul gurii, pentru căle venea să râdă. Eleganța împovărată de cocoașaneagră a violoncelului era sinteza personalității sale,însoțită de gestul mâinilor prin aer ca al uneichinezoaice cu umbreluță ținându-se dreaptă pe un firaproape invizibil la zece metri deasupra solului. Acumputea să dirijeze. Lui Marsias nu-i păsa că e caraghios, cum dealtfel nu-i păsa de soarta concertului din provincie ceurma în câteva minute, cu numele lui pe un afiș imens.Devenise o celebritate. Și nu aici, ci în stufosul Paris.Numele i-o luase înainte, îi dicta anvergura succeselorce aveau să vină. Obolul adus orașului natal era doar un gestmărunt la cheremul generozității sale. Acum era maiimportant să parcurgă traseul până la capăt. Nu-șiîngăduia nicio scăpare, un singur pas în afara borduriișiar fi pierdut jocul. își aruncă părul într-o parte,observă peisajul, țintind precis pietrele înșirate cumigală de-a lungul carosabilului. Pariul cu bordura fusese câștigat, iar mulțumireajocului știut numai de el îl însenina, îl transforma într-oprezență adorabilă și receptivă la toate îmbrățișările,săruturile și florile de bun venit înghesuite pe holulputernic luminat al teatrului, pe scările imperiale care-lprimeau cu fast. Nici covorul roșu nu lipsea. împărțea autografe tuturor școlarilor veniți laconcert, aliniați frumos, doi câte doi, pe urmeleprofesoarei de solfegiu, ale altor profesori, alepărinților, ale băieților din fața frizeriei, deveniți acumpersoane importante ale comunității, și soțiilor lor,fostele lui admiratoare, școlărițele. Le vedea, în trecut,cum începeau să-i zâmbească, să-și șoptească unaalteia destăinuiri amoroase, urmărindu-l cum trece cumâinile în aer pe linia magnetică ce-I despărțea de ele,fară să le dea vreo importanță. El observa tot, acumula informațiile aceleaperiferice cu o viteză uimitoare, încrezător în sine, încarisma și destinul său, fără certitudinea că se vaintersecta vreodată cu zona dedicată auditoriului. Senăscuse pe scenă, iar dacă aceasta îl scuipa afară ori înculise, se scutura de praful eșecului și căuta o altăscenă, pregătită numai pent-

ru el. Nu a dezamăgit, în ani de zile nu dezamăgise penimeni, cu excepția ei. Și nici nu prea înțelegea cum dese petrecuse alunecarea într-o astfel de dezamăgire farăfund. Situația se complica pe zi ce trecea, iar ideea căar putea fi cauza angoaselor cuiva, mai ales ale ei, îlturmenta, îl smulgea din tihna și consecvențainterpretării. Repeta distras și fară chef. Din cauza ei aratat două concerte la Operă, răsunetul declinului îitiuia în urechi, în ciuda faptului că nu se petrecusenimic care să-l prevestească.8687ZA
IPovesUn pentru phmbăn în barcă -9 Abia ajuns acasă, Marsias se relaxa, înconjuratde dragoste și admirație. Auzea înainte să înceapăropotul de aplauze din final. Reflectoarele îi inundau fața, deși putea observaprimul rând plin cu copiii de la școala de muzică. Nuse schimbase nimic, erau la fel ca altădată: înainte deprimele acorduri, un băiat plinul luase o palmă pesteceafa de la o brune țică încinsă cu cordeluță roșiedeasupra bretonului (probabil vioară, el, vreuninstrument de suflat sau nu, mai aproape de percuție),colegul lui, malt, șaten, l-a îmbrâncit scurt, cerându-idin privire liniște, un băiat mai sobru, poate șefulclasei, bruneți ca chicotea și s-a aplecat spre urecheablondinei de lângă, sobră, încercând să imite atitudineașefului (vioară și ea), foarte îndrăgostită de el (pian, da,-sau poate violoncel; nu, pentru violoncel trebuie odoză de umor, violoncelul e histrionic). în salonul bunicilor se găsea un pian mare cucoadă, iar repetițiile lui Marsias-copilul se desfășurausub îndrumarea severă a profesorului Meghera. Fiicaprofesorului, Cloe, îl acompania la pian. Scurtele viziteale părinților lui, stabiliți în Elveția, îi conveneau,pentru că repetițiile deveneau un dezastru. Putea să-șitachineze acompaniatoarea, să distrugă partitura,transformând acordurile unui vals într-un șlagăr pop,un bruiaj absolut pentru replica pianului. Cel mai frumos era vara. Marsias își aducea dindebaraua secretă artileria de pistoale cu apă. Victima
89Bianca Predoi Pauza binemeritată, ceaiul și prăjiturile bunici-i,patul moale și lenjeria mirosind a parfum de magnolie,dintr-o es-

ență preparată în laboratorul bunicului(despre care se auzeau multe vorbe interesante în oraș,doamnele veneau să-i comande licori, parfumurivestite, inventate de el în anii tinereții), diminețilemagice și încântătoare ale cintezelor, toate acestea eraudate fundamentale din întregul lui pe cale dedestrămare. Și mai era curtea trattonei cu miros decoriandru, de mirodenii, și mai erau acordurile de peste-două grădini ale unui patefon, canțonetele calde șitangourile pasionale. Venise înapoi pentru a le așeza lalocul cuvenit. Orchestra era invitată de comună, o orchestrăbritanică dintr-un oraș înfrățit, din apropierea Londrei,renumită pentru că dirijorul locuia la Paris. Se știau dincercurile de muzicieni din lie, cântaseră împreună, unadintre ocazii fusese chiar primul său rateu. întâmplareanefastă îl eliminase la scurt timp după aceea dinurmătorul concert Locul de pe afiș îi fusese cedat unuinume itinerant, prea cunoscut, prea sonor în toatecolțurile lumii, sonor ca o scrijelitură pe sferaperfecțiunii lui. Era înlocuit de fostul său Maestru de laConservator. Lumea muzicală 9 considerase pierdutîntr-o călătorie inițiați că în jurul lumii, dar maestrulrevenise mai strălucitor ca oricând cu expresia unuiguru al vanității și al revanșelor.88 Bianca Predoipreferată era Cloe cea silitoare și conștiincioasă, careîncerca cu disperare să-I aducă pe calea cea bună. Daratât timp cât ceaiul și dulceața erau servite în grădină,sala de repetiții devenea o fântână arteziană, loculmarii bătălii cu apă, al fugilor din jurul pianului, altoccatelor de înghionteli și țipete. Cloe avea cea maiascuțită voce din lume atunci când îl înjura și cândreușea să-l ardă cu cotorul de la partitură. Când părinții se îndreptau către casă pentru aaudia bucata impresionistă, salonul era plin de apă, iarmicuții încercau să-și recapate răsuflare și să-și aducăaminte de indicațiile profesorului. Mama rămâneaprofund impresionată, într-o admirație maternă: - Puiule, ai să ajungi mare. Pragmatismul drăgăstos al tatălui îl făcea să sesimtă bărbat. II alinta cu porecla, camaraderește: - Marsias, pe tine or să te omoare femeile. Nu se întâmplase așa.

Vorbele tatălui îl flatau. Inciuda succesului său, căsătoria timpurie și disciplina nui-au oferit ocazii pentru a-și descoperi veleitățile-cuceritoare, ori poate nu a fost interesat să leconștientizeze. Și mai era dragostea, prețioasă,dificilă... imposibilă. Nu putea trăi fară ea, nu puteacontinua să trăiască împreună cu ea. Concertul din sala mare a teatrului de provinciefusese stălucitor, avea certitudinea că violoncelulredevine o parte a abdomenului său, că iese din el caPovestiri pentru plimbări în barcăun marsupiu vibratil, corzile se conectau la circuiteleluminoase dintre circumvoluțiuni și el se transformaîntr-o arătare surrealistă, mișcătoare, completă, fară-putința de a i se adăuga sau de a i se lua ceva. Exact canoțiunea frumosului în estetica de liceu, expusă într-unspectacol de stradă pentru ca toți să vină să vadă căexistă. O curiozitate. Monstru vine de la mostrare. Și el se arăta așa,se iubea așa și era iubit. Se întreba dacă ar fi cântat Iafel la Paris, lângă ea, dacă lucrurile s-ar fi schimbat învreun fel. Ar fi reușit să-l vadă ca pe o făptură inedită?Mai minunată, mai uimitoare decât celălalt? De fapt,nu l-ar fi deranjat să-l vadă ca pe un monstru, ca pe unsatir, atâta vreme cât această viziune ar fi amuzat-o,numai că banalitatea îl smintea, îl făcea să-și pierdăminților, glisând într-o nedreaptă nebunie, iar ea îlprivea ca pe un gingaș și banal individ. După ce-și conduse bunicii acasă, veni înapoi Iapetrecerea organizată în cinstea lui. Dirijorul îl agasacu probleme de care el ar fi vrut să fugă. Băuse în tăcere toate licorile spirtoase pregătitepe-ndelete în zonă, un armagnac de toamnă, aspru șiclocotitor. îi venea să fugă de personajul schimonositși lingușitor. Nu mai avea unde. Poate undeva înînterior, sau la organul lui de împrumut, violoncelul-marsupiu. Simțea că se sufocă, atmosfera deveneapâcloasă, și câteva domnișoare... Vă cunosc de ani dezile, felicitări, prezențe plăcut mirositoare, formele se9091Bianca Predoi-unduiau și amenințau să se scurgă pe retina luicongestionată. A cerut un arcuș nou, și-a cerut scuze față dedirijorul care derapase într-o volubilitate siropoasă, îiamintea de teroarea stridentă a mare-

lui oraș. îndefinitiv, nu avea de ce să-l chinuie în răcoarea-muntelui, luminile felinarelor erau înlocuite de candeledin ceară de albine pregătite pentru serbări, montate înfler forjat. Scaunul de fontă îi intra cu asprime în spate,voluptate nouă, opusă celei trezite de moliciuneascenelor capitalei. Respirația îi reveni o dată cu valsul luiSostakovici. Forfota invitaților amuți deodată, seaște-meau cu toții pe scaune, ca frunzele de arțar,fascinați de acorduri-le neomenești, valsul nu mai eravals, era o adiere de departe, mai de-parte de Franța, deRusia, de Pământ, de Lună sau de Calea Lactee. Pemăsură ce-i revenea suflarea, ceilalți rămâneau fară eaca-ntr-o Pădure Adormită. Marsias juca rolulFrumoasei. Spectacolul de măști, jocul prin mazurci și polci,întâlniri romantice pe Brahms, moartea unei infante,pavana lui Debbussi, Ravel, tot ce-i era drag, bucăți,nituri de armonie, pârghii, sfori și cuie dintr-o structurăper-fectă, nichel, în care nu se deslușea limita dintre omși instrument, nu se știa unde se termină omul și începeinstrumentul sau unde se termină instrumentul șiPovestiri pentru plimbări în barcăîncepe omul. Nimeni n-ar fi vrut ca darul din searaaceea de vară să se ter-mine vreodată. Așa era Marsias, întreg și iubit După timpulscurs pentru a-și umple ființa de muzică, a lăsat o partegoală, destinată armagnacului, licoare familiară,necesară revenirii pe orbita firescu-lui, a unei seri debucurie citadină cum se voia aceea. Aplauzele au durat preț de trei păhărele. Urmauperindarea cunoscuților, saluturile și autografele. Hâdul dirijor se retrăgea, plictisind pe uniinecu-noscători mai ușor de impresionat. In locul luiapăruse o tânără do-amnă de o seamă cu el, insistentă îndiscreție, ca și cum l-ar fi lăsat să ghicească o seamă decimilituri nespuse. Buna lui dispoziție îl avantajaspectacolul se terminase, iar șarmul îl îngesuia în locul-strâmt al scăpării bahice, inventa cuvinte noi,calambururi deo-cheate, ca răspunsuri Ia ghicitori lediscretei curioase. Fata era micuța Cloe, schimbată dintr-un asexuatacompaniament la pian în-tr-o femeie care ar fi pututsuci mințile multora. ... Nu

și a lui, însă, chiar dacă îi datora într-un feldezinvoltura băiatului singur la părinți, crescut debunici, față de gintea feme iască. Lângă ea, nu simțeaprovocări ori tensiuni, ci o aplecare tandră șiprotectoare, uneori prea ludică, ba mai mult, infantilă. îi țiuiau în urechi reproșurile femeii de care eraîndrăgostit, cu care se căsătorise pentru simplul fapt că9293iBianca Predoio considera singura ființă atrăgătoare pe care oîntâlnise vreodată. Și atât rămăsese. Cum era să o ghicească pe Cloe cea din copilăriesub înfățișarea celei de acum? Se pierduse de tot înceață la constatările de genul: - Ai rămas nebun de legat, cu deosebirea căacum n-aș mai putea să te leg sau... Altfel, nu te-aischimbat prea mult. Nu se schimbase deloc, după cum spuneaubunicii. Era tot atât de alintat ca la zece ani, intrigat decurtenia tendențioasă a femeii, nedumerit de propriilelui replici provocatoare. Era beat. Fumul succesului se dizolva în aburii alcoolului,dând naștere unor vedenii ciudate: braț la braț, seplimbau pe un covor roșu imperial cele două motiveale scăpării lui, soția și Maestrul, zâmbitori, eclatanți,ea se arăta în grădina de vară, la braț cu Maestrul,închinau paharele în direcția lui, apoi fața Cloei sesuprapunea peste a lui într-o expresie amestecată dedorință și reproș, apăruseră fragmente descompuse dinclubul roșu din Place Pigalle, stropitori sub formă demitraliere, armata de tineri în uniforme care se urcauîntr-un avion de luptă. Invizibil dar huruitor, garat peestrada unde orchestra se ascundea printre huse decarton presat, lăsând liber un grup taciturn de chipurineclare în așteptarea elixirului ce avea să le dezlegelimbile.Povestiri pentru plimbări în barcă închina, clătinându-se cu ei, cu fiecare, rumoareacrește a mai sus de terasă, mai sus de casa bunicilor, demunte, de oraș, apoi se micșora brusc, ca o pedeapsă,și se localiza cu precizia unui bisturiu fix, exact întreurechi. Și-apoi mai jos, în plex, intensă până la pragulduros al suportabilului, acolo unde ar fi stat proprialui muzică. Grupul și invitații se adunau în zona vedeniei,cele două chipuri cu trăsături contopite ca într-opictură ștearsă îl alungau peste balustrada terasei,

încăutarea tufișului de unde să vadă, dar să nu fie văzut,muncit de gelozie și gânduri tulburi de răzbunare. Arămas totuși neclintit, pentru că nu se mai putea clinti.Cloe și cele două prietene îi erau prezentate fostei luisoții și partenerului ei. Moment clasic pentru un duelclasic, se întreba de ce nu mai poartă mănușigentilomii de astăzi. De ce nu mai poartă mănuși?Oricum, el plecase, pentru cât timp va putea înduradepărtarea sau țiuitul surd dintre urechi. Renunța pierit la duel în revolta aceeaînnăbușită, aluneca în somn, alungat din fericireapropriului său spectacol. Brusc, viața deveneanedreaptă. Oare și de aici va trebui să plece? în micul oraș se făcea dimineață. La o orădistanță de dimineața parizianã. Suna telefonul. Seara trecută fusese o șaradă pecare mintea lui, acum lucidă, o proiecta deasupra9495Bianca Predoitemerilor și slăbiciunilor, ca pe o ipoteză neagră. Seîntreba în plin soare matinal cum poate să-și imaginezece e mai rău, marea lui iubire, de fapt singura luiiubire, într-un singur moment de criză, la brațulmarelui său dușman, ca și cum n-ar fi fost suficientăvictoria celuilalt de la Operă, din Japonia, de laMilano, de peste tot. Ar fi vrut să cânte ca eldintotdeauna, numai că Maestrul se apropiase preamult, și într-un fel greșit, ca să-l poată accepta. Periculos de mult. îl alungase de lângă ea, pestetimp, peste geografie, direct în tăișul unei săbii dintr-un duel inexistent. Se descoperea laș, trădător,neputincios, egoist și arogant. Intr-o bună zi se va duce direct la ea și îi va ceremâna pentru a doua oară. Ba nu, o va suna acum, dupăce bunica va termina convorbirea. Bunica îl striga din casă. Era căutat. - Ciao. - Bună dimineața. - Vorbim în franceză sau în italiană? - Spune tu, ai început în franceză, fiindcă măsuni de la Paris, vorbim în franceză. - Prea bine, te-am sunat să-ți spun că actele suntgata. Tu cum ești? Apropos, nu te sun din Paris, spercă ești mai bine decât aseară. - Ce vrei să spui? - Că actele de divorț sunt gata. - Asta am priceput, cum nu mă suni de la Paris?Povestiri pentru plimbări în barcă - Nu, te sun de foarte

aproape, aș fi vrut săvorbim înainte de a le semna, știi doar că preferconfruntările directe. - Eu credeam că am scăpat de confruntări. - Ei bine, am să-ți comunic o noutate. Suporținoutățile? Două cafele în Piața Mare, o piațetă nu mai largădecât interiorul unei biserici. Se comportau ca doinecunoscuți la prima întâlnire, propunerile grandioase,cuvintele mari se opreau înainte de a fi exprimate, eaera frumoasă ca-ntotdeauna în rochia ei albă,nemulțumită de lipsa lui de curaj și de un preaostentativ egoism, motivele despărțirii din ultimeleluni de certuri. Fusese un ultim gest de împăcare, o breșă desperanță, apoi - un plic mare și galben plin cu nimicuriucigașe, și ea, zâmbind amar. - Am fost aseară la concert. Ai fost minunat,și-atunci, și după ce-ai adormit cu capul pe masă. Noi te-am dus până sus, pe deal, la bunica, s-abucurat că mă vede, s-a făcut că nu înțelege preamulte, e diplomată, mai ai multe de învățat de la ea. Elți-a fost profesor în Sorbona, îl știi, a ținut să măînsoțească până aici, să nu fiu singură într-un momentca ăsta, incredibil de deprimant, mi-a mărturisit că teconsidera remarcabil încă de pe-atunci, dar îl evitai, numergeai la cursuri. Oricum, ce mai contează...9697Bianca Predoi Două guri de cafea, amândoi cu ochii pierduți pepictura orologiului, acele nesigure arătau o oră fixă,-clopotul lipsea, era trimis la reparații. - Ar fi așa de simplu, dacă n-ai fi atât de trufaș...Ai fi putut să mă cruți de la bun început. Altfel? Ar fifost suficient un simplu te iubesc, adorabilul meu satirfrigian cu sunetele tale dulci și minunate... Plângea, o vedea cum plânge îndepărtându-se,iar sufletul lui rămânea împietrit, tară cea mai micăreacție. Prăbușirea se petrecea în interior, acolo începeausă bată clopote uriașe, se petrecea ceva ca o implozie,îi erau smulse toate corzile, ligamentele, încheieturile,rărunchii, venele, cădeau în golul unui instrumentgigantic, unele după altele, toată alcătuirea lui, elementcu element, piesă cu piesă. Marsias era martorul mut al propriei devastări,cu privirea ațintită asupra liniei magnetice roșii, abordurii topite, un râu sângeriu ce-i pornea din dreptulinimii și-l

despărțea de imaginea ei, punctul alb,neclar, care dispărea după primul colț al unui zid depiatră. în clopotniță, câțiva copii trăgeau de o funie.98VII. MINOTAURUL Gara asta freamătă de lume. Unde se duc, valuri după valuri? Notam în carnețel tot ceea ce urma să citească în momentul revederii, un fel de jurnal de bord cu impresiile mele de când a plecat, încredințat că înțelegerile cu regizorul vor funcționa impecabil, până la ultimul cadru. Filmările, anevoioase până la plecarea ta, s-au terminat cu o iuțeală uimitoare. Timpul a fost prielnic, adică a plouat continuu două săptămâni, la fel ca în scenariul tău. Un chin îngrozitor pentru toți, pentru noi, operatorii, mai ales. Actorii ajunseseră deja la disperare. In ce-l privește pe regizor, a fost mai ^ complicat pentru că, astenic cum îl știi, a suferit ¦ cumplit din cauze meteorologice, încercând, pe fondul I surmenajului, să se sinucidă. Am jucat la rândul meu, B din culise, rolul de mamă a răniților, am făcut oreI